

ZALAI KÖZLÖNY

Megjelenik minden szombaton.

Előfizetési árak: Egész évre 10 korona, félre 5 korona, negyedévre 2 korona 50 f. — Egyes szám ára 20 f.

Feloldó szerkesztő:
DR. VILLÁNYI HENRIK
Lapfőlapjónak és kiadó:
IFJ. WAJDITS JÓZSEF

Szerkesztőség: Nagykanizsa, Segrát-ut. 6. szám.
Kiadóhivatal és nyomda: Nagykanizsa, Ifj. Wajdits József ut. Desák-ter 1. szám.

Hirdetések díjazás szerinti. Nyitlitter soronként 40 fill.

A nő munkája.

Multkori értekezésünk végén azt a kérdést vetettük föl, hogy hát mi történjék a nőknek azzal az osztályával, melyet balszerencséje oda sodort, hogy a felső iskolákban keressenek maguknak eszközöket arra, hogy az élet küzdelmében felvehessék a harcot.

Akik azt várják tőlünk, hogy univerzális módját fogjuk közölni annak, vajjon miképp értékesítsék tudásukat a félbemaradt diáklisasszonyok és a teljesen elkészült, de keresetben nem jutható doktorhölgyek, azok csalódni fognak. Ha volna élő emberfia, aki a fölös lajezereknél olyan Eldorádót fedezhetne föl, a hol állmaik beteljenének, vagy akár csak megélhetést találnának, az megérdemelné, hogy képmását érbe öntsék. Viszont van a társadalomnak olyan része és pedig nem megvetendő része, mely azt állítja, hogy az illető világboldogító nem érdemelne a megörökítést, ha csak nem olyan értelemben, mint ahogy Herosteate érdemeltettek arra. Mert az a másik rész bünpártolának tartaná, hogyha bárki is támogatná az intellektuális női munkaerőnek olyan irányban való szorosodó elterjedését, amelyet multkor minden nem nélkül, de annál hibebb világításban ismertettünk.

Tisztában kell lennünk tehát az iránt, hogy a fenfőreg esetben a bajnak csakis preventív eszközökkel való elhárításáról lehet szó. Más szóval ettől az iránytól el kellene terelni a nőket már akkor, midőn ők vagy szüleik széttekintenek, hogy vajjon miré képeztessek ki.

Nemrégben a következő szerkesztői üzenetet láttuk szintén egyik elsőbb rangu lapban:

„12.562-ik előzető. Azt tetszik kérdezni, miré neveltesse leányát, hogy maga keresesse meg keyerét Tanárnő legyen-e belőle, vagy orvos, vagy talán a gyógyszerészre leendő kiképzetés is elég lesz? Őszintén feleljünk? E pályák egyikét sem tartjuk nők részére idősnek, nem boldogulhat a nő egyikken sem. Hanem azt ajánljuk, taníttassa leányát a női szabó mesterségre, majd, meglátja, nem fogja megbánni.“

Részünkről nem tehetjük magunkévá az emittett tanácsot, vagyis az abban megnyilatkozó véleményt, de eleve kijelentjük, hogy nem abból az okból, mint hogyha helyesnek nem tartanók, hanem azért, mert nem akarjuk kockáztatni azt, hogy a tudományos légkörben lélegző kisasszonyok, akik tőlünk várják tehát az utbaigazítást boldogulásunkra, felháborodással forduljanak el tőlünk. De mivel nem tagadhatjuk meg az emittett szűkszavú, de jó tanácsot helyeslésünket, foglalkozunk vele is egy keveset. Aki azt a szerkesztőt üzenet megcselkedte, azért szabta oly rövidre, mert a „miért?“ bővebb fejtegetésére könnyen felfogható okoknál fogva nincs érkező. Ámde ezzel zárja az üzenetét: „Majd meglátja, nem fogja megbánni!“ Az üzenet lakonikus foglaltajért ezzel az ígérettel akarja kárptolni a kérdezőt és ezen ígért e jelen esetben egy hangzik, mint holmi kötelezőnyelv. Elmondjuk saját (közgazdasági) szempontunkból, hogy eme kötelezőnyelv miféle fedezet adja meg a kellő bonitást: Aki azt a tanácsot adja a nőnek, hogy tanuljon szabóságot, az először azt hiszi, hogy ama nő lélekvilága, ki ruhavarrással foglalkozik, egy eltűt a „tudóse“

kisasszonyoktól, hogy önként következik, miszerint a szabóné nem fog se a gimnasiunba, se az egyetemre kíváncsogni. Mintegy immunis állapotot célzó védőoltás legyen ez az iparág.

Hát bizony van valami opportunitás a dologban. A napi munkáját jól végzett iparosnő nem fog nekifánni gimnasiunai vagy egyetemi tantárgyakat magolni, midőn fizikai szervezete a pihenést kívánja. Ez már mindenesetre valami.

De ne idegenkedjünk ennek az iránynak anyagi oldalát is szépitgetés és túlzás nélkül kifejezni. A kanizsai szabóné négy koronától hat koronáig keres naponként, ennyi ugyanis a közepes és jó szabónéknak napidija, kik házába jöhetnek ruhát varrni, emellett kijár nekik az élelmezés, mely szintén két koronára tehető. A kanizsai szabóné tehát csak 200 munkanapot számítva évente, megkeres 1200 k-tól 2000 k-ig. Ezzel szemben a tudományt hajhászó kisasszony nem keres semmit (mert ha órákat ad, akkor sem tanulhat). Ellenben tanulása és ellátása belekerül, keveset mondva, 1200—2000 k-ba.

Ha tehát áll az a tétel, hogy $2 \times 2 = 4$ és ezt talán még azok sem fogják elvitatni, kik az egyetemi polgárnők jövőjét rózsásabb színben látják, mint magunké, akkor áll az is, hogy az egyetemi polgárnő munkája értéke úgy viszonylik a szabónő munkája értékéhez, mint viszonylik 0 az: 1200-hoz, illetve 0 a: 2000-hez.

Ez tehát a dologban a leplezetlen és meg nélkülli igazság, melyet sem csürni, sem elzavarni nem lehet!

Maradna még a felhangzó ellenvetések letárgyalása: „Mindenkinek csak nem lehet szabónő.“ De igenis lehet! Ha jön a ruházatközi felvadás, akkor Kanizsán nem kapni szabónőt. Ha jön a

T Á R C A.

Lakodalmi rigmusek Zalában.

Farsang van. Mert nem is igazi lakodalom az, amelyiket nem farsangban tartanak meg. Bécort, rónát egyaránt hó fed. A lombitalan fák úgy merednek ki belőle, mint a halott természet keresztifái Erdő, mező néma, hiszen „most ottbenn szép az élet a szobában“ mondja Petőfi. Ami kellemesség, poezis a régi jobgyvilág életéből kisarjadzott, ami a nemesi zaklatások alatt még életnek volt nevezhető a paraszattól, az a teli világ szobáiban jászódott le. A ma is élő, de már halványuló és a józanság hatása alatt semmivá lenni készülő lakodalmi népszokások is abból a világból valók. Hadd eleveintsem fel azt az időpontot, mely mindnyájunk életében meggyújtja egyszer a költészet fékláját, hogy aztán az élet gondoljai mindjohabban elhalványítsák fényét vagy teljesen kioltásák. Be akarom mutatni azokat a rimes lakodalmi kiurjantásokat, melyekkel a nézsnép a templom felé megy, onnan hazatér, majd az ebédhez, vassorához ül, végül táncra perdül. Ezek fejezik ki érzelmet, észjárását; ezek helyettesítik az uralakománál divatozó tőszokat. Hogy miképp történik a leánykérés, hogyan járja meg a „pozsovice“ a vendégeket és egyéb lakodalmi népszokást most mellőzzük.

A ropogó havon ott állnak a szánok a ház előtt, csak még a tarka kendőket költözi a legény lova kantárijára. Sorba előjárnak a nyugtalan, jól kipihent lovak a kapu elé és a lakodalmások felülnek a csengő szánokba, hogy a szomszéd falu szentgyházába menjenek, ahol a plébános előtt megégyeszer elmondják a holtmagin-holtoldiglant.

nek, ahol a plébános előtt megégyeszer elmondják a holtmagin-holtoldiglant.

Egy pisztolydurranás, a szán egyet roppan, azután a körülálló gyerekek, lyánok, legények, vénasszonyok ij! huj! u-j-juj-juj! kiáltásai közt tovasiklanak a szánok a boldogság útján. A gyerekek rikogatnak éljenés helyett és a nézsnagyné asszonyom kosarából szerte röppel percekot egymást taszigálja szedik fel. Amerre mennék, mindenütt rimes mondókkal és ij! huj! kiáltásokkal csalják ki a kosárból a percecot.

Ez az utca kanyarékos,
A menyasszony takarékos. Ij, huj!
Ez az utca de széles
A menyasszony de kéves (kényes.)
Ez az utca de nedves
A menyasszony de kedves.
Ez a eskő de szürke
A menyasszony de büszke.

A vőlegényről meg ilyen mondókák hangzanak:

Sárga eskő, hárszony nyereg
A vőlegény derék gyerek
A mi kutyánk jaj de hü
A vőlegény józsvit.

Néha ilyet is el kell tőrnie:

Ez az utca birkacsapás
A vőlegény szemé csippás.

A nyoszoróleány is kap egyet-egyet pl:

Nyoszoru-lyány de fejér,
Koszoru van a fején.

Ha pedig egy rikogató csoport közé nem szórnak percecot, utánuk kiáltják:

Nem ket meg a korácsok
Azér nincsen kalácsok. Ej, huj!

Hanem a kocsin ülő nézsnép sem marad ám szótlanul. Elő-előkerül a kocsiakból a pintes tveg és mitűn jót huznak belőle, elkurjantja magát a vőfél vagy nézsnagy uram:

Ez az utca de sáros
Nem is királi város.

Pedig hire-havna sincs a sárnak.

Ez az utca szük utca,
Rozmaringszál hasitlya.
Ez az utca de görbe
Ide kanyaroggyunk be.

Aki kiáll az utcára

Rózsá szállon az arcára.

Már ementek, lsten velünk,

A jó lsten legyen velünk.

Háromfentál lstenegyre

Most mentünk az eskűvőre.

Ez az óma gömböly

Menyasszonyunk gyönyörű.

Ha a vőfély észreveszi, hogy egy ablakon valam szemrevaló leány tekint ki, tustént odamondja:

Aki kinéz az ablakon
Gyűjjön ide megcsókolom.

cel.

tavaszi ruházati évad, hogy oly, ki elvégre nem akar csupán a „stichért” (ez annyit jelent műnyelven, mint tisztán a ruha elkészítése, tehát szövet nélkül) 50—60 k-t fizetni, egy pár darab ruhát akar készíttetni vagy átalakíttatni, hogy fűrdőre mehessen, az Kani-zsán június havában nem bir ma szabónót kapni.

Következik a másik ellenvetés: „Ha az Ön hírlapirónok tanácsát követe mindenki szabóságra taníttatja leányát, akkor majd mégis beüt ezen szakmában is a túltermelés mizériája, éppugy mint az Ön által a multkor ismertett két szakmában történt: a tanítók és a „keskedelmi” kisasszonyok szakmájában.”

Ettől egy cseppet se tessék félni. A míg az bekövetkezik, addig sok víz lefolyik a Dunán és sok „tudós” kisasszony fog elhúzótt élete, elfecsérelt munkáereje fölött keseregni.

Ha azonban el fog jönni nálunk a szabónók túltermelésének korszaka, még csak akkor fog bekövetkezni igazán a rendezett családi élet, a boldog otthon korszaka, mert ha a kisasszony egy 4—5 női családtagnak, vagy mondjunk a minimális esetet, két női tagot számláló családnak fogja előállítani a ruházati szükségletét, akkor is, keveset mondva, 500—1000 k. kiadástól óvta meg a családát, nemcsak, hanem ő magának kereste is meg ezen összeget. Ha női családtagjainak, mint valami magától értődő, szilugy megtanulni a ruha- és kalapkészítést, mint megtanulják az írást és olvasást, akkor ez családi életünkben olyan átalakulásokkal idéznie elő, melyeknek előnyeit közvagyonosodási tekintetben számokkal ki se lehet fejezni, azon egyszerű oknál fogva, mert előre kiszámíthatatlanok, beláthatatlanok.

Ez volna tehát a bevezetőleg említett szerkesztői üzenetben adott jó tanács indoklása. „Majd meglátja nem fogja megbánni.” Ez megadul ki az az üzenet. Mi kötelességünk nevezük ezt az ígéretet. Ugy hisszük, hogy azon anyagi eredmények, melyekről kimutattuk, miszerint ily módon elérhető, bőven fedezik a szóban forgó költséveynyt.

Az itt kifejtett preventív eszköznek egy jó és egy rossz oldala van. A jó oldala az, hogy igazán elvitáznai és megdönteni nem lehet. A rossz oldala pedig az, hogy életpályán tán néző hölgyeink nem mindannyijának lesz inyére.

Vatályos.

Világítási kérdések.

— Mennyivel fűtünk többet a kollektív? —

(V.) A villamvilágítás kérdését a városi tanács egy hirdetménye a közérdeklődés gyűjtőpontjába helyezte. C-akhoz ebben a gyűjtőpontban világoság helyetti sötétség van. A sötétség birodalmában két tábor küzd egymás ellen: a sötétség lovagjai, kik az elektromos számításokat a misztériumok titokzatos ceremóniáival környezik, hogy avatlanok szemek be se pillantsanak és a közönség armádjája, melyet a közönségtől való félelem testőrző harca.

Az említett hirdetés elég áttezőző módon közli, hogy a vállalkozóktól eddig használt átlátszó ténylező 18× az órák által mutatott hektowattórákkal téves volt és azért ettől a számítási módtól a vállalkozó el kellett tiltatni. Miért volt ez a számítási mód hamis? Ezt szeretők volna tudni. Szeretők volna, ha a tanács a hirdetésnyelval az indoklást is közlé tette volna, hogy semmi kételey ne férjen abba, hogy a városi tanács álláspontja a helyes. Problájuk megjelteni ezt a problémát, melynek megfejtésével a városi tanács a közönségnek adása marad. A szerződésben 16 angol normál gyertyafényű villamos lámpákról van szó. Csakhoz ilyen lámpák Kanizsán voltak léteztek, hanem mindig csak Hefner-lámpák voltak alkalmazásban. Ugy Hefner gyertya azonban 1'151 angol gyertyának felel meg.

Ha a vállalkozó angol normál gyertyafényű lámpákat használt volna, akkor az 18 átlátszó ténylező nem lett volna helytelen. Ha egy hektowattolt osztjuk a watt-energiával, vagyis 3/5-del, kapunk hektowattontként 28/6 gyertya fogyasztást. Most már keressük kell azt a ténylezőt, mely 16-tal szorozva adja a 28/6-t. Ez a ténylező 1/8. Vagyis 16×1/8=28/6. De a vállalkozó sohase alkalmazott 16-os lámpát, hanem Hefner-lámpákat. Egy 16-os angol lámpa — 18/25 normál gyertya lámpával. Most nézzük, milyen az eredmény, ha Fránzek használta ténylezőt Hefner-lámpára alkalmaztuk.

Egy hektowatt gyertya fogyasztása 28/6; de 18/25×1/8=32/5. Mi tehát Fránzeknek hektowattontként tíz év óta 4/05 gyertyával fűtünk többet. Ez megfelelő 25%, nak. De mi az 1/62 átlátszó számot is magának tartjuk, mert 18/25×1/62=29/56 és csak 28/6 szabadna eredményeznie, mert egy hektowattóra csak 28/6 gyertyát fogyasit, nem pedig 29/56 gyertyát. Itt a helyes kulcsszám 1/54 volna, mert 18/25×1/54=28/10. Egy másik kiindulási

pontot véve a számítási alapjúl, a következő eredményhez jutunk:

Egy angol normál gyertya erőfogyasztása 3/5 másodpercenként, azaz 35×60×60=12600 watt. 16 gyertyának erőfogyasztása óránként 16×3/5=56 watt. De ha 16 angol normál gyertya — 18/25-del, akkor ennek hektowatt fogyasztása is — 56 watt óránként. 1 hektowatt=100 watt×60×60=360000 watt. A helyes exponens tehát 100/36=1/785 volna. Az eddigi ténylező 1/8 és 1/785 közt a különbség 0/015 volna, azaz 8/4 per mille. Vagyis ennyivel fűztünk volna többet tíz hektowattontként.

Az a kérdést is sokszor vetették föl, hogy egy Hefner 16-os lámpa a hektowattot hányad részét fogyasztja óránként. Erre a felelet nehésmert a fogyasztás a lámpa és az áram feszültségétől függ, de megközelítőleg 0/64 hektowatt a Hefner-lámpa fogyasztás óránként.

Számításaink tudományos pontosságra igényt nem tartanak, de kielégítők a közönség információjé céljából.

A tudományos számítási közzétételét a városi közgyűlésnek kell kérnie. Tudunkkal Straub Sándor, budapesti elektro-technikus szakvéleményét a tanács a város költségének szererte be, sőt egyik mérnököt két hónapra szabadságra, hogy Budapestben elektro-technikai tanulmányokat folytasson és mégsem tudunk semmit, csak annyit, hogy a villamos világítási vállalkozókat tiltották valami ténylező használatától, a mely ténylezőt a közönség terhére használt.

Hát nem ériék ezt az eljárást. Tíz év óta kiadja a közönség, hogy a villamvilágításnál károsodik és tíz év óta hagyják a közönséget tapogatózni a villamvilágítási kérdések utvesztőjében. Hát a szakértelmen titok? Az elektro-technika tudománya Nagykerületben leültetted az Isis és Oairis kultusz misztériumának utvjára? Csak szajzite nyitást fog rendet hozni a villamos világítási ügyében is. Tudjuk hát meg, hol van a hiba!

A nagykanizsai erkölcsök.

— Beküldetett. —

A nagykanizsai Friss Újság panaszkodik, hogy a városban sok az elzúllott nő. A kosaras asszonyok egész raja lepi el az utcákat a 12—13 éves leánygyerekeket árulnak. Egy-egy asszony 2—3 gyermeket is vezet büntetlenül. (A megyei lapokból.)

Ér rövid, de annál felháborítóbb hír kelet szárnya az egész megyében, töltötte be a megyei sajtó lapjait.

A násznagy is elkütya magát, hogy:

Éz az utca szük utca,
Piros szegfü haséttya,
Ha haséttya, ha nem is
Ezen mentük azér is.

Már látják a falu tornya. Elfogódik a szép menyasszony szive és felkiált:

Éz a templom jaj te szük
De mi azér betérünk.

A plébános falujában csak egy rikogtatnak a gyerekek, ha észreveszik a lakodalmásokat, mint odahaza; a perec is röpül, talán jobban mint otthon, mert a falu becsületét óvni kell. Odajárnak a templom elé és egyszerre minden tarka patakjának vége szakad. Illedelmes komolysággal párokba verődnek és bemennek a szentegyházba a „pap elejbe” a „kiki örökre össekötöi a munkás kezeket.

Azaltal a kúnn maradt legények megfordultak a szánokkal és ahogy kijönnek a templomból, felkurjant az egyik, hogy:

Éz az utca szegletel,
Hazamentünk ha lehet.

Elhelyezkednek és megindulnak hazafelé, vigabban, feszeltenebbül, mint ahogy mentek. Az ivának meg a kurjongatásnak se vége, se hossaza.

Éz a dómán jaj de szük
Az óra ma delet út.

Éz az utca háromfelé
Mast mentünk mi hazafelé.

Szük nekik a világ, tombol bennök az élet,
Vagyódnak haza:

Hazaérünk nemokára,
Apró piros pogácsára.

Mikor vágatva beérnek a faluba, már várja őket az ujjongó tömeg és hangosan üdvözi a menetet:

Dupla szegfü szárotul,
A menyasszony párotul.

Hazamentek ugyanis a menyasszony völégénye mellett ül. A léányélet meg-zúnttét végtelen finoman fejezi ki ez a felkiáltás:

Menyasszonyok gyöngy a nyakán,
Nem lesz többé koszorulány.

Vagy még gyengédebben ez:

A menyasszony azér ollan szomorú,
Mer nem lesz a fején többet koszoru.

Végre otthon vannak; a násznép bevonul a szobába; az udvarias legény-pajtások kifüggek a lovakat és ellátják őket a völégény meg a vőfélyek helyett. Benn pedig a sok eskölözésznek se vége, se hossa. Nászsasszony komámasszony, sógorasszony, mind kivesszi ruháját belőle. Egyet-egyét igazitanak a menyasszony székén, koszoruján. Sürgős-forgás, tányérszörpömlés teszük hangossá a házat. Mig végre aztán letelepsznek az asztalok mellé. Reggel óta egyebet sem tettek, mint löltöttek-futottak, rikogattak — no meg ittak — azér hát ittasnessen meghölték. Hogy misfé módon kőkálk hozták be a jó huslevest, a „töltött káposztát” stb. azt most nem mondom el mert egyedüli feladatom most, amit feltebb jeleztem.

Végre hozzák a levest. Előemul a lármá, mert amit Arany mondias:

„Szavuk sem igen van azaltal, mig esznek,
Természete már ez magyar embereknek.”

Hanem valahányszor a poharakat kerül a sor akkor megindul a tréfa, a kótekedés:

Re-re-re vállék egéssé, -re.

Akik eddig kúnn foglalatokodtak, később jöttek be, mikor már a többiek asztalnál voltak: evel a mondókával lépnek a szobába:

Ekkis helet nekünk is
Ha kicsinyek vagyunk is; pedig a mestergereándt
páti a feje. Egyik ivásnál felhangzik:

Éz ám aztán vig élet,
Áki mindég így éhet!
Nám én mindég így élek,
Mégis könnyen megélek.

A dévaj földéj meg fölsvit:

Körül folyós a gatyám
Nyomoru-lyány! Ihatnám.

Ho zak a mácaikat. Azt mondja valamelyik:

Éz oztán a hossa metett
Kivággyo a cigány szemét.

A jókedv mindig emelkedik; mindenkinek való mondanivalója. Az egyik így:

Aki minket meggyaláz,
Pokolban legyen kanász.

Rettenetes a hír egyáltalán a jelen erkölcsi állapotra nézve, de különösen előtűnik, kanizsaiak előtt. „A kosaras asszonyok egész rája lepi el az utcákat a 12—13 éves leánygyermekeket áruknak.” Ismételjék a hírek eme kitételét, hogy mindenkinek feltűnjék, hogy már a főváros erkölcsötlenége is tulbadalok. Városunk az erkölcsötlenesség legmagasabb fokán áll és a rövidke hírek a mindeki által jól megjegyzendő értelmű.

A hír forrása a nagykanizsai Fris Ujság melléklete, mint magok a lapok is, melyből azt olvassuk, megnévezik. Az a kérdés azonban, hogy való-e a nagykanizsai F. U. riportjének e híre? Sokan hallottak bizonyára az u. n. lapfőnökéről, más lapok híreinek a helyi viszonyokra való átalakításáról. Olyan lapfőnök, amely egy egész város erkölcsi híretől (önkre teszi, azt a legerkölcselebbnek hirdeti, nem csupán „kacsa” számba megy, hanem valószínűsége merénylet a város jó híre ellen, amely mindenestre az illetékes hatóság utáni járást és esetleges intézkedést is megérdemli. Nem akarunk ezzel azonban legkevésbé sem célozni a nagykanizsai F. U. font köztörténetére, csak általánososságot mondjuk ezt. Mindenesetre jogosan kételkedünk a nagykanizsai F. U. a híreinek teljes valószínűségében. Már maga ez a kitétel is „Egy-egy asszony 2—3 gyermeket is vezet...” alaposan felháborít bárkinek a kételkedést is, de különösen is kizártnak tartjuk, hogy a helyi sajtó másik két tekintélyes organuma a városban az erkölcsötleneknek ily mérvű elharagúzását eddigeddig észre nem vette és ha észrevette, akkor nemcsak hírből, hanem terjedelmű cikkben ne foglalkozhat volna ezzel. Mindazonáltal nincs kizárva ennek az ellenkezője. Ebben az esetben azonban a rendőrségnek különös figyelműre ajánljuk a nagykanizsai F. U. e riportját, mert ha az ilyen állapotot továbbra is télenél tűr, ha a hír szeriét a 12—13 éves leánygyermekeket fényes bűntelenül engedni áruba bocsátani, ugye az rendőrségnek bűns gondatlansága lenne.

A végeredményben a következőket kell levonunk: ha való a nagykanizsai F. U. híre, ugye az nagy bűne egész városunknak, amely ily erkölcsötlen állapotban van; a rendőrségnek ez esetben sürgősen intézkedni kell és a kosaras asszonyoknak még a magvát is ki kell irtania. Ha nem való a hír, a rendőrségnek ez esetben sem szabad eltérnie, hogy a napi sajtó ily hírt bocsásson színterére az egész megyében, amely városunknak erkölcsi híret, pellengére állítja.

Vagy bűne az egész város, amely ily erkölcsötlenek él és gondatlan rendőrségünk, amelytől eddig ez ellen még semmiféle intézkedést nem láttunk, vagy bűne az a lap, amely ajsalással és meggondolatlanul ily hírt közöl, amelyvel egész városunk erkölcsi híret önkre teszi!

Riga

HIREK.

Uj köntösbem.

A Zalai Közlöny e száma, mely a negyvenedik évfolyam első száma, új köntösbem körül tisztelt olvasóink keszöbe.

Becsületben megörögedtek lapunk leveti régi köntösbem. Bucsuzunk a régi formától. A kor áramlata és olvasóink óhaja késztett bennünket megválni a Zalai Közlöny régi alakjától.

Nyugdíjba megy a sokáig szolgált régi őshasább forma. Bucsuzunk a lap régi fejtől is. A hivatalos lapcímeket a divatáramlat levette a fejről. Különböző ügyeslővén új születünk.

A mai szám már friss, üde, fiatal színen kerül az olvasó kezébe. A lap címe már nem azokról a nagyon is komoly régi köntösbem betűkből díszlik a lap fején. Hanem köyed, ifjú és fiatal színen pompázik. Divatos: a köntösbem, divatos az alakja, a formája.

A köntösbem új, a szellem azonban a régi. A tisztelt olvasó majd ugyanazsai a szellemmel találkozik az új hasábkönyben, amelyet már évek óta irányadót tartunk. Mi az új köntösbem is megmaradunk a közügyek komoly, igazságos, független, pártsemponatok felelőlegkedő harcásának. Az eseményeknek ezután is hűséges krónikásai leszünk. Elvünk a rideg, szigorúan tárgyilagos állásopot az események irányításában és bírálatában.

Elveink a régi, kipróbált, becsületos elvek lesznek ezután is. Az új köntösbem ez szót tisztelt olvasóinkhoz. Fogadják szeretettel az új alakba öltözött Zalai Közlönyt.

Ebben a biztos reményben bocsátjuk utunk lapunk negyvenedik évfolyamának eme első, fiatal számát. Ha a lap külső kiállításában eleinte tán lesznek apró szépség-hibák, kérjük ezért olvasóink elnézését. Mi igyekszünk fogunk, hogy az esztelen bajok orrosolva legyenek. Reméljük, hogy a közönség szíven és örömmel vevő újításunkat. Az eszel

járó áldozatoktól nem riadtunk vissza, most biztosan reméljük, hogy olvasóink ezután még jobban kedvelik lapunkat.

Páró.

Emlékeztető-naptár.

- Jan. 7. A Vörös-kereszt egyesít. jót. estélye.
 H. A vendéglők és pincérek táncigalma.
 14. A névcsók nagykanizsai egyesületének táncigalma.
 Febr. 4. A Ker. Jót. Nőegylet mulatsága.
 5. A borbély és fodrász-egyetek bálja.

— Zichy Aladár gróf beszámolója. A nagykanizsai képviselő választókerület képviselője Zichy Aladár gróf, a néppárt elnöke, mint az itteni párt-elnökség fahragaszi tudatják, január 10-én, kedden délután Budapestre Nagykanizsára érkeztek. Kedden délután 2 órakor a Saarvas Scalloda nagyteremben beszámoló- és program beszédet tart.

— Eszemélyi hírek. Dr. Inouye, a tókói egyetem segédántra a múlt héten néhány napig városunkban tartózkodott, mint a Blankenberg család vendége. Innen a fővárosba utazott. Port-Arthur elestének híre városunkból számosan átvérbőltek a japán tudást. — Hartelendy Ferenc vármegyénk főispánja pénteken városunkba érkezett. — Gutman Vilmos báró a fővárosból tegnap Nagykanizsára érkezett.

— A hivatalos lapból. Névgyarmagosítás. Mráv György zalalóról lakos, valamint kiskoru gyermekek: László, György, János és Lajos Major-ra magyarosítottak neveiket. — Kinevezés. Ujváry Mihály nagykanizsai kir. adótitkár a pénzügyminiszter a budapesti központi állampéntárhos adóhivatali segéddé nevezte ki.

— Egy föltötte érdekes hangverseny elő név városunk műértő közönsége. Ugyanis folyó hó 16-án tartja meg SIVANUSKY Nadina orosz énekesnő 40 tagból álló társulatával hangversenyt Nagykanizsán a Polgári Egyet nagytermében. A társulat még már kétszer megfordult városunkban művészi énekeivel és a festői eredeti országművekkel bámulnata estette közönségünket. Ezidő hangversenyének még nagy érdekességét kölcsönöz azon körülmény, hogy a társulat hangversenyezni fog az eredeti orosz — városunkban még nem hallott — hangszerreken, a balalaikán.

— Anyakönyvi statisztika. Az elmúlt 1904. évben városunkban született összesen 794 gyermek, kik közül törvényes 292 fű és 234 leány, hásszágon kívüli 73 fű és 72 leány és 12 fű és 11 leány halva született; elhunytak száma 676, kik közül 358 a fiú- és 318 a nőneműen tartosított; házasság kötés céljából 307 pár kihirdetése lett fogantatva;

Egyik hetyke legény felkiált:

Jaj Istenem jaj annak,
 Kinek leányt nem annak.

Járják tovább, míg bele nem fáradnak ók is, meg a „hangszók” is. De meg örög este van már, vacsorához kell látni. Ujra van évődés, kötekedés, tréfa és jókedv mindenkefelett. Nincs itt rangkülönbség, egyforma mind. Nincs sértés, ha csak a lányok mik össze nem különböznek a legények, ami néha egy kis háborúságot okoz. Egyébként őszinte, igaz itt minden szót, minden mozdulat, azért nem barazszik meg senki, még akkor se, mikor valaki felkiáltja, hogy:

Sárgarigó, rigófészék,
 Zsóó vőfőn igen rézég.

Nem is igen fillentés biz ez, de a többi se különben. Mutatják a vacsorabeli tőzstok, amelyek már a szilaj jókedv csopangásai. Ilyet is hallani:

Vőlegénnek bajca síucs,
 Menyasszonnak foga nincs. Juj-uj-uj!

Sőt meg ez is csak derűtséget okoz és legfeljebb a szónok egy tréfás hátavágást kap elismerés jeléül:

Allig örök három házic,
 A menyasszony megbázzik. Ij, huj!

Ilyet is lehet hallani:

Á. b. c. d. e. f. o. ká.
 Nagy itten a szerelem.

Vagy: Á. b. c. d. e. f. o. ká.
 A menyasszony illen soká.

A másik meg rádúpláz:

Aki minket nem szeret
 Egye meg az egeret.

A harmadik pedig így:

Ez a szoba körül képes,
 Minden vendég de jó etkes.

A vőlegényből is kitör a megrádt érzélem és felharsan:

Ajgyo Isten azt a papot
 Aki minket összeadott.

Se a barát se a pap
 Minket e nem választhat.

De hát a lakodalom fénypontja mégis a tánc. A fiatalag aliz várja, hogy kirugbassa megis alul a székét. Egyik csintalan kosorus-leány oda is kiáltotta már a barna seregnek:

Huzzátok meg hegedések,
 Én leszek a feleségtek.

Huzzátok meg hamargyábo,
 Mer a lábom allig várgyó.

Csak akkorát mint a kőrmóm,
 Akkor meglesz az örömmóm.

Ennek aztán nem lehet ellenállni. Az ebédnek ugy is vége. Az örögobbje vagy egy másik szobába vonul (ha van) vagy széssőbb aszornak bor mellett „szivarszónál.” mert ilyenkor pipa nem járja.

A vőfély elkappja a nyoszolyó-lyány dorekát, kiugrik a közöpsre és felkijárat:

A szobkendóm mosatlan
 Nyoszoru-lyány gondatlan. Ij, huj!

A másik meg a menyasszonyt fergalja:

Sárgó rigó kalickába
 Menyasszony van a szobáca.

Egyik-másik örög is a tőbencők közé keveredik.

Oda is kiáltják neki:

Ez az élet minket illet,
 Nem a régi örögeket. Uj-uj-uj!

Egyik legénynek igen kedvére való táncosa akad:

Nem is állja meg szónéklul:

Ez a picit de jó volt,
 Csak hogy igen kevés volt.

A másik meg felsikolt:

Az én eszímam sárbo való,
 Az én lábom táncra való.

Egy duhaj legény rég várt már egyik leányra, aki a szívet nem hagyta érintetlenül. Vadul járja vele a ropogós csárdást. Nagyot dobbant, aztán felvisit.

Három éjjel három nap,
 Nem öleg a lábomnak;

Bárosok ez az éccaka,
 Szengyernapra veranna.

Majd egy másik így:

Ez a lábom ez ez ez,
 Jobban járgyó mint emez.

És ekköben veri a fölemelt lábát. Egyik menyecskét meg így hívja táncra az egyik:

Me-me megek a keszke
 Gyé ide szép menyecske.

Világítási kérdések.

— Mennyivel fizetünk többet a kelletről? —

(V.) A villamvilágítás kérdését a városi tanács egy hirdetménye a közérdeklődés gyújtópontjába helyezte. Csak hogy ebben a gyújtópontban világosság helyett sötétség van. A sötétség birodalmában két tábor küzd egymás ellen: a sötétség lovagjai, kik az elektromos számításokat a mesteri umok jókötéses ceremoniával környezik, hogy avatlatlan emberek bele ne pillantsanak és a közönség armádjája, melyet a károsodástól való félelem ösztönöz harcra.

Az említett hirdetés elég áttétező módon közli, hogy a vállalkozóit eddig használt átfeszítéssel tévesen volt és azért ettől a számítás módját a vállalkozót el kellett tiltani. Miért volt ez a számítás módja, ha a tanács a hirdetményrel az indoklást is közölte, hogy a városi tanács álláspontja a helyes. Problájuk megjelenti ezt a problémát, melynek megjelítésével a városi tanács a közönségnek adása marad. A szerződésben 16 angol normál gyertyafényű villamos lámpákra van szó. Csak hogy ilyen lámpák Kiszafán sohasem léteztek, hanem mindig csak Hefner-lámpák voltak alkalmazásban. Egy Hefner gyertya azonban 1:51 angol gyertyának felel meg.

Ha a vállalkozó angol normál gyertyafényű lámpákat használt volna, akkor az 1:8 átfeszítési tényező nem lett volna helytelen. Ha egy hectowattot osztjuk a watt-energiával, vagyis 3:5-del, kapunk hectowattontként 28:6 gyertya fogyasztást. Most már keressünk ki azt a tényezőt, mely 16-tal szorozva adja a 28:6-t. Ez a tényező 1:8. Vagyis 16×1:8=28:8. De a vállalkozó sohasem alkalmazott 16-os lámpát, hanem Hefner-lámpákat. Egy 16-os angol lámpa — 18:25 normál gyertya lámpával. Most nézzük, milyen az eredmény, ha Fránzek használta tényezőt Hefner-lámpára alkalmaztuk.

Egy hectowatt gyertya fogyasztása 28:8; de 18:25×1:8=32:85. Mi tehát Fránzeknek hectowattontként tíz év óta 4:05 gyertyával fizettünk többet. Ez megfelel 25%-nak. De mi az 1:62 átfeszítési számot is magának tartjuk, mert 18:25×1:62=29:56 és csak 28:6 szabadna eredményesnie, mert egy hectowattóra csak 28:6 gyertyát fogyaszt, nem pedig 29:56 gyertyát. Itt a helyes kulcsszám 1:54 volna, mert 18:25×1:54=28:10. Egy másik kiindulási

pontot véve a számítás alapjait, a következő eredményhez jutunk:

Egy angol normál gyertya erőfogyasztása 3:5 másodpercenként, azaz 3:5×60×60=12600 watt. 16 gyertyának erőfogyasztása óránként 16×3:5=56 watt. De ha 16 angol normál gyertya — 18:25-del, akkor ennek hectowatt fogyasztása is — 56 watt óránként. 1 hectowatt=100 watt×60×60=360000 watt. A helyes exponens tehát $\frac{100}{360000} = 1:785$ volna. Az eddigi tényező 1:8 és 1:785 közt a különbség 0:015 volna, azaz 8:4 per mille. Vagyis ennyivel fölöslegtelenné volt többet fizetett hectowattontként.

Azt a kérdést is sokszor vetették föl, hogy egy Hefner 16-os lámpa a hectowattának hányad részét fogyasztja óránként. Erre a felelet nehezebb, mert a fogyasztás a lámpa és az áram feszültségétől függ, de megközelítőleg 0:64 hectowatt a Hefner-lámpa fogyasztása óránként.

Számításunk tudományosan pontosra igényt nem tartanak, de kielégítik a közönség információja célját.

A tudományos számítás közérdekelte a városi közgyűlésnek kell lennie. Tudunkkal Straub Sándor, budapesti elektro-technikus szakvéleményét a tanács a város költségvetés szerzte be, sőt egyik mérnököt két hónapra szabadságra, hogy Budapesten elektro-technikai tanulmányokat folytasson és mégsem tudunk semmit, csak annyit, hogy a villamos világítás vállalkozóját eltiltották valami tényező használatától, a mely tényezőt a közönség terhére használt.

Hát nem értjük ezt az eljárás. Tíz év óta kiabál a közönség, hogy a villamvilágításnál károsodik és tíz év óta bagylik a közönséget tapogatóri a villamvilágítási kérdések utvesztőjében. Hát a szakértelen titok? Az elektro-technika tudományosa nagy-kerítésen lesüllyedt az Izis és Oziris kultusz misztériumának hívójára? Csak őszinte ayllás fog rendet hozni a villamos világítás ügyében is. Tudjuk hát meg, hol van a hiba!

A nagykanizsai erkölcsök.

— Beküldetett. —

A nagykanizsai Friss Újság panaszkodik, hogy a városban sok az elröltöt nő. A kosaras asszonyok egész raja lepi el az utcákat a 12—13 éves leánygyermekket áruinak. Egy-egy asszony 2—3 gyermeket is vezet büntetlenül. (A megyei lapokból.)
E rövid, de annál felháborítóbb hír kelet szárnyra az egész megyében, töltötte be a megyei sajtó lapjait.

Végre hozzák a lovest. Elmúl a láрма, mert amint Arany mondja:

„Szavuk sem igen van azalat, mit esznek.
Természete ma és magyar embereknak.”

Hanem valahányszor a poharakra kerül a sor akkor megindul a „Jrefa, a kőtekedés:

Be-re-re vállék egységőre.

Akik előleg kün foglalatoskodtak, később jöttek be, mikor már a többiek asztalnál voltak, ezzel a mondókaival lépnek a szobába:

Ekkis helet nekünk is
Ha kicányeg vagyunk is: pedig a mestergereundát
őti a feje. Egyik ivásnál felhangzik:

„Ez am aztán víz élet,
Aki mindég így éhet!
Nám én mindég így élek,
Mégis könnyen megélek.”

A dévaj vőfély meg folsivít:

Körtől fodros a gatyám
Nyoszoru-lyány! íhatám.

Ho zék a mácsókat. Azt mondja valamelyik:

„Ez oztán a hosszú metétt
Kivagygo a cigány szemét.”

A jövedy mindig emelkedik; mindenkinek van mondanivalója. Az egyik így:

Aki minket meggyaláz,
Pokolban legyen kanász.

tavasztól ruházkodási évad, hogy egy hölgy, ki elővgre nem akar csupán a „stichért” (ez annyit jelent műnyelven, mint tisztán a ruha elkészítése, tehát szövet nélkül) 50—60 k t fizetni, egy pár darab ruhát akar készíttetni vagy átalakíttatni, hogy fűrdőre meheszen, az Kanizsán június havában nem bír ma szabónót kapni.

Következik a másik ellenvetés: „Ha az Ön hirlapírójának tanácsát követve mindenki szabóság-ra taníttatja leányát, akkor majd mégis beüt ezen szakmában is a tultermelés mizériája, éppugy mint az Ön által a multkor ismertetett két szakmában történt: a tanítónók és a „kereskedelmi” kisasszonyok szakmájában.”

Ettől egy cseppet se tessék félni. A míg az bekövetkezik, addig sok víz folyik a Dunán és sok „tudós” kisasszony fog elhibázott élete, elfecsérelt munkaeje fölött keseregni.

Ha azonban el fog jönni nálunk a szabónók tultermelésnek korszaka, még csak akkor fog bekövetkezni igazán a rendezett családi élet, a boldog otthon korszaka, mert ha a kisasszony egy 4—5 női családtagnak, vagy mondjuk a minimális esetet, két női tagot számláló családnak fogja előállítani a ruházati szükségletét, akkor is, keveset mondva, 500—1000 k. kiadástól óvta meg a családot, nemcsak, hanem ő magának kereste is meg ezen összeget. Ha női családtagjainak, mint valami magától értődőt, szinny megtanulni a ruha- és kalap-készítést, mint megtanulják az írást és olvasást, akkor ez családi életünkben olyan átalakulásokat idézne elő, amelyeknek előnyeit közgazdagságosodási tekintetben számokkal ki se lehet fejezni, azon egyszerű oknál fogva, mert előre kizárhatatlanok, beláthatatlanok.

Ez volna tehát a bevezetőleg említett szerkesztői üzenetben adott jó tanács indokolása.

„Majd meglátja nem fogja megbánni.”
„Mendül ki az az üzenet. Mi kötelezvénynek neveztek ezt az ígéretet. Ugy hisszük, hogy azon anyagi eredmények, melyekről ki-mutatott, miszerint ily módon elérhetők, bőven fedezik a szabad forgó kötelezvényt.

„Az itt kifejtett preventív eszközök egy jó és egy rossz oldala van. A jó oldala az, hogy igazát elvittani és megdönteni nem lehet. A rossz oldala pedig az, hogy életpályá után néző hölgyeink nem mindannyijának lesz inyére.”
Világos.

A násznap is elkialtja magát, hogy:

„Ez az utca szűk utca,
Piros szegfü haséttya,
Ha haséttya, ha nem is
Ezen mentünk azér is.”

Már látják a falu tornya. Elfogódik a szép menyasszony szive és felkiált:

„Ez a templom jaj be szűk
De mi azér betérünk.”

A plébános falujában csak egy rikogtnak a gyerekek, ha észreveszik a lakodalmásokat, mint odahaza: a perec is röpül, talán jobban mint otthon, mert a falu becsületét övni kell. Odajárnak a templom elé és egyszerre minden tarka pajzsaúgnak vége szakad. Illedelmes komolysággal párokba verődnek és bemennek a szentegyháza a „pap eljébe, aki örökre összeköti a munkás kezeket.

Azalat a kün maradt legények megfordultak a szónoknál és ahogy kijönnek a templomból, felkurjant az egyik, hogy:

„Ez az utca szeglelet,
Hazamenünk ha lehet.

Elhagyókednek és megindulnak hazafelé, vigabban, feszeltenebből, mint ahogy mentek. Az ivásnak meg a kurjongatásnak se vége, se hossza.

„Ez a dómán jaj de szűk
Az óra ma delét üt.

„Ez az utca háromfelé,
Mast mentünk mi hazafelé.”

Szűk nekik a világ, tombol bennök az élet, vágódnak haza:

Hazaserünk nemskóra,
Apró piros pogácsára.

Mikor vágatva beérnek a faluba, már várja őket az ujjongó tömeg és hangosan ödvözi a menetet:

Dupla szegfü sztrószul,
A menyasszony párosul.

Hazamenet ugyanis a menyasszony völgyéne mellett ül. A leányélet meg-zúntét végtelen finoman fejezi ki ez a felkiáltás:

Menyasszonyok gyöngy a nyakán,
Nem lesz többé koszorúnyány.

Vagy még gyengédebben ez:

A menyasszony azér ollan szomorú,
Mer nem lesz a fején többet koszoru.

Végre otthon vannak; a násznap bevonul a szobába; az udvarias legény-pajtások kifogják a lovast és ellátják őket a völgyéni meg a vőfélyek helyett. Benn pedig a sok csokolázásnak se vége, se hossza. Nászasszony komámasszony, sógorasszony, mind kivesszi részét belőle. Egyet-egyet igazítanak a menyasszony ruháján, koszoruján. Sürgős-forgás, tányérszórpmpölés tessik hangossá a házat. Míg végre aztán letelepessnek az asztalok mellé. Reggel óta egybet sem tettek, mint lötöttak-futottak, rikogattak — no meg ittak — azér hát istenesen megehültek. Hogy miféle mondókákkal hozzák be a jó huslevest, a „töltött kabosztát” stb. azt most nem mondok el mert egyedüli feladatom most, amit fentebb jeleztem.

Rettenetes e hír egyáltalán a jelen erkölcsi állapotra nézve, de különösen előtűnik, kanizsaiak előtt. „A kosaras asszonyok egész raja lepi el az utcákat a 12—13 éves leánygyermekeket árulnak.” Ismételték a hírek eme kitételt, mely mindenkinek feltűnik, hogy már a főváros erkölcsötlenesége is túlhaladja. Városunk az erkölcsötlenesség legmagasabb fokán áll és a rövidke hírek a mindeki által jól megjegyzendő érteleme.

A hír forrása a nagykanizsai Fris Ujság melléklete, mint magok a lapok is, melyből azt olvassuk, megnevezik. Az a kérdés azonban, hogy való-e a nagykanizsai F. U. riportjének e híre? Sokan hallottak bizonyára az u. n. lapítólelkűkről, más lapok híreinek a helyi viszonyokra való átalakításáról. Olyan lapítólelkű, amely egy egész város erkölcsi híret tönkre teszi, azt a legerkölcsetlenebbnek hirdeti, nem csupán „kacsa” számba megy, hanem valóra is merénylvet a város jó híre ellen, amely mindenesetre az illetékes hatóság utánjárását és esetleges intézkedését is megérdemli. Nem akarunk ezzel azonban legkevésbé sem célozni a nagykanizsai F. U. fönt közből híreire, csak általánosságban mondjuk ezt. Mindenesetre jogosan kétekedünk a nagykanizsai F. U. e híreinek teljes valószínűségében. Már maga ez a kitétel is „Egy-egy asszony 2-3 gyermeket is vezet...” alaposan felébreszti bárkinek a kételkedését is, de különösen is kizártnak tartjuk, hogy a helyi sajtó másik két tekintélyes organuma a városban az erkölcsötleneségre ilyen mérvű elharposódását eddigelő észre nem vette és ha észrevette, akkor nemcsak hírből, hanem terjedelmes cikkben ne foglalkozott volna arról. Mindazonáltal nincs kizárva ennek az ellenkezője. Ebben az esetben azonban a rendőrségnek különös figyelembe ajánljuk a nagykanizsai F. U. e riportját, mert ha az ilyen állapotot továbbra is tétlenül tűr, ha a hír szerint a 12—13 leánygyermekeket tényleg büntetlenül engedni áruba bocsátani, ugy ez rendőrségünknek bűnös gondatlansága lenne.

A végeredményben a következőket kell levonnunk: ha való a nagykanizsai F. U. híre, ugy ez nagy bűne egész városunknak, amely ily erkölcsötlen állapotban van; a rendőrségnek ez esetben sürgősen intézkedni kell és a kosaras asszonyoknak még a magvát is ki kell irtania. Ha nem való a hír, a rendőrségnek ez esetben sem szabad eltűnnie, hogy a napi sajtó ily hírt bocsátson ezárra az egész megyében, amely városunknak erkölcsi híret, pellengére állítja.

Vagy bűnös az egész város, amely ily erkölcsökkel él és gondatlan rendőrségünk, amelyelőt eddig ez ellen még semmiféle intézkedést nem láttunk, vagy bűnös az a lap, amely aiptalannal és meggondolatlanul ily hírt közöl, amelylyel egész városunk erkölcsi híret tönkre teszi!

Riga

HIREK.

Uj köntösbem.

A Zalai Közlöny e száma, mely a negyvenedik évfolyam első száma, uj köntösbem kerül tisztelt olvasóink kezébe.

Becsületben megérdemelt lapunk leveti régi köntösét. Bucuzunk a régi formától. A kor áramlata és olvasóink óhaja kényszerít bennünket megválni a Zalai Közlöny régi alakjától.

Nyugdíjba megy a sokáig szolgált régi öltösbem forma. Bucuzunk a új régi fejtelő is. A hivatalos lapcímeket a divatáramlat levitte a fejről. Különböző újszólása újja szletteltek.

A mai szám már friss, áde, fiatalos színbem kerül az olvasó kezébe. A lap címe már nem azokból a nagyon is komoly régi köntösök betűkből díszlik a lap jelen. Hanem könyed, ifjú és fiatalos színbem pompázik. Divatos a köntöse, divatos az alakja, a formája.

A köntös új, a ezellem azonban a régi. A tisztelt olvasó majd ugyanazzal a szellemmel találkozik az uj hasábköb is, amelyet már évek óta irányadóul tartunk. Mi az uj köntösbem is megtaradunk a közügyek komoly, igazságos, független, pártsemponkokon fellemelődő harcossáknak. Az eseményeknek ezután is bűséges krónikái lesznek. Elvünk a rideg, szigoruan tárgyilagos álláspont az események irányításában és bírálatában.

Elveink a régi, kipróbált, becsületos elvek lesznek ezután is. Az uj köntösbem az szóit tisztelt olvasóinkhoz. Fogadják szeretettel az uj alakba öltözött Zalai Közlöny-t.

Ebben a biztos meynben bocsátjuk utnak lapunk negyvenedik évfolyamának esome első, fiatalos számát. Ha a lap külső kiállításában eleinte tán lessnek apró szépség-hibák, kérjük ezért olvasóink elnézését. Mi igyekszni fogunk, hogy az esotelesg bajok orvosolva legyenek. Reméljük, hogy a közönség szivesen és örömmel veszi újításunkat. Az eszel

járó áldozatoktól nem rindtunk vissza, most biztosan reméljük, hogy olvasóink ezután még jobban kedvelik lapunkat.

Párba.

Emlékeztető-naptár.

- Jan. 7. A Vörös-kerevet egylet Jót. estélye.
 • H. A vendéglők és pincérek táncvigála.
 • 14. A névcsotók nagykanizsai egyletelének táncvigála.
 Febr. 4. A Ker. Jót. Ngyelet mulatsága.
 • 5. A borbély és fodrász-egylet bála.

— Zichy Aladár gróf beszmóltója. A nagykanizsai képviselő választókertlet képviselője Zichy Aladár gróf, a néppárt elnöke, mint az itteni párt-elnökség fajragasai tudják, január 10-én, kedden délután Budapestről Nagykanizsára érkezik. Kedden délután 2 órakor a Szarvas Szálloda nagytermében beszámoló- és program beszédet tart.

— Személyi hírek. Dr. I. o. u. o. e. a tőkői egyetem segédánára a mult heten néhány napig városunkban tartózkodott, mint a Dankenberg család vendége. Innen a fővárosba utazott. Port-Arthur elestének híre városunkból szamosan üdvözölték a japán tudóst. — Hertelendy Ferenc vármegyei főispánja pénteken városunkba érkezett. — Gutman Vilmos báró a fővárosból tegnap Nagykanizsára érkezett.

— A hivatalos lapból. Névmagyarást. Mráv György zalaiúró lakos, valamint kiskora gyermekét: László György, János és Lajos Major-ramagyarástották nevüket — Kinevesés. Ujváry Mihály nagykanizsai kir. adótitart a pénzügyminiszter a budapesti központi állampostafőosztás sódívatali segédébe neveszte ki.

— Egy fölötté érdekes hangverseny első név városunk mértő közbensége. Ugyanis folyó hó 16-án tartja meg Slaviana assky Nadina orosz énekesnő 40 tagból álló társulatával hangversenyt Nagykanizsán a Polgári Egylet nagytermében. A társulat mely már kétszer megfordult városunkban művészi képével és a festői eredeti orozjelmezsekkel bámulatba ejtette közönségünket. Ezidei hangversenyének még nagy érdekességét kölcsönöz azon körülmény, hogy a társulat hangversenyénél fog az eredeti orosz — városunkban még nem hallott — hangszereken, a balalaikán.

— Anyakönyvi statisztika. Az elmúlt 1904. évben városunkban szletett összesen 794 gyermek, kik közül törvényen 292 fu és 834 leány, házasagyon kívül 73 fu és 72 leány és 12 fu és 11 leány halva szletett; elhunytak száma 676, kik közül 358 a fiú- és 318 a nőnemhez tartozott; házasság kötés céljából 307 pár kihirdetésé lett fogantatva;

A másik meg rádúpláz:
 Aki minket nem szeret
 Egye meg az egeret.
 A harmadik pedig így:
 Ez a szoba körül képes,
 Minden vendég de jó etkes.
 A völégényből is kitor a megárdát érzelom és felharsan:

Álgyo Isten azt a papot
 Aki minket összedott.
 Se a barát se a pap
 Minket e nem választat.

De hát a lakodalom fénypontja mégis a tánc. A fiatalag alig járja, hogy kirugbassa maga alul a széklet. Egyik csintalan koszorú-leány oda is kiáltotta már a barna serogek:

Huzzátok meg heggedések,
 Én leszek a feleségtek.
 Huzzátok meg hamargyábo,
 Mer a lábom allig várgyo.
 Csak akkorát mint a kórmóm,
 Akkor meglesz az örómóm.

Ennek aztán nem lehet ellenállni. Az ebédnek ugy is vége. Az örögobbja vagy egy másik szobába vonul (ha van) vagy ószább szorunkat bor mellett „szivarszónál,” mert ilyenkor pipa nem járja.

A vőfély elkapja a nyoszoló-lyány derekát, kiugrik a közepre és felkurjant:

A zsebkendőm mosatlan
 Nyoszoru-lyány gondatlan. Ij, huj!

A másik meg a menyasszonyt forgatja:
 Sárgo rigó kalickába
 Menyasszony van a szobába.
 Egyik-másik örög is a táncolók közé keveredik.
 Oda is kiáltják neki:

Ez az élet minket illet,
 Nem a régi örögeket. Uj-uj-uj!

Egyik legénynek igen kedvére való táncosa akadt.
 Nem is állja meg szónéikül:

Ez a picit de jó volt,
 Csakhogy igen kevés volt.

A másik meg felsóltok:
 Az én eszímam sárbo való,
 Az én lábom táncra való.

Egy duhaj legény rég várt már egyik leányra,
 aki a szívet nem hagyta érintetlenül. Vadul járja velen a ropogós eszárdat. Nagyot dobant, aztán felsólt.

Három éjjel három nap,
 Nem óleg a lábomnak;
 Bársoak ez az écecca,
 Szengyernapra veranna.

Majd egy másik így:
 Ez a lábom ez ez ez,
 Jobban járgyo mint emez.

Es aközben veri a fölemlet lábát. Egyik menyecsékét meg így hívja táncra az egyik:

Me-me megek a keceko
 Gye ide szép menyecske.

Egyik hetye legény felkiált:

Jaj Istenem jaj annak,
 Kinek leányt nem annak.

Járják tovább, míg bele nem fáradnak ók is, meg a „hangszok” is. De meg örög este van már, vacsorához kell látni. Ujra van évődés, kóteködés, tréfa és jókóvd mindenelefelett. Nincs itt rangkülönbség, egyforma mind. Nincs sértés, ha csak a lányok mik óssze nem különböznek a legények, ami néha egy kis háborogást okoz. Egyébként ószinte, igaz itt minden szó, minden modszalt, azért nem haragzik meg senki, még akkor se, mikor valaki felkiáltja, hogy:

Sárgarigó, rigófészek,
 Zesó vőfén igen résteg.

Nem is igen föllentés ez ez, de a többi se különben. Mutatják a vacsorabeli tóztokt, amelyek már a szilaj jókóvd esponszánás. Ilyet is hallani:

Vólégénnek bajca síncs,
 Menyasszonok fogja síncs. Juj-juj-juj!

Sőt meg ez is csak derülteséget okoz és legfeljebb a szónok egy tréfás hátbavágást kap elismerés jelölül:

Allig érek három házig,
 A menyasszony megbabázik. Ij, huj!

Ilyet is lehet hallani.

Á. b. c. d. e. f. l. m.
 Nagy itten a szerelom.

Vagy: Á. b. c. d. e. f. o. ká.

A menyasszony állon soká.

házaságot kötött 194 pár, vegyes házasság 16 esetben jött létre. Természetes csoportosítás, — le- számítva a közházban történt 125 vidéki lakos háziasát — 243 idek.

— **Eljegyzés.** Frig Frigyes honvédbadnagy kt. Nagykanizsai eljegyzte Horváth Irénke kasszonyt Szegedről.

— **Egy vizsgálat története.** A belügy- miniszter az alispán utján egy közegészségügyi kihágás ügyében a vizsgálat megindítását ren- delte el a helybeli városi tanács mint elsőfoku egészségügyi hatóság közbenjárásával. Ennek a kihágásnak mibenlétét lapunknak 1904. évi december 10-iki számában közöltük és azért az ügyet nem mondjuk el újból. Csak a vizs- gálat megindításához óhajtunk néhány szót fűzni.

A helyi sajtó közleményeit bizonyos körök elemzési ignoránsál fogadják és olvassák. A semibevevésre előkelő uri tempó. De az elegancia némelykor csődöt mond, fizetésképtelen lesz. Beáll ez az eset akkor, mikor felsőbb fórumok beleavatkoznak az uri életbe. Ilyenkor a közöny hőmérője elhagyja a fagyponthoz és feljebb száll egy pár fokkal, addig míg a hivatalos nap világa beleesik a hivatalos gépezet rejtékelyeibe. Mihelyt ez a hivatalos nap letűnik, a hőmérő ismét leesszik a fagyponthoz alá. A rend- és köz- igazgatási szervezet a dermesztő hidegben meg- merevedik és tetanuszban hal meg. Mégis csak údvos, hogy a belügyminiszteriumba köteles példányt jár a lapunknak, de még údvösebb, hogy el is olvassák közleményeinket, sőt néha ezeket figyelembe is veszik. Vajha már Kani- zsán vennék figyelembe.

— **Előlejtetés.** Horng Károly báró megyés főispáknak Vendl János sümegi ördögöndököt fő- ördöszár léptette elős.

— **Nagy boltilás a Bazár épületben.** Újév napján, vasárnap délután két óra felé a Délzalai takarékpénztár udvarában eszrevették, hogy az épü- letben név Frank Vilmos-idele ruhakereskedésből a sárt redőnyök ottál réssein füst tödul ki. A tűzoltók csakhamar megjelentek a tűz színhelyén és megáll- pították, hogy a Frank féle boltilban égnek az áruk. Midső a boltilhoz csatolt rakár ajtaját felfelnyitották, abból valóságos füsttenger tört elő, mely mögött lángoló tűz nem is lehetett észrevenni. Este hét óráig tartott meg a felhalmozott ruhákban lapangó tűz elnyomhaták. Az oltást rendkívül megnehe- sítette a vishány és a vasárnap valóságos szibériai hideg, mely pillanatok alatt megfagyasztotta a vizet a tűzoltó edényekben, dészakban, fecskeedőben, sőt magát a fecskeedőt is annyira bevonata a fagy kérgé, hogy az jó ideig hánzavetelton volt. A

tűzoltók és a katonai kirendeltégek sokat szenvedett a hidegtől. Blau Ottó földbírtokos is kellemetlen helyzetbe jutott. Mikor a tűz kitört felment az égő rektárral egy folyóvíz lépcsőházra az első emeletre. Midső onnan vissza akart térni, a füst már oly vastagon lepte el a lépcsőházat, hogy azon kereszt- tihatóni képtelenség volt. Blau Ottó végre az egy folyóvíz levő takarékpénztár terméin át menekült a kényelmentes és félmelen helyzetből. A tűz ugy mondják körülbelül 25—30000 korona kárt okozott.

— **A város-kereszt hal ma, szombaton este** lesz a Polgári Egylet terméiben. A rendezésök mindent alkotott a mulatság sikere érdekében, így előrelátótlag fényes est lesz a má mulatság. A mulatságra a székesfehérvári honvédeknek jár ön le.

— **Választási mozgalmak megyénkben.** A király az új országgyűlést február 15 ére hivta össze. A választások január 26-ától február 4-éig lesznek. A választási mozgalmak megyénkben is meg- indultak.

A nagykanizsai választó kör- leiben Zehy Aladár gróf eddigi képviselő ellen két jelölt német is említi: Surányi Leó pász- casvai állami gimnáziumi tanár és Nith Norbert nagykanizsai lelkész.

A cskörtornyai választó körlet- ben a kerülethez tartozó peraki járás szabadlevél- pátja Wlaasics Gyulával szemben szabadlevél- párti programmál Terbócz István miniszteri tan- csaost, a honvédelmi miniszterium előki osztály- nak vezetőjét jelölték ki a kerület képviselőjelöl- tül.

A letényei kerületben, melyet ed- dig a néppártból kilépett Szallós Géza képviselt, Gyórfly János nagykanizsai ügyvéd kormánypárti programmal és Szallós Géza néppárti fognak egy- mással ellen mérkőzni.

— **Szilveszter esti mulatságok.** Széles, hideg időjárással köszöntött be az idei év, de a Szil- veszter-éjszaka csak olyan jövedvel, vidámsággal és mulatozással folyt le, mint minden esztendőben. Városunk legtöbb egylete szilveszteri mulatsággal szórakoztatta közönségét. Mindenfelé kivilágított ablakok szórak fénysugarait az utcára. Mindenfelé felhangzott a dal, a zene. Hangos jövedvel viasz- ották át az ideén is Szilveszter éjszakáját. Mikor köszöntött január elsője, az összes mulatóhelyek egy pillanatra elcsóttléltek, a következő percben a csallárok ragyogó fényében boldog új esztendőt kíván- tak egymásnak az emberek. A mulatságok lefolyá- sáról a következő tudósításokat kaptuk:

A Polgári Egylet kedélyes és barátságos Szilveszter-estélyén az irodalmi és művészeti kör dalárdája Görtler Ferenc vezetésével néhány ének- számmal gyönyörködtette a közönséget. Utána tánc volt. A szórakrásban tombola szórakoztatja a közön- séget. Ezután ismét tánc következett kiválós- kivrirditg.

Sikerült hízi estélye volt a Táraszkörnek, a Kaszinónak, a Katolikus Legény- egyletnek és az Ifjúságképző egyletnek. A magyarországi munkás rokkant- és betegsegélyző egyesület táras- vacsorával zárta be működésének eredményos évét. A tárasvacsorára előtt Szalay Sándor szerkesztő tar- tott felolvasást a munkás rokkant egyesülettől. A 100 területes tárasvacsorán az első felkőszöntöt an elnök mondta.

— **Kinevezés.** Hertelendy Ferenc Zalavár- megye főispánja, dr. Huszár Pál cskörtornyai lakó ügyvédjelölt tiszteletbeli közigazgatási gyakornokká a cskörtornyai szolgabírószobához kinevezte.

— **Parizsi világljáró.** Másor Jössel párizsi jogász fogadást tett, hogy 1904. június 14-étől 1905. június 14-éig a világot gyalog körüljárja, Ezen utjában viharban és fagyban úgy napján városunkba érkezett. Két napi ittartózkodás után folytatta utját.

— **Főigmináziuni bizottság ülése.** Nagy- kanizsa r. t. város főigmináziuni bizottsága Vécsey Zsigmond polgármester előklete alatt h. hó 4-én a városház tanács-terében ülést tartott, melyen első sorban a 100-on felül taujdi elengedése iránt be- érkezett kérvényeket látta el javaslattal. A szegény és jó tauulók részére teljes tandímentességet, — a kevésbé jó tauulók részére részben való elengedést — a rossz magyisároltákat pedig teljesen eltan- títást végmenyest. A taujdi fizetés és beíratási díjak jövőben való fizetésére névra ajálja a tanács- nak: 1. Beíratási díj jövőre minden egyes tauuló után 5 korona legyen, eltérőleg az eddigi régi gyako- riatiók, hogy beíratási díjat csak az újonnan be- íratkozók fizettek. 2. A taujdi két egyenlő részlet- ben fizetendő, az első részlet október hó 15-ig, a második részlet március 1-ig, taujdi nem fizetése az intőtebből való kizárást vonja maga után, a vá- rosi tanács a hozzá benyújtandó és kellőleg indokolt kérvényre, a taujdiak részletekben való fizetését engedélyezheti, de csak olyan értelemben, hogy az egész taujdi azon iskolai év március hó 1-ig tör- lesztessék. 3. A taujdi elengedése iránti kérvények szabályszerűen felszerelve má beíratások lesznek beadandók, a kérvényzi jogcím: (tanítói, lelkészi, vá- rosi alkalmazottak, városi önkéntes tűzoltói) külön okmányany igazrandó. 4. Taujdi mentesség csak a tauulók 25%-os számárányában lesz adható. A bi- zottság ezen határozattal a városi tanács utján a képviselő testületi körgyűlés elé terjeszti jóváhagyás céljából.

— **A Zalai Közlöny passzoknyve.** Egy olvasónk a következő sorok közlésére kért fel ben- tunket: „A beállott őriási fagy után megindult az idei jégváros. Kocsi-kocsi után jön Király-utcaban Kiskánizsra felől. Majd nem mind jéget hord a jég- verembe. Hogy honnan hordják? Ki őri ellen. A legtöbb jég sárgás-zöld és piszkos. Valószínűleg valamelyik pocsolyából való, vagy a vágóhídi kaná- lisból. A jéget elrakják a verembe. Nyáron pedig

A vacsora végéfelő aztán az első vőfély elmondja a felkőszöntőt. Nem feled ki senkit, még a cigányt sem, aki iránt ha nem is barátsággal, de jó lélekkel van. Kezdi amint illik az új páron imigyen:

Vőlegényt, menyasszonyt,
Kik itt ülnek ketten,
Éltesse sokáig
A kegyes Uristen!
Násznapy urakat is
Az Isten éltesse,
Legyenek a fődön
Friss jó egészségbe.

Azután következnek a leányok:

Étesse az Isten leányseregűnket,
Kik édes csókkal jartanak bennünk.

De a legénységéről sem feledkeznek meg:

Éljen a legénység,
Szívemből kívánom,

Örvendjenek mindaz,
Mind a másvilágon.

Majd egy összefoglaló felkőszöntés hangzik ekkép:

Éltesse az Isten
E ház legénységét,
Emberét, asszonyát,
Lyányát, legénységét.

Végül következnek a cigányok:

A muzsikosok is
Éllenek, kívánom,
Nincs ezeknek párgya
Széles ez világon.
Moggyáék a moggyát
Majd lassan, majd frissen,
Éltesse is őket
A fősleges Isten.

Aztán ujra fölhangzik a talp alá való. A fiatalok lankadatlan tűzzel járják. Az öregek már dühöngnek, föl is kurjant egyik nagy hangosan:

Ere rőpüt fehér lud,
Minden vendég elaludt.

Keszdenek haza szállingózni, oszladozni, aludni, csak a gondos háziasszony virraszt, hogy ki ne beszélje a falu az ó házat.

Másnap pedig:

Vissik a menyasszony selemáját
Csöngős szánon vissik a lédáját
A lédája tele, tele, tele,
De a szive vágyik visszafele.

KERTÉSZ JÓZSEF.

FERENCZ JÓZSEF KESERŰVIZ

AZ EGYEDÜL ELISMERT KELLEMES-ÍZŰ TERMÉSZETES HASHAJTÓSZER.

mint hűsítő a vendéglősök a borba teazik, a cukrászok, a kávéosk fogyalta és a beteg orvososság használja. Szóval, amit mint víz utálva mindenki és undorodva íle az mint jég kifogástalan. Kérdem az illetékes köröket, hogy nem e volna helyed ebben az ügyben intézkedni? Ha az egészséges általános tudatunkat lezárják (?) nem-e szükséges itt is az intézkedés. Az ügyet az illetékes körök jóindulatában ajánlom. Az első pillanatban kicsinyesnek találjuk az egészet. De gondoljuk meg, hogy mily sok betegség származhatik ebből, aminek oka éppen a piszok jég élváztetben keresendő.

— **Keselőbírák és tartalékos kinevezések.** A király Nándor Károlyt a doboreni 3. honvédszolgálat-erredé átlományából a nagykanizsai 20. honvédszolgálat-erredébe hadnagy keselőbírátként kinevezte; a honvédelmi miniszter rendelkezéssel Gerenday János nagykanizsai keselő törzserőster keselő tisztbeteleséssé és Szóllásy János nagykanizsai tartalékban levő törzserőster ugyancsak keselő tisztbeteleséssé kinevezetették.

A király Weiser János okl. gépészmérnököt tartalékos hadnaggyá nevezte ki a komáromi vár-tüzérezredben.

— **Magánlaktviselők astita.** A nagykanizsai magánlaktviselők elhatározták, hogy ezután minden hó első és harmadik keddjének estéjén barátságos beszélgetésre össze fognak járni. Az első író kartási összejövetelt kedden este tartották a Korona éttermeinek külön helyiségében, melyen a magánlaktviselők nagy számmal jelentek meg.

— **A halálba futott.** Weisz Adolf bázaltaladonos nagykanizsai Rákóczy-utcai lakos örültsége rohamában befőlni lakásáról megszökött és Récefelel futott. Ott találták meg az országot halva. Megfagyott. A helyszínre kiérült vizsgálóbírózatgot állapította ezt meg.

— **Vendéglősök és pincérek bálja.** A nagykanizsai vendéglősök és pincérek által rendezendő f. hó 11-iki (szerda) "zárkörtől távoztatás" íránt élénk érdeklődés mutatkozik. Leszámítva a fesztelen kedélyesnek ígérkőző társalgat, a rendezőség a megjelenő hölgyeket érdekesnél-érdekesebb kotillókokkal fogja meglepni.

— **Gazdaköri titkár.** A keszthelyvidéki gazdakör az áthelyezés miatt megfosztott titkárjára Állásra F. áber Sándort, a keszthelyi gazdasági tanácsot tanárát választotta meg.

— **Tíz gyújtogatásból.** Dobrin Rikárd Nagy-farukapuzsai bérősegek egy nagy kálat zabalmazmája elégett. A kár 4000 korona. A vizsgálát kiderítette, hogy a szalmát Zsoldos István 12 éves cseledegy gyújtotta meg.

— **Csütörtök alakja.** A minap azt írtuk egy szabályrendelet alapján, hogy újv után a koldusok megszűnnek. Érdeklők vártuk csütörtököt, a koldusok napját. Ekkor láttuk, hogy irásukban tévedtünk. Csütörtök nem szűnt meg koldusok napja lenni. Újbold megjelentek az ajtóknál azok a szánalmas nyomorékok, akik bédószámmal élátva, kúrtók világgá, hogy ők a város hivatalos szegényei. A hideg, dermesztő újév nem hozta meg nekik, e nyomorultaknak, amit vártak. A koldulás megszűnt. A közönség is várta, hogy végre e szabályrendelet életbe lép. Ők is csalódtak.

— **Vonatösszeállítás.** Barcon kedden este 10 órakor a 910. sz. Kanizsa felé jővő vonat a Salatonia motorokocsival összeállításból. A motorokocsi vezető sulyos belső sérüléseket, a fűtő ágrázkósdást, a 910. sz. vonatvezető pedig sulyos sérülést szenvedett. A motorokocsi teljesen összezuromott. A 910. sz. vonat 70 percnyi késéssel érkezett be a nagykanizsai állomásra.

— **Gyilkosság a szőlőben.** Meleg István esornási földműveset Szalvester fejlejn a homokomároni heggyen agyonlőtték. A tetőt Hári János hegyőr követte el, akit beszállítottak a nagykanizsai Gyűjesség fogházába.

— **Ehunyt tanító.** Berecky Antal kisdőrgecsei evangélikus tanító, a zalamegyei evangélikus tanítók neostora a fővárosban, hova gyűlekezetből bajának gyógyítása végett ment, január hó 2-án életének 68-iki, tanítói munkásságának 50 ik évében elhunyt. Félázasodott át volt gyűlekezetének nemcsak tanítója, de papja is, amonyiben vasárnaponként istentiszteleteket is tartott.

— **A sífoknál.** A sífoki fürdő őrsi tőkével alapították, nagy nyírt fejtenek ott ki és nem sajnálják az újabb és újabb áldozatokat sem. Értik a reklámot is, mind e mellett a befektetett tőke nem akarja meghozni a kamatoikat. A sífoki fürdő részvénytársaság 1904. évi számadása szerint a fürdő

1904. évi bevétele 17587 korona 38 fillér, kiadása 25413 korona 46 fillér, s így a társaság az évi túlfizetése 7826 korona 08 korona volt.

— **Öngyilkos gyermek.** Zalavecki József 11 éves fia Zalavorn — mint onnan jelentik — az istállóban felakasztotta magát és meghalt.

— **Rendőri hírek.** Raszia. A hideg idő beállával különösen sok csavargó kószál a város utcáin. Kedden éjjel a rasziai 12 csavargót vezettek a kapitányra. — Tolvaj nap koldus. A város erdejében napról-napra tolvajok járnak. Az erdőre a minap és Héda novrá koldus ért a falopos. Mint egyik helyi lap írja, a foteleségvel vezetotte ki magát az erdőre — löppi. Négy napra elittették.

— **Uj fogorvos Nagykanizsán.** Dr. Vajda Márk az összes gyógyítományok tudora, mint fogorvos Nagykanizsán állandóan telepedett. Bővebb felvilágosítást lapunk má számában között hirdette nyujt.

Egyedüli füstmentes kávéház a "SZARVAS" kávéháza Nagykanizsán, ahol kitűnő kávé, kávéházi ételék és italok, jó billiárd-asztalok és számos napi, hetilapok, képes folyóiratok állanak a közönség rendelkezésére.

KÖZGAZDASÁG.

A kereskedelmi bank zálogházáról.

Midőn a kereskedelmi bank zálogostályát megalapítottá, lapunk cikk kerében üdvözölté a bank eme fontos kö-zintézményét. Azt az óhajtunk fejeztük ki az alapítókör, hogy legyen ez az új zálogház valóban a szegények intezete a szegények jétéjévé, ahol tisztességes arámított kölcsön ellenében a mezarosult embertörög kisegítheti magát. Óhajtottuk, hogy a bank zálogháza terjessze ki működését minden irányban, mert csak így tud annak a fontos céljának megfelelni, amely manapság a zálogházakra nehezedik. Örömmel látjuk, hogy a kereskedelmi bank zálogostálya derékasan megfolelt a hozzáfűtött reményeknek. A most két éve alapított közintézmény ismeren fejlődik. Fejlődik pedig azért, mert kieleg minden hozzáfűtött kívánalmat. E zálogház épp úgy kielegíti a szegény kis emberek óhaját, elviselehető teszi a szegények nyomorát, mint elősejti a nagyobb kereskedelmi célokot. Valóságos jétéjévé je az intézet a szegény embereknek. Hogy milyen fontos közintézmény lett a bank zálogháza, mutatja az a forgalmi kimutatás, melyet az intézet most állított össze az elmúlt évről. Ima a bebeszedés számok:

A kereskedelmi bank zálogostályáná forgalmak az elmúlt 1904. évben a következők voltak: Zálogfűlvetel 2774 tétel ékszer, Ebből négy koronán aluli 892 tétel, 4—20 koronáig 1392 tétel, 20—50 koronáig 303 tétel és 50 koronán felül 247 tétel. Iggóság fűlvetel volt 1640 tétel. Ebből 4 koronán aluli 1184 tétel, 4—20 koronáig 426 tétel, 20—50 koronáig 24 tétel és 50 koronán felül 6 tétel. A kiváltás ékszerben 2404 tétel. Ebből 4 koronán aluli 782 tétel, 4—20 koronáig 1119 tétel, 20—50 koronáig 281 tétel és 50 koronán felül 222 tétel. Iggóság kiváltás volt 1526 tétel. Ebből 4 koronán aluli 1115 tétel 4—20 koronáig 374 tétel, 20—50 koronáig 27 tétel és 50 koronán felül 10 tétel. A zálogfűlvetelek értéke 67.844 korona. A kiváltások értéke 64.410 korona. Az összes ez évi forgalom 8344 tételre, 132.254 koronára rogtt.

Szerkesztői üzenetek.

- **Riga.** Mi is osztjuk beklődött cikkének véleményét Cikkét e számunkban találja.
- **Kérdésfeltevések.** Lapunk előzetési ára az új formában is a régi alacsony árban megmarad. Kérdőleveleinknek mindig ugyas lelkünk a nagykanizsai életpolitikai eseket is, de mi ezt itt a vidéken nem tehetjük. A publikum nálunk érzékeny és az illetékes körökben roszasóvenő, ha ily híreket közlének.
- **Neotér.** Sorait nem közölhetjük. Személyes támadások elleni elárjuk hasznáink.
- **Kérdő levelek.** Megvilágos helyes a fővárosi lapok ugyas lelkünk a nagykanizsai életpolitikai eseket is, de mi ezt itt a vidéken nem tehetjük. A publikum nálunk érzékeny és az illetékes körökben roszasóvenő, ha ily híreket közlének.
- **Vitekes áramgyógyász.** Szerkesztői üzenet helyett felhívjuk figyelmét az e számban es ügyben közölt cikkre. Ott megtalálja a választ.
- **Társaság.** Kuldje be tárcáját. Ha jó és meglíti lapunk méretét, közölni fogjuk.
- **Futasi előzetés.** Sorjaogyé nem nyert

Báli-selyem 60 kr.-tól méterenkint logultós újdonságok — Bérmentés és már elvázolva a hátsók szálltva. — Nagy mintagyűjtemény azonnal Henneberg selyemgyár, Zürich.

VEGYES.

— **Biztos gyógyítás.** Mindazok, kik rossz emésztés vagy székrekedés következtében felfúvódásban, szorulásban, főfájásban, étvágyhiányban vagy egyéb bajokban szenvednek, a valódi "Mull-jéle seid'tz' perok" használata által biztos gyógyulást érnek el. Egy doboz ára 2 kor. Székrekedés nyomasztó utánértelel Mull A. gyógyszerész, ca. és kir. udv. szállítótól Bécs, I. Tuchlauben 9. A vidéki gyógyszerárakban határozottan Mull A. készítménye az ógyári jelvényével és aláírásával kéréőd.

Nyilttér.

Az e rovat alatt közöltékért nem vállalfelelősséget a szerkesztőség.

Veső, hűnyhőlyag, hűgydrán és a környezetbántalmak ellen, továbbá a légző és emésztési szervek harasztos bántalmainál, orvosi tekintélyek által Lithion-forrás

SALVATOR
sikerrrel rendelve lesz.
Husz hajtó hatással!

Kellemes ízű — Könnyen emészthető
Kapható gyógyszerkereskedésekben és
gyógyszertárakban
A Salvator-társaság igazgatósága Eperjesen

HIRDETÉSEK.

POPOFF a legjobb
TEA a világon
K. I. C.

Csakis orosz eredeti csomagolásban kapható. Eladási hely: Neu és Klein-nél.

EGY JÓ HAZBÓL VALÓ FIU.

ki a gimnázium, vagy polgári iskola 2—3 osztályt végezte és szép írása van, — jó fizetéssel —

GYAKORNOKUL

— azonnal felvétetik —
íj. WAJDITS JÓZSEF
könyvkereskedésben NAGYKANIZSÁN.

Szélülő és göröcsillapító HÓDONYSZEPPEK.

Az étvágyat gerjesztő és emésztést előmozdító hárszer.

Ára üvegenként 1 kor.
Kevesebb mint 2 üveg (utánértelel K. 2-50) nem lesz postán küldve.

Megrendelhető:
Bittner Gyula gyógyszerártárú
Gyöngyüz (Aloa-Ausztria.)

HIRDETMÉNY.

„Nagykanizsai VI—VII. ker. kereszt. fogyaszt. szövetkezet”

(Rác-utca)

folyó évi január hó 22-én tartja

RENDES ÉVI KÖZGYŰLÉSÉT,

melyre a szövetkezet tagjai s az érdeklődők ezúton is meghívtnak.

TÁRGYSOROZAT:

1. Előki jelentés.
2. Az igazgatóság jelentése.
3. A felügyelő-bizottság jelentése.
4. A mérleg bemutatása.
5. A felügyelő-bizottság, esetleg egyes igazgatósági tagok választása.
6. Indítványok.

Nagykanizsa, 1905. január 1.

AZ IGAZGATÓSÁG.

Az összes orvosi tudományok tudora

DR. VAJDA MÁRK

FOGORVOS

Nagykanizsán állandóan letelepedett és

rendel naponként 9—5 óráig.

Lakás: Dézsalai takarékpénztár épületében, II. udvar földszint

Bejárat a Fő-térről és a Zrinyi Miklós-utca 35. számnál.

Fogorvosi műtermemben mindenemű fogtűmések, fogak, fogsorok, szájpadlással és anélkül, arany fogkoronák mérsékelt árban.

Fájdalomnélküli foghúzó: sok cocainnal és gázzal.

GLOBUS Tisztító-kivonat

Jobban tisztít, mint bármely más fém tisztító-szer.

Jónak, a jobb
az ellensége.

Tényleg a legjobb az eddig használatban levő szappan, szóda, por, stb. anyagoknál vázaron és pamut ruhásmosók mosására. A Schicht által újonnan feltalált

mosó kivonat,

„Asszonydicséret”

védjegygel,
a ruha beosztására.

Előnyök:

1. Az eddig szükséges volt mosási időt a felére csökkentti.
2. Fáradtságot a negyedére.
3. A szóda használatát teljesen fölöslegessé teszi.
4. Minthogy tisztább, tehát fehérebb is várakozja a ruhát.
5. Ugy a keszkek, mint a ruhának teljesen ártalmatlan, aminek az elmost jogyról csak keszkeséget vállal.
6. Rendkívül kiadósága folytán olcsóbb, minden más mosószerénél.

Néklízüzethetetlené válik minden háziasszony és mosónőnél egy egyszeri kísérlet után.
Mindonütt kapható.

Schicht György, Aussig.

A legnagyobb gyár a maga nemében az európai származású.

INGYEN

kapja kívántra mindenki a mi

— Érdekes általános árjegyzékünket —
több mint 1500 képpel, mely bármily szükségleti szer vagy árdekes újdonságnaknál nélkülözhetetlen. Egy levelező-lap a pontos cím megjelölésével elég, mire bérmentesen küldetik az Érdekes általános Árjegyzék
KERTÉSZ HENRIK által, Wien.
Fleischmarkt 18—243.

Védjegy: „Horgony”.

A Liniment. Capsici comp., a Horgony-Pain-Expeller

egy régióknak bizonyított hatású, mely már több mint 35 év óta legjobb fájdalom-csillapító szernek bizonyított közvélemény, orvossal és megbírtéseknél bódítószerekkel összehasonlítva használatos.

Figyelmeztetés. Súlyos hamisítványok miatt bevasárláskor óvatosnak legyünk és csak olyan üveget fogadjunk el, a mely a „Horgony” védjegyével és a Richter cég-jegyzékével ellátott dobozba van csomagolva. Ára üvegekben 80 fillér, 1 kor. 40 f. és 2 korona és úgyis minden gyógyszer-történetben kapható. — Főraktár: Török lésef gyógyszerüzem, Budapest.

Richter gyógyszerüzem az „Arany orosiáshoz”, Prágában, Elisabethstrasse 5 neu.

Minden háziasszony
lúszekessze a jó kávé.

Kathreiner-féle
Kneipp-mátiata kávének
egyetlen háztartásban sem
volna szabad többé hiányoznia
a kávéjárt készítésénél.
o o o
Csak az eredeti csomagolat
szerezhető a „KATHEINER-
nével”.

1905. I. 10.

Ki szereti

a gyöngy, szép edék, tiszta arat,
puha, sima bőrt és rózsás arcot? Az
mosókönyvek napoként, az ismert módikál

BERGMANN-féle

Lillio m-tej-szappannal

(Védjegy: 2 bányász)

vagy Bergmann & Co. Dresden és
Tetschen a/S.

— Ára 80 fillér —

Kapható: **GELTSCH és GRAEF**
„DROGERIA” Nagykanizsa.

T. c.

Örömmel van szerencsém a t. közönség szives tudomására hozni, hogy könyv- és papír kereskedésemet egy új üzletággal

Gyermek- és Ifjúsági Kölesönkönyvtárral

bővítettem ki. Általános óhajnak vélek eleget tenni, amikor egyelőre 400 kötettel, de azzal a szándékkal nyitom meg kölesönkönyvtáramat, hogy azt állandóan bővíteni fogom a MGYAR GYERMEK- és IFJUSÁGI IRODALOM legjobb megjelenéseivel.

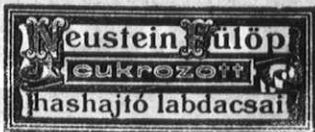
Nem az volt a célom, hogy mennél több könyvet halmozzak össze, hanem, hogy csak kitűnő könyveket adjak az ifjúságnak, olyanokat, melyek az ő számára iródtak, amelyekből szórakozik és tanul.

Kölesöndij egy hónapra 60 fillér.

Egy napra tehát mindössze 2 fillér esik. Számba sem vehető csekély összeg ez, s méltán remélhetem, hogy minden házában, ahol ifju olvasók vannak, igénybe veszik könyvtáramat 20—25-ször cserélheti ki a könyvet az ifjúság havonként, mindannyiszor újabb örömet, újabb szórakozást szerezve magának. — Nyárban, ha a forró nap elől menekül, téiben a meleg szobában, egyaránt a legkedvesebb, leghasznosabb, legnemesebb foglalkozása a fiúnak, leánynak a jó könyv olvasása. Aki csak teheti, minden szülő szerezze meg ezt az örömet gyermekeinek.

Magamat a t. szülők jóindulatába ajánlván maradtam
Kiváló tisztelettel

Ifj. Wajdits József.

(Neustein-féle) **ERZSÉBET** labdacsoit. E pilulák hasonló kísérletmekévék minden tekintetben feljebb becsülendők; mentek minden ártalmas anyagoktól, az altsíti szervek bajainál legjobb eredménnyel használtatván, gyengéden hashajtók, vértisztítók; egy gyógyszer sem jobb a mellette oly ártalmatlan, mint a pilulák a

SZÉKSZORULÁS

legtöbb betegségek forrása ellen. Csukrozott külsejük végett még gyermekek is szívesen veszik.

Egy 15 pilulát tartalmazó doboz 30 fillér. egy tekercs, mely 8 dobozt, tehát 120 pilulát tartalmaz, csak 2 korona.

ÓVAS! Utánzóktól különösen óvakodjunk. Kérjünk határozottan Neustein Fülöp hashajtó labdacsoit. Valódi csak, ha minden doboz törvénytleg bejegyzett védjegyünkkel piros fekete nyomtatásban „Szent Lipót” és „Neustein Fülöp gyógyszerész” aláírásal van ellátva. A koreakademi törvény-szerűleg védett csomagjaink aláírásunkkal vannak ellátva.

NEUSTEIN FÜLÖP

„Szent-Lipótbos” címzett gyógyszerára, Z. K. 1/10

BÉCS, I. Plankengasse 6.
Kapható Nagykanizsán: BELÚS LAJOS és REIK GYULA gyógyszerészeknél.

Hoch János imakönyve 1 forint 20 krtól 10 forintig.

NAGYKANIZSA, 1905. január hó.

T. CZ.

Vagyok bátor logalkalmasabb

AJÁNDÉK TÁROYAKKAL

dúsan felszerelt űzletemet szives figyelembe ajánlani. Raktáromon képes könyvek és ifjúsági iratok minden nem és kor számára ajándék és díszművek, pompás kötéssű imakönyvek, emlékkönyvek, díszlövőlapok, kócsorok, tárcza- és fali-naptárak, tárcza-játékok, legújabb hangjegyek, nagy választékban találhatók. A hazai irodalom gyöngyein kívül a német irodalom keresett műveit is beszereztem, úgy, hogy minden tekintetben módot nyujtok becses igényeinek kielégítésére. Es alkalommal szives figyelembe ajánlom

HANGSZERKERESKEDÉSEMET

a hol különösen a tanuló ifjúság számára szolgálhatok hasznos és maradandó becsű ajándékokkal. Zenéző műveket és mechanikai hangszereket, melyek díszes ajándékokat képeznek, szintén raktárom tartok a esetleg részletfizetésre is szívesen átengedem. Továbbá legyen szabad több új betűfőjből dúsan felszerelt

KÖNYVNYOMDANAT

becses figyelembe ajánlani. Névjegyeket, esketési és bírái meghívókat izélesen és jutányos árákért készítek el. űzletemet szives jóakarátába ajánlván vagyok

mély tisztelettel

IFJ. WAJDITS JÓZSEF

könyv-, papír-, zenemű- és hangszerkereskedő.

Teljesen felszerelt mesterhegedű igen finom kivítalban, kitűnő hanggal, vonóval és szárhozó tokkal CSAK 10 FRT.

Újdonság!

A hol zongora nincsen, s gyönyörű zenét hallgatni és táncolni szeretnek, ott nélkülözhetlen a

szalon zenéző mű, mely a leghosszabb operákat, tánc-zenét stb. hangjegyről játszik.

A tánc-zenét megszokítás nélkül szolgáltatja.

Ára 25 és 32 forint.

Vendéglőknek nagyon fontos.

Richter-féle Horgony-Közpítőszekrények. Alkalmas ajándék. díszdoboz névjegy borítékkal

Legnagyobb rakta- dobozos levelezőlapokban. Különlegesség családai Csemeték.

Pallas nagy Lexikona 16 kötetben félbörkötésben ára 96 frt., részletfizetésre is megkapható.

MILKA SUCHARD

Csak alpesi tej
kakao
és csukorból áll
Páratlan
különlegesség.

Z.K. 1/2, 904.

MOLL-FELE SEIDLITZ-POR

Csak akkor valódiak, ha mindegyik doboz Moll A. védjegyét és aláírását tünteti fel.

A Moll A.-féle Seidlitz-porok tartós gyógyhatása a legmakacsabb gyomor- és altestbántalmak, gyomorgörös és gyomorfér, rögzött székrekedés, májbanulatlan, vér túlfűlés, aranyér és a legkülönbözőbb más betegségek ellen, a jeles háziásványok évtizedek óta mindig nagyobb elterjedést szerzett. — Ára egy lepecsételt eredeti doboznak 2 kor.

Hamisítások törvényileg fenyítettek.

MOLL-FELE SÓS-BORSZESZ

Csak akkor valódi, ha mindegyik üveg MOLL A. védjegyet tünteti fel „A. Moll“ felirattal és azonnal van sárga. A Moll-féle sós-borszesz nevezetesen mint fájdalomcsillapító bedörzsölési szer köcsvény, csúsz és a meghűlés egyéb következményeinél legismertesebb népszerű. — Egy üvegtől eredeti üveg ára 1 kor. 90 fill.

MOLL Gyermek szappanja.

Legfinomabb, legújabb módszer szerint készített gyermek és hölgyszappan a bőr akasztási ápolására gyermekek a felnőtték részére.

Ára darabonként — 40 fill. Öt darab — 1 kor. 80 fill.

Minden darab gyermek-szappan Moll A. védjegyével van ellátva.

Főszékhely:

Moll A. gyógyszerész, cs. és kir. udvari szállító által,
Bécs: Tuchlauben 9. sz.

Videki megrendelések naponta postánkatvél mellett teljesíttetnek.

A raktárakban tessék határozottan MOLL A. aláírásával és védjegyével ellátott készítményeket kérni.

Raktár: Nagy-Kanizsán Rosenfeld Adolf Fiai.

Elő kézből, a gyárban vásárol Ön olcsón és legjobban!

Első magyar villamos erőre berendezett hangszergyár

STOWASSER J.

királyi udvari hangszergyáros, hadsereg-szállító, a Rakóczi javított tárogató és a hangfokozó gerenda főtárlálója

BUDAPEST, II., LÁNCZHID-U. 5. sz.

Ajánlja saját gyárban készült, általában elismert különleges (specialitás) fa-, réz-, fűző- és vonós hangszereit, csimbalmokat, stb.
Legnagyobb raktár és gyár.

Hegedűk 3-, 4-, 5-, 6-
forinttól feljebb, a
egjobb felszereléssel.

Hangfokozó gerenda,

mely által bármely hegedű vagy
gordonka sokkal jobban, erősebben
és lényegesen hangos nyer (biztos
sikert); hegedűbe juttatási árt.

Harmonikák legjobb, erős, elpusztíthatatlan hangokkal, 2-50,
acélszhang, hangversenyharmonikák, saját minták.

Zenekarok teljes felsze-
rés, előnyös fel-
tételék mellett, jutányos árban,
elismert jó minőség, a hadsereg
és a legtöbb katonai zenekarok-
nak szállítója vagyok.

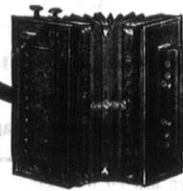
Javítások az összes hang-
szereken, külön-
leges szakaszerű pontossággal,
jutányos árban eszközöltemek.
Kézesség minden egyes
hangszereimnél.

Kivitel nagyban
és kicsinyben.

Árjegyzék minden hangszerről kívánságra ingyen és bérmentve küldetk.

TÁROGATÓ

rózsafából, ujezzát billentyűre
és iskolával, 30-
frtól feljebb
Harmonikumok, világhírű,
lejobb
gyártmány, 65-
frtól feljebb.

CSOKOLÁDÉK
TEA-SÜTEMÉNYEK
BONBONOK
DESSZERTEK
KAKAO
CAKES
KÁVÉPÓTLÉK

„CHOCOLAT LOBOSIC“

Oh Jajt!

Megfojt ez az
átkozott köhögés!

Köhögés, rekedtség és
elnyúltság ellen
gyors és biztos hatásnak

Bogger mellpasztilláj
az étvágyat nem rom-
bítja és kitűn ízűek.
Doboza 1 kor. és 2 kor.
Próbadoz 50 fillér.
Fő- és székhelyi raktár:
„NÁDOR“

GYÓGYSZERTÁR
Budapest, VI., Váci-körút 17.

Éljen!

Enger mellpasztilla
csakhamar meggyógyított.

Kapható Nagykanizsán: Belus Lajos, Práger Béla, Reik Gyula
és Csaktornyán: Pető Jenő gyógyszerüzletekben.

1-liter finom háztartási rum 90 KRAJCAR.

Jamaikai rum f. 1.20 — Legfinomabb Old Jamaikai rum f. 2.10
FINOM OROSZ TEA deka 8 kr. Legfinomabb császári
keverék deka 12 kr.

Kapható:

„DROGERIA“ A YÖRÖS KERESZTHEZ.

Nagykanizsa, Csengeri-ut és Deák-tér sarkán.

ZALAI KÖZLÖNY

Megjelenik minden szombaton.

Előfizetési árak: Egész évre 10 korona, félévre 5 korona, negyedévre 2 korona 50 f. — Egyes szám ára 20 f.

Felelős szerkesztő:
DR. VILLÁNYI HENRIK
Laptulajdonos és kiadó:
IFJ. WAJDITS JÓZSEF Szerkesztőség: Nagykanizsa, Sugár-út 6. szám.
Kiadóhivatal és nyomda: Nagykanizsa, Ifj. Wajdits Józsefnel
Deák-ter 1. szám.

Hirdetések díjazásán szerint. Nyitott soronként 40 fill.

Két probléma.

Ha nem kutatjuk a jelenség okait, akkor paradoxonnak látszik az a tagadhatlan tény, hogy a mi pénzügyi országunkban már évek óta tartós a pénzhiány.

Ez az egyik probléma, a másik meg az, hogy már nem keserünk azon, hogy gazdáink csoportosul vándorolnak ki Amerikába, sőt államilag segítjük azt elő, amidőn olcsóvá tesszük egy angol hajó-vállalat útján a kintazás költségeit.

Mindkét gazdasági életünk egy ferde hajtásából nőtt ki. A kivándorlást nem egyedül az szülte, hogy a megszáporodott népességnek nem jut kellő földbirtok; hisz más országban is jó eleve osztották fel a régi generációk a földterületeket, de meghagyták a szaporodott népességnek, hogy vagy otthon találjon a gyárakban foglalkozást, megélhetést, vagy saját országának gyarmataiban folytathassanak tovább meglévő munkát oly földterületeken, amelyeket könnyen és olcsón lehet megszerezniük.

Most lássuk, hogy is lehet egy pénzügyi országnak tartós pénzhiánya? És újból utunkban találjuk a közösséget, mely gazdasági életünk fejlődését megakasztja.

Ahol nincsen gyári ipar, ott nincs egyetlen napi keresete a nagy munkásrétegnek, amelynek "nincsen cserépen tanyája" — de ennek folytán kellő mérvű fogyasztás sincsen, tehát sem üzleti fejlődés, sem vállalkozási kedv, mert az osztrák fejlett gyári ipar versenye, vámsorompó nélkül csúrájában megöli legtübbjé keletkező iparvállalatainknak.

Az a sok megtakarítás tehát, amely országszerte évtizedeken keresztül összegyűlt, nem talál ennek következtében hasznos, mondjuk: kellően jövedelmező elhelyezést, gazdasági életünk fejlődését képező kereskedelmi vagy ipari vállalatokban, minek folytán kénytelen pénzintézeteinkben takarékbetétalakjában elhelyeződni.

Ilyen takarékbetéteket elfogadó pénzintézet mintegy 1500 van ez országban, ezekbe a gyűjtömedencébe közel hat milliárd koronát hordtak össze a takaróskodó emberek. Ez az összegyűlt horribilis töké pedig nem áll arányban országunk vagyoni helyzetével: mi tényleg szegények vagyunk, de azért vagyunk szegények, mert ezt a megtakarított töké sem tudjuk gazdasági életünk fejlődésére gyümölcsözően befektetni másként, mint a takarékpénztár által.

A takarékpénztárak — és itt különösen a vidéki takarékpénztárakról beszélek — üzletük megszűrlésüknek mérve a takarékbetétek növekedésében látták mindaddig, míg ezt a szaporodott betét-állományt hasznosn forgalomba bírták hozni. De a váltó-nyargalásnak is kell, hogy határa legyen, pedig egyébbel sem foglalkoznak a vidéki pénzintézetek, mint váltókölcsönökkel; ebbe fektetik ezeket a tömördek ezrekekre menő milliókat, amit a takarékoskodó nép bizalommal hordott össze az intézetekbe. Ezekre az alapokra a pénzügytan elmélete azt tartja, hogy mobil tökének kell kezelni, vagyis nagyobb részet csakis rövid lejáratú kereskedelmi váltókra szabadon kölcsön-adni, valójában pedig az történik, hogy — mivel az üzleti életben csakéky a

forgalom nagy iparvállalatok pedig kockázattal járnak minálunk, ezeket a betéteket kénytelenek az intézetek nagyrészen olyan váltókban elhelyezni, amelyek házkra, földekre lesznek I. H., III-ik helyekre békbelevve, tehát nehezen mozgathatók.

Ez tehát igazában lekötött töké és nem felel meg a betét fluktuáló természetének. De, mert a mezőgazdaságon kívül minden egyéb üzleti ág pang, a vidéki intézetek egy helyeték el a gondjaikra bízott betéteket, ahogy lehetett, — csakogy ennek is van határa, ha csak a bonitás rovására nem akarják kiterjeszteni az üzletet.

A pénzintézetek valójában egy komoly dilemma előtt állanak, a folyton rohamosan szaporodott betétekkel szemben: A legtöbb helyen 4%-ra szállították le ugyan a betéti kamallát, de mert a kamatadóval ez is drágább, mint a visszleszámitolás kamata, nem szívesen látják az új betéteket, a régiek kamallát pedig nem merik 4%-on alul leszállítani, nehogy ezek kivándoroljanak, hisz jól érzi minden pénzintézet vezetője, hogy a megtakarított tökének vannak hivata saját talajában a közzgazdaság fejlődését egész erejével járólani.

A vidéki pénzintézetek ezen komoly tépelődésén színterem, addig, amíg a bajt előidéző általános okok megszüntetésével ferde helyzetünk magától megoldódna, időlegesen úgy segíthetünk, hogy egyes vidékeken külön körzetek alakulnának a vidéki pénzintézetek koalíciója céljából.

Ezek a körzetek a helyi viszonyokhoz képest ítéltetik meg, hogy, eltekintve a

T A R C A .

Ujévi köszöntő.

— Angolból. —

Skóciának sok különös szokása között említésre méltó az újéztudó megülése is.

Ugyanis attól függ a házép szerencseje az évben, hogy ki lépi át először az ó-estendője 12 órája után a küszöböt. Az első érkezőnek — hogy szerencsésé hozzon — első sorban férfinek, magának, erősnök, mutatósnak kell lenni és nem szabad ludatpunc lenni. Ezenfelül nem szabad kacsantania és üres kézzel jönni, mert az ajándék biztosítja csak a familia jólétét — akármilyen csekélység legyen is az.

Az ó-estendőből már csak egy óra volt hátra és Mac Taggart ur a vidáman lobogó tűz előtt várta az újévet feleségével és leányával.

Egyszerre csak észbe jutott, hogy nem kerített senkit, aki először tegye be a lábát hozzájuk és ijedten ugrott fel helyéről.

— Szent Egok, — kiáltott fel — elfelejtkeztem egészen az újévről, már most rohamosan kell valami szemrevaló fickót felognadni az utcán.

Mac Taggart, Nancy és az óda-anya jelentőség-teljes pillantást váltottak egymással és Mac Taggartnál megszólalt:

— Új le jó ember és várd be, hogy mit hoz a sors. Sokkal jobb az ugy, mintha előre kicsindol valakivel a dolgot.

— Ugyan, ugyan, asszony! Hát az egész évi

szerecsendét rábízna valami kéregőtre vagy valami csavargóra, hogy az jöjjön be legelőször hozzád?

— Ember, ember, — szólott az asszony szemrehányóan, — hogy lehet egy olyan tudomány ember, mint te, annyira bábónás?

— Nem vagyok bábónás, asszony, de ami a régi szokásokat illeti, azokhoz ragaszkodom. Talán csak nem kívánna, hogy elhanyagoljam azt, ami kötelességem a családommal szemben?

E szavakkal az ajtó felé sietett.

Nancy, a leánya gyorsan mellője ugrott és vigasztaló őt:

— Ne menj ki ebbe a hidegbe papa! — szólott hozzá szeliden — ugy érzem, azaz tudom, hogy — oh anyám, miért nem mondog meg nekí?

Mélyszélesen elpirult és elhallgatott, az akip pedig bámolvá nézett hol a leányra, hol a feleségére.

— Mit akar ez a leány? — kérdezte indulatosan. Mac Taggart, mielőtt megszólalt volna, össze-szorította az ajkát, mert tudta, hogy most epós harcot kell vívnia. De elhatározta, hogy erős lesz.

— Azt akarja veled megértetni, hogy a te fáradozásod nélkül is lesz olyan, akinek a belépése szerencsés hoz magával.

Hogy tudod? — kérdezte Mac Taggart gyanakodva.

— Mert már elintéztük. Mac Taggart belátta, hogy az anya és leány együtt készítettek valami támadást ellens és most okosnak kell lennie, hogy ő maradjon a győztes.

— Hiszen az előbb ugy értettem, hogy jobb lesz bevárni, hogy mit hoz a sors. Vagy nem így mondtad? A feleségéhez intézte a szavait, de a leánya felelt rája:

— Igen, papa, ugy mondtá az anyám. És az illető maga ajánlotta föl, hogy elfog jönni, mi pedig csak beleegyezünk a kész tervbe.

— No és szabad tudnom, hogy tisztességes ember lesz-e? — kérdezte, kutatólag nézve a leány piruló, zavart arcába. Egyszerre aztán tisztában volt a helyzettel, ugy gondolta, hogy itt egy udvarlóról van szó.

— Meg tulajdonan fiatal vagy arra, hogy férfiakra gondjól, — szólott szigorúan — és ha úgy volna, az anyádat vonám felelőségre, hogy hogyan történhetett még ez az én beleegyezésem nélkül?

Megfordult, hogy lássa, milyen hatást gyakorolnak szavai az asszonnyra

— Hallod, mit mondok, asszony?

— Hallom — válaszolta azaz nyugodtan.

— Oh, anyáskám, ne vesztetek össze! — kiáltott fel a leány. — Mond meg papának, hogy ki jön, hiszen ezt joga van megtudni.

A dolgok egészé simán folytak volna le, ha maga Nancy mondta volna meg az apjának a vendég nevet, de Mac Taggartnál macacs asszony volt és most is haragosan kiáltott oda a férjének:

— A fiatal Colghounn Angus fog eljönni. Mikor azonban a férje haragos és egyáltalán ámuló arcát megpillantotta, szeliden hozzátette:

— Szereti Nancyt és különben is derék, tisztességes fiú. Ne gondolj, hogy azért, mert ti az öreg ural nem szívesheltitek egymást, a fiatalok is ellenségek lennének.

— Jeanne! — kiáltott most fel mérgesen a férfi. — Hogy mered te megbeszelelni a nevedet? Hogyan merészkedsz még csak kapcsolatba is hozni a leányom nevét a Colghounnókéval? Azt hiszitek,

intézetek által külön kultivált üzlet-ágazatoktól, minő hasznos közgazdasági vállalatok létesíthetnek együttes akcióiban; hisz sok oly ügylet merülhet fel, amelyre a pénzüzetet egymaga nem vállalkozhatik, de a siker biztos reményével vállalkozhatnak egyazon vidék pénzüntézei együtt.

Hisz az ország majdnem minden részében alakulhatnak p. o. pénzüntézi körzetek olyan földbírtok-vételekre, amelyek alkalmasak parcellázásra, azaz az Amerikából hazakerülő pénz segítségével a haza kívánczók kiándorlókát visszatelepíthetnek. Ehhez a művelethez a minden körzetben egyesült pénzüntézek betétheinek csak 1/10-ed részével járulának hozzá, amelyet minden kockázat nélkül inkább a szobáza ebbe a hasznat hozó, hazafias és a közgazdasági életet szolgáló műveltebe befektetni. mint az eddigi módon a váltó-nyargalás előmozdítására fordítani.

Ezzel a karöltve művelt pénzüntézi akcióival egy csapással három legyet ütünk: enyhítünk a kiándorlás mérvét, mert a földhöz nép az ország minden részében talánna méltányos feltételek mellett települést, megelődést, másodszor a pénzüntézeket hasznosan tudnak elhelyezni betétheik 1/10-ed részét és végre az árverelő hiánkákat le lehetne szerezni.

Ehhez az egész országra üdvös vállalkozások jogosan — és azt hiszem, eredményel — kerülhetnek a pénzüntézi körzetek a törvényhozástól a bélyeg- és illetékmentességet a földvételekre, parcellázásra és telepeseknél való eladásra, valamint a telepesek adómentességét arra az időre, amíg a parcellázott földek részlettörlesztése tart.

TEITELBAUM HERMANN
takarékpénztár igazgató.

— Az országgyűlési képviselőjelöltek megyékben. A választási mozgalom e héten már nagy arányokban bentokozott ki. A jelöltek mindenfelé beszámoló beszédet tartottak és bejárták a választókörzeteket. A vármegye január tizenhatodikán rendkívüli gyűlést tart, amelyen a királyi meghívó levelet fogják felolvasni. A jövő héten megállapítják a választások napját is. A hét és a közelemtől eseményről a következőkben számolhatunk be:

A nagykanizsai választókörlet eddigi képviselője Zichy Aladár gróf, a néppárt elnöke

kedden déln Nagykanizsára érkezett a fővárosból. Közél szűk kocsiáll álló küldöttség fogadta őt a pályaudvaron. A menet bevonulása rendben folyt le. Impozáns volt a kiskánizsai polgárok kocsióra. A kocsiok a kortes zászlokat is kibontották már. Zichy Aladár gróf Dervarics Akos kilitári földbírtokosnégységes fogatán jött be a vasutól az „Arany Szarvas” szállódára. A szálló éttermében dében társas-ebéd volt. A beszámoló megtartása délután két órára volt kitűzve. Ekkor már a nagyermet zsufolásig megtöltöttek a jelenlétők. A jelenlétők közt tulnyomón a földműves osztályt láttuk képviselőre, akik a környékről és a VI.—VII. kerülethől jöttek be. Ott voltak számosan a környék földbírtokosai közül, képviselő volt a papság, a tanítóság, a helyi és a fővárosi sajtó tudósítói stb. stb. Sebestény Lajos ügyvéd pártelnök beszéde végén újból Zichy Aladárt ajánlja képviselőjelöltnek, mit a jelenlétők egyhangú lelkesedéssel elfogadtak. Küldöttség ment hozzá, hogy értesítse a jelölésről.

A jelenlétők ezután a szálloda előtti térről vonultak mert a szálló nagyermetben oly nagy volt a szorongás, hogy a beszámolót ott lehetetlen volt megtartani.

Zichy Aladár gróf a szálló erkélyén mondotta el beszámolóját, melyet közel ezren hallgattak meg. A rendkívüli meleg fogadtatta, ugymond, jól esik szívének és büszkeséggel tölti el. Mikor először jött az Kanizsára, akkor is szívélyesen fogadták, de azt csekélynek találja ahhoz a meleg rokonszenvez képest, melyre ma névöltözték. Beszámoló szánta a mult politikai mellé a ma névöltözték. Beszámoló szánta a mult politikai mellé a ma névöltözték. Beszámoló szánta a mult politikai mellé a ma névöltözték. Beszámoló szánta a mult politikai mellé a ma névöltözték.

Beszétek még Sebestény Lajos, Hajdu Gyula dr. és még mások.

Zichy Aladár gróf e héten a választókörletben körutat tett.

Ellenjelölt eddig nincs.

A bakzai választókörletben — Mátyás Samu szabadelvű fog Darányi Ferenc néppártival mérkőzött. A cáktornyai körletben Wallasics Gyula dr. Andrássy programmal lép fel. Jelölt még Terbová István miniszteri tanácsos szabadelvű programmal. Wallasics a körlet több helyén nyilatkozott ahelyzetről.

A kezenthelyi körletben a választások sorását a vidéki zsentrök döntötték el mindig, akik az utóbbi ciklusokban maguk közül állítottak jelölteket. A körletet legutóbb Hoggay Máté képviselte, akit azonban a zsentrök elűztettek. Oltay Guidó zsentröggyári földbírtokos házánál értekezletet tartottak,

nyílás volt alkalmazva. Odament lassan az öreg ur és ott végigfekedett, onnan leste az érkezendő vendéget.

Már csak egy pár perc hiányzott az éjféltől és már is hallani lehetett a távoli léptek zaját. Ekkor a toronyra tizenkettőt ütött és mikor az utolsó hang is elhalt, hangosan kopogtat az ajtón.

A lénya és a felesége mosolyogva jöttek ki ajtó nyitni.

Az ajtó egy magas, barna férfi lépett be, egy óriási ládát hozott a vállán és hangosan kiabálni kezdett: — Boldog újévet mindnyájuknak!

Ugy látszik, hogy az asszonyok nem ezt az egységejőt várták, mert hdelezve néztek rá. Az öreg ur jobban megénekte és felsimerte benne a református papot.

— Hol van a gazda? — kérdezte a férfi és kezét fogott mind a két nével.

— Egy kicsit rosszul érzi magát. — szólott Mac Taggerné csendesen.

— Költse fel őt, asszonyom, de gyorsan, hadd örüljön az újvi ájdónaknak.

E szavakkal feltépte a láda fedelét és az asszonyok ámulva látták, hogy frissen felisolt fekete föld van benne. Mac Taggert kiváncsan hajolt ki a nyíláson és elvesztve az egysenlyt, egyenesen belesett a nagy ládába.

Az asszonyok sikoltani kezdtek, a pap ámulva nézett Mac Taggertre, ez pedig komolyan szedezőlködött össze.

— On az Sanders? — kérdezte a tiszteletes ur csodálkóva. — Engedje meg tehát, hogy én adjam azt az ajándékot, amely arról a földről van hozva, mely 400 év óta disputa tárgyát képezi a Mac Taggert-és Colgubon-család között. Most az öreg Colgubon lemondott az összes jogairól és átengedi

melyen gróf Bathány József zalacsányi földbírtokost jelölték. A nagy pártértekezlet a mult szórón volt a keszhelyi „Amazon” nagyermetben. Az értekezletet Nedecky Jenő volt országgyűlési képviselő nyitotta meg ellenzéki szellemben. Utána Malatinszky Ferenc zalacsányi földbírtokos szökt, aki képviselőnek gróf Bathány Józsefet ajánlotta. A most nerezett megjelölt a választók előtt. Kijelentette, hogy 67-es alapon áll, Andrássy programmal. Beszéde hatást sem keltett. Ellenjelöltje nincs. Eddig nem is emlegettek senkit. A 48-as kerületben a szüntelen program bizonyos lehangoltságot teremtett. A kerületben esend honol. Eddig a legnagyobb valószínűség az, hogy egyhangú választás lesz.

Letenyén a 48-as párt értekezletének elhatározták, hogy a központiúljólétet keressen Szöllő Géza néppárti ellen.

Lendván a hír szerint, Wilcek Frigyes gróf pártkönyvet és Rakovsky István néppárti lének fel. A Szent-Grothón Eitner Zsigmond Kossuth-párti, Kálmán Károly néppárti és Harkányi Frigyes báró szabadelvű jelölt állnak egymással szemben.

Tapolcán a szövözetek ellenlék Darányi Ignácot jelölté, ennek hírel küldöttség közzé Darányi Ignáccal, aki a kandidálás elfogadta. A jelöltséget a függetlenség párt elsőlékése is támogatja.

Zalaegerszegen Farkas József néppárti a jelölt.

Hány órákor kezdjünk tanítani?

(v. h.) A tanítást a népisoklakban telen-nyáron reggel 8 órákor kezdik meg. Jelenleg pedig a tanítást a fertőző betegségeknek járványzszerű terjedése miatt Nagykanizsán egyáltalán szüntetelt. Kérdés most már, ha a tanítást a népisoklakban január 20-án ismét megkezdik, indokolt-e a tanítást már 8 órákor reggel megkezdeni.

Ezzel a kérdéssel az ír. iskolák iskolai szak. osztálya már többször foglalkozott, anélkül, hogy a tanácsközmányok pozitív eredményhez vezettek volna. Hogy az állami iskolák igazgatói és gondnoki tárgyalják-e azt a kérdést, tetik-e ebben az ügyben felterjesztést? az nem tudjuk, de ha tettek volna, eredménye a felterjesztéseknek mindössé nem volt, mert a telen is a tanítást 8 órákor kezdik. Az ügy azonban olyan fontos, hogy kísérletet megérdemelne. És pedig kísérletet kellene tenni egy III.—IV. és egy I.—II. kerületi iskola 1. és 2. osztályával. Az ír. iskolák tanítói már adtak ez ügyben szakvéleményt, de egyöntét megállapodásra nem jutottak, miert is az iskolázók a kérdést eljetté. Voltak hangok, melyek nem látták semmi okot abban, hogy az első és második osztályi növendékei télviz idején 9 órákor

hogy két asszony képes lerombolni azt a gátat, amelyt 400 év óta építettek ösünk?

A felesége csapillatból szökt közbe:

— Mac Taggert, miert igazgatoly fel magadat semmiért?

— Mit, hát te ilyen dolgot semminek nevezl, mikor már két pert megnyertél velük szemben.

— De papa, — szakította őt félbe Nancy szeliden, — hiszen Angus, a fiatal Colgubon azt mondja, hogy egy negyedórás beszélgetés is rendbe hozná az egész 400 éves pert. Az spjának is megmaráráza már est és ő a hajandó volna kibékülni, csak enged meg, hogy beszéljen veled...

— Soha! — kiáltott fel az öreg ur. — Még csak nem is köszöntök egymásnak soha az öreggel, most hát nem fogok beszélni a fiatalal.

— Most se, papa, mikor azért jön hozzád, hogy szereztesd hozzon? — kérdezte a lény könnyes szemekkel

— Nem mondom, hogy nem szólnék hozzá egy-két szót, ha már megengedték, hogy idejőjön, de minthogy nem várom meg az ujesztódt, nem lesz rá alkalman.

Az anya és lénya arca elsötétült; igaz, hogy megnyerték a harcot, de nem úgy szoretétek volna.

Mac Taggert pedig elhagyta a szobát és Nancy zokogva borult az anyja nyakába.

Mac Taggert azonban csak látszólag vonult be a szobájába. Nem akarta elmulasztani az ujesztódt megörökösének meglekésztését és kívülről csapta be csak a hálozobája ajtaját. Azután lehuzta a építöt és lassu léptekkel felment a padlára. Odafent régi skót, szokás szerint a ház bejárta fölött egy nagy

önnek az összes földeket. Ő maga pedig itt van fíával együtt és ker, hogy temetessék ebbe a földbe a régi haragot, most pedig szorítsanak barátságos kezét egymással.

Természetes, hogy egy ilyen ügyes „szerencese-hozó”, mint a tiszteletes ur, csak bőség és szaporodást hozott magával. És az év előlvaló nemcsak a Nancy és Angus házassága történt meg, hanem mindakét család gyarapodott úgy földi javakban, mint szeretetben és barátságban.

Két regény.

Az Új Idők tizenegyedik évfolyama, amely e heti számvál kezdődik, két új regény jelében indul meg. Az elsőnek címe „Ábel és Eszter”, szerzője Gárdonyi Géza, s azaz a posztikus melegséggel, meszteri jellemrajzzal és érdekes cselekménnyel van megkomponálva, amely Gárdonyinak a legszó magyar írók között biztosítja helyét. A másik regény, „A diadalmas Éva” francia író műve. Pierre de Coulevain az Európát járó amerikai asszonyt festi meg benne, az Európától hatások cselekmény keretében. Van egy ropantul hatásos cselekmény keretében. Talál Ösdöntöl, azonkívül ebben a számban rendelj rajk Pátlót és Tábori meg Csök Istvánról, novella Wolfrejt nagk Szerb-Zsibó-Róbertől, költemény Farkas Imrétől, a hírtől. Most, mondott fölöttől és számos epizódt, apróság a hírtől. Most, mondott fölöttől és számos epizódt, apróság a hírtől. Most, mondott fölöttől és számos epizódt, apróság a hírtől.

— **Bendkívül megyei közgyűlés.** — Az 1905/910-iki országgyűlés egybehívására szóló királyi meghívó levél kihirdetésének eszköze február 11. 1905. évi január hó 16-án délután 9 1/2 órakor Zalaegerszeg városi vármegyeháza gyűléstermében rendkívüli bizottsági közgyűlés lesz.

— **Khinaí Nagykanizsán.** A megyei birodalmak egy lakója Sanghaiból Nagykanizsára árukat a hétény aht-ból készült szurocskákat. A khinaí törve magyarul is beszélt. Városunk kezd nemzetközi jellegű legyen. A múlt hónapban itt volt Dr. Bouve japán-udvar, a jövő héten pedig jönnek az oroszok.

— **Az Irodalmi és Művészeti Kör** vasárnap, február 15-én, délután fél 4 órakor a Szarvas Szállóba természetfelelvő délután tart a következő műsorra: 1. Megnyit. 2. Tartja az irodalmi szakosztály előné. 3. Vieux temps hangverseny, hegédűn előné. 4. Hořichter Emma oratórium. 5. A vallás haladása, folvadás, tartja S. Áfrány y Károly tanár. 6. Dalszabadság, énekel a kör férfiak. Belépő-jegy 40 fillér. Tagokuk 20 fillér.

— **Egy orosz nemzeti énekkar** nagy hangversenyt tesz a Polgári Egyet. nagyteremben hétfőn január 16-án. Slaviansky Nadina 40 személyből álló orosz nemzeti énekkar festői történelmi jelmezekben fog hangversenyt a nagy-orosz balinika-zenekar közreműködésével. A társaság, a hol csak eddig mefordult, mindenütt nagy szenzáció keltett. Sikert siker után értek el. Maza a „Neue Freie Presse”, amelynek teljes szerkesztése van, így írt a társultról: „Slaviansky Nadina orosz nemzeti énekkar lebilincsel a szemeit és a fület az idegen világ varázsával. Már a megjelenésük is milyen szép! Paróvával vonulnak be, a gyermek-elő mindnyájan a maguk nemzeti festői jelmezében. A legzadagabban van díszítve Slaviansky Nadina. Egy gyönyörű érekes megjelenés. A karok és énekek részint a vezető énekesnővel, részint nélküle az egész énekkarral lesznek előadva minden a legnagyobb szabotossággal kivülről, a mi benünket, különösen a kedves gyermekeknek megleg, kik elől állva oly bizotossággal és oly tisztán a magas hangok zeneik énekelik. A karvezető állat csak könnyen jelölt késmozdulatokkal kísérv, vezető az énekesek, kik körülbelül 35-en vannak a legszebb öszhangzat, kik közrebelül gyakori változásánál, valamint a hangsorosság összes ányalataiban. Utóbbi tudják a legmeglepőbb pianissimoig elgyengíteni, amit mi oly nagy visszahangszertelen még egy énekkartól sem háltunk. Az oroszok különlegessége ismeretes az 6. mély basszusok, a pétérvári és moszkvai templomi egyházi zene büszkeségei. Slaviansky énekkarában is lementek a basszusok imámetlen a legemlékező A-g és G-g. A tenorok és női hangok nem csegek ennyire szépen, mint a gyermekeknek. Ezen énekesek művészi produktió és nemzeti dalak, a legjobb bizonyítványt állítják az orosz nép zenei talentumáról.” A hangverseny iránt, melynek szép műsora van, nálunk is nagy az érdeklődés és így előrelátótlag a siker jelében fog az esti hangverseny megtörténni. Helyiárak lesznek: Páholy 20 K. Ülőhelyek: 1—3. sor 3 K. 4—6 sor 2 K. 40 fill. a többiben 1 K. 60 fill. Belépő díj 1 K. Karzati ülőhely 1 K. 60 fill. Katona- és diák-jegy 80 fillér. Jegyek előre válthatók Klein József és Tsa-dívat felületben és íj. Wajuits József könyvkereskedésében. Kezdete 8 és fél órakor. A rendezőség kéri a közönség pontosan megjelenését, mert az előadás alatti az ajtó zárva tartatnak.

— **Hangverseny egy segítő-egyesület javára.** A nagykanizsai népkerekedelmi iskola ifjúsága az intézeti segítő-egyesület javára január 28-án a Kazinczi díszteremben jótékonyul hangversenyt rendez a következő műsorra: 1. Megnyit. Előné az ifjúság zenekara. 2. A váls fájdsalma. Abt Ferencétl. Előné az ifjúság énekkara. 3. Szép Ilonka”. Melodrúma Vörösmartyétl. Előné: Kaufmann Jenő f. o. t. zongorán kíséri: Strém Károly f. o. t. 4. Hegedűsölő (Fau-ből): Előné: Morgenstern Dező k. o. t. zongorán kíséri: Sternec Zsigmond zeneatár. 6. Népdalgyűjteleg. Előné az ifjúság énekkara. 6. „Apró félreértések”. Vigjáték 1 feiv. Lunn Gáspártól. Előné: Ascher Arnold, Asztalos József, Deutsch Heine, Heine Róbert és Nagy Imre f. o. t., Goldstein Leo k. o. t., Parger István f. o. t. 7. Quartett. Előné: Morgenstern Dező k. o. t., Neumaun Frigyes k. o. t., Hrabovszky Ede f. o. t. és Havas Ló f. o. t. zongorán kíséri: Strém Károly f. o. t., harmoniumon: Villányi István a. o. t. 8. Kössüh-induló. Előné az ifjúság ének- és zenekara. — A hangverseny pontosan este 8 órakor kezdődik. A helyek árai: ülőhely 1—V sorba 3 K., a többiben 2 K. ülő-

hely 1 kor. 20 fillér, diákjegy 1 kor. Felfűzetések, keltinteltel a jótékonyulra, köszönettel fogadnak és hirtelplig nyugtának.

— **Kosaras asszonyok Nagykanizsán!** A Nagykanizsai Friss Újság helyi mellékletének nyomán a megyei sajtót is bejártá az a hír, hogy „városunk utcáit a kosaras asszonyok egész raja lepi el, akik 12—13 éves leánygyermekeket árulnak. Egy-egy asszony két—három gyermeket is vezet büntönlően.” Lapunknak egyik külföldiutára Riga az ügyvel Zalai Közlöny mult számában cikk keretében foglalkozott. A cikk azt a következtetést vontá le, hogy vagy bűnös az egész város, amely ily erkölcsökkel él és gondatlan a rendőrségnek, amelyőt eddig ez ellen még semmiféle intézkedést nem látunk, vagy — ha nem valót a hír — bűnös az a lap, amely airtalanul és megmondatlanul ily hírt közöl, amely városunk erkölcsi életét pellegére állítja. A N. F. U. keddi számában erre ujabb állítja: hogy igenis vannak városunkban kosaras asszonyok, kiknek egy időben egyik sör-caromban volt hadiszállításuk. A rendőrségnek van ezekről tudomása és ellenük a legerélyesebb eljárást meg is indította? Tehát mindenki tud róla, írja a krajciris, csak a tekintélyes Zalai Közlöny nem.” A hír slatt Fűredi aláírása volt. Tudósítók erre a rendőrkapitányságnál kérdésöködött ez ügyben, ahol azt a választ nyerte, hogy a Nagykanizsai Friss Újság közlése téves. A rendőrség ebben az ügyben sose semmiféle nyomozást nem indított. De nem is inditathat, mert feljelentés ilyen ügyben a rendőrséghez nem érkezett és az őrszemek ilyenmő megfigyeléséről nem tettek jelentést. A rendőrkapitányság ome kijelentésének igazában nincs joguk kétkedni. De tekintve az ügy fontosságát, tekintve azt, hogy Fűredi János nyilvánosan egy lapban bizonyítja a nagykanizsai kosaras asszonyok létezését, tisztelettel felkérjük a rendőrkapitányságot hogy indítsa meg a vizsgálatot. Ha a hír igaznak bizonyul, kérséggel fogjuk beismerni a N. K. F. U. igazát. — Egyebekben a N. K. F. U. hirtörőjének személyes támadására nem válaszolunk.

— **Egy kleptomaniák esetéből.** Érdekes ember került e héten a nagykanizsai rendőrség kezébe. Az ügy, amely ezt az embert ujból a rendőrik rónika hósvé avatta, a maga szürke érdektelenségében a következők: Szombatról vasnapra virradó éjjel hét helyen is követés el lopást. Kollárius Beód Jánosné Róza-utcai lakó, füstölő padlásáról tiz sonkát és másféle fuatból bust, Eperjes Sándor ügyvéd Telek-utcai udvarból pedig több baromfit. A rendőrség gyanúja Török György rovt multu ember ellen irányult. Jól tudták azonban, hogy Török lakásán semmit nem fognak találni a ezért a csendőrség segítségével a közeli Gáspár hegyre kezdtek kutatni Török György éppen szemkötött jött a csendőrökkel és a két rendőrrel. A hátán tarisznya volt. Török a „hivatalos embereket” észrevéve, eldobta a tarisznyát és megfutott. Egyik rendőr elfogta. A lopott dolgokat egyik pince mekelt elidgva találta meg. Törököt vasra-veve hozták be Nagykanizsára. Töröknek nem ez az este, hanem a mulja érdekes. Rovt multu ember, aki már körülbelül tíz évet áll fegyházban Bunei lopások, betörések, kufferyes csavargások név alatt lettek említve az ügyészégi vádbeszédekben. 1901-ben nem kevesebb mint 13 rendbeli ily ügyben vezettek ellene előnyomozást. Törököt elfogták, de ekkor az őrlés joleit tapasztalták rajta. A kir. ügyesség óbjára elrendelték Török elmebeli megvizsgálását. Budapestben az országos közegészségügyi tanács vizsgálta meg Kleptomaniák, közveszélyes grüitnek nyilvánították és beszéltették a lipótmezsei térdolýdák. Innen egy és fél év mulva szabadult ki. Az orvosi megfigyelés fogja megállapítani, hogy Török most nem szenved-e ujból közveszélyes kleptomániában.

— **A magántisztviselők asztala,** az e már is nagy népszerűsége szert tett magántisztviselői intézmény, amelyet a magántisztviselők ittpi választ-

mánya a kartári érzés és szeretet fokozása érdekében létesített, január 17-én, kedden este fél kilenc órakor a Korona étteremnek külön helyiségében barátságos összejövetelt tart. A választmány határozata értelmében a tagok csak hirtlapok utján lesznek értesítve.

— **Egy előlegezett dícséret.** December huszonegyedikén meglelt számuinkban a szegényügyi szabályrendelet alapján azt irtuk, hogy újkor megaztánik az utcai koldulás. De a városi szegények tovább is koldulnak. Időkörben azonban lapunk felvételést a megyei lapok, sőt a fővárosi sajtó több orgánoma, mint megtörtént dolgot irta meg a mi szegényügyünk haladást. „A Nap”, az a jól szerkesztett demokrata szemlélt fővárosi lap a következőket írta csetörtéki számában:

— Koldusok. Nagykanizsán nincs koldus. Nem azért nincs, mintba nem akadna olyan szegény ember a városban, aki kegyelemkenyérre szorul. Nem igen van a világnak olyan szöglete, ahol ne akadna nyomorúg. Ez a város azonban nem enged az utcára a szegényt, hanem elirtja őket. S ennyiben előbb vágott nemcsak a vidéki városok egész sorának, hanem Budapestnek is. A mi utódlukon sok a koldus. Félkezd, félbúba emberek munkára képtelen asszonyok a némelyiknek a kerlyán a koldus-sorba születt gyerek. Csupa olyan alak, aki számára csak a koldulás adhat kenyéret. Az utca nyomorultjai, akiketől emberellenesség volna megtagadni az arszalót jogot, hogy kinyujtás a kezüket a járó-kelő publikum elé. A nagykanizsai példa azonban azt mutatja, hogy másképpen is lehet segíteni a nyomorultakon. A koldulásra utait ember az élet kockáztatja. Elirtásra természetesen ránk bármik, akik megsejt bírvak valahogyan az élet teremt. Elirtáshajjak azonban anélkül, hogy minden krajcárért hált mondaszunk magunkat.

Mindenestre jól esse nekünk ez a dícséret, ha már tényleg rászolgáltunk volna. Kivánatos lenne, ennek mielőbbi bekövetkezése.

— **A kezszelvi járárbóltság pályázata.** A Götte Ferenc kezszelvi járárból nyugdíjgyorsítással megürölt aláírta a pályázatot a hivatalos lapban kirták, de mánsap visszavonták. Ez a szokatlan eset sok találgatásra ad alkalmat.

— **Hirtelen halál** Szokoló Gyuriz László kiskanizsai napzsmás, Hajcsár-utcaban hirtelen rosszul lett, szűszeszt és meghalt. A halottat a temető hullaházba szállították.

— **A rendőrtisztviselők egyenruhája.** A városi tanács egyik legutóbbi flésében utasította a rendőrtisztviselőket, hogy a szvervészi szabályrendelet értelmében egyenruhát szerezenek be. A rendőrtisztviselők ruházatáa honalittani fog a csendőrtisztviselőkhöz. A rangjelzés következő lesz: rendőrkapitány arany gallér, alkaptányok 3 rendőrtisztos 2 és rendőrtörő 1 rozavál.

— **Meghíva.** A Kiskanizsai Polgári Olvasókör f. hó január 15-én délután 2 órakor sajtó helyiségében tisztújító közgyűlést tart.

— **Baleset pistolytal.** Virág József sörcafé-pusztai kovácslegénynek a szomszédja hatvéstől forgó pistolyt adott át javítás végett. A legény a pistolyt a szobában igazgatta. A pistoly véletlenül esült a legény 15 éves Károly nevű öccsét taláta, aki holtan terült el a földön.

— **Vendégülök bálja.** A nagykanizsai vendégülök, kávéosk, mésszáros, hentesek és pincérek egykolyeglete állt f. hó 11-én a Polgári Egylet-ben rendezett zártkörű táncmulva várakozásan fellé sikerült. A díszített teremben a fesztelen jó kedv virradattig tartott. A meglelt hulléket a rendezőség szép táncruddel lepté meg. Az első négyest 60 pár lejtette. Jelen voltak asszonyok: Bárdos Jánosné, Berger Adolfiné, Blaskovics Jánosné, Bogdán Józsefné, Buzásy Józsefné, Csete Józsefné, Csillag Károlyné, Darvas Jánosné, Ehrlich Józsefné, Fickó Józsefné, Fleischbacher Józsefné, Flisráz Jánosné, Frk Jánosné, Heisler Jakabné, Hencsics Józsefné, Hük Pálné, Horváth Józsefné, Klein Arminné, Kobald Istvánné, Koltai Ferencné, Kolander Józsefné, Kollariás Boldizsárné, Kluger Józsefné, Kovács Lajosné, Moraita Edéné, Milhofer Gyuláné, Milhofer Jenőné, Munkácsi Józsefné, Offenbeck Károlyné, Polec Józsefné, Rakcs Lajosné, Remetz Istvánné, Reunberger Józsefné, Singer Izidorné Sörlei Zsigmondné, Sörlei Jenőné, Szabó Józsefné, Szabó Károlyné, Szeman Józsefné, Tancos Jánosné, Weinhaus Viktorné, Weiss Józsefné, Zbracky Rozsóné. Leányok: Bárdos Terka, Csete

VEGYES.

— Egy asszony. A „Mell-fés-sés-bereszes” által a betegnek egy ély gyógyhatású mint olcsó szer nyújtak köszvényes és csúszós bántalmak, sebeknél és daganatoknál. Egy üveg ára utasítással együtt k. 190 Sétélides naponta utóvallel Mell A gyógyszeres, cs. és kir. udv. vállaltó által, Becs. I. Tuchlauben 9. A vidéki gyógyszer-tárakban és szinglerkereskedésekben hátrorítottan Mell-fés-készítmény kérendő az ő gyári jelvényével és aláírásával.

Nyilttér.

Az a rovat alatt közöltétek nem vállalfelelősséget a szerkesztőség.

Yese, húgyhólyag, húgydara és a köszvénybántalmak ellen, továbbá a légző és emésztési szervek hurutos bántalmainak, orvosok tekintélyével által a Lithion-torras

SALVATOR

sikerrel rendezve lesz
Húgyhajtó hatása!

Kellemes ízű — Könnyen emészthető
Kapható ásványvízkereskedésekben és gyógyszerárakban
A Salvator-torras igazgatósága Eperjesen

HIRDETÉSEK.

EGY JÓ HÁZBÓL VALÓ FIU,

ki a **gimnázium**, vagy **polgári iskola** 2—3 osztályát végezte és szép írása van,
jó fizetéssel

GYAKORNOKUL

azonnal felvétetik
ifj. **WAJDITS JÓZSEF**
könyvkereskedésében **NAGYKANIZSÁN.**

Minden házasasszony házaskeze a jó kav.

Kathreiner-féle Kneipp-malata kávének egyetlen háziárakban sem véltés aszad többi hányosna a kávéval készítésével.

o o o

Csak az eredeti csomagokat kérjük a „KATHREINER-névvel.

Fig. 1. 1905.

Liniment Capsici comp.
Richter-féle Borspap-Fels-Eszelér

Ezen elismert kitűnő és fájdalomcsillapító bedöröszölhető használt hálszer becsárthatással, — a mely minden gyógyszerárakban kapható, — mindig figyelemmel legyünk a „Richter-féle”-jelvényre.

Első közből, a gyárban vásárol Ön olcsón és legjobban!

Első magyar villamos erőre berendezett hangszergyár

STOWASSER J.

királyi udvari hangszergyáros, hadsereg-szállító, a Halközi javított tárogató és a hangfokozó gerenda főtisztelője

BUDAPEST, II., LÁNCZHID-U. 5. sz.

Ajánlja saját gyárban készült, általánosan elismert különleges (specialitás) farsz., fuvé és vonós hangszereit, ezimbalmokat, stb.

Legnagyobb raktár és gyár.

Hegedűk 3-, 4-, 5-, 6- forristól feljebb, a legjobb felszereléssel.

Hangfokozó gerenda,

mely által bármely hegedű vagy Gordonka sokkal jobb, erősebb és lágyabb hangot nyer (bitos siker); egyedüli javítását 4 ft.

Harmonikák legjobb, erős, elpusztíthatatlan hangokkal, 2-50, 8-, 4-— forristól feljebb. Különleges-csillaghang, hangtercseny-harmonikák, saját minták.

Zenekarok teljes felszerelés, előnyös feltételek mellett, jutányos árban, elismert jó minőség, a hadsereg és a legtöbb hatvani zenekaroknak szállítója vagyok.

Javítások az összes hangszereken, különleges saakszerkesztéssel, jutányos árban eszközöltek.

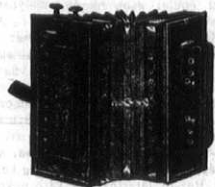
Kézesség minden egyes hangszernél.

Kivitel nagyban és kicsinyben.

TÁROGATÓ

rózsafából, újesztett billentyűvel és iskolával, 30. — frtól feljebb

Harmoniumok, világábiru lezjobb gyártmány, 65— frtól feljebb.

Árjegyzék minden hangszerről kívánatra legyes és bérmentve küldetik.

Gyomor betegeknek!

Mindasoknak, kik a gyomor meghűtése, vagy túlterhelése, rossz, nehezen emészthető, nagyon meleg, vagy hideg ételk szüretése által, vagy rendszeren ételmond következtében gyomorbetegséget, mint

Gyomorhurut, gyomorgörzés, Gyomorfájdalom, nehéz emésztés, vagy nyálkásodást kaptak, ajánlunk egy kitűnő hálszer, melynek kitűnő hatása már évek óta ki van próbálva. Ez a

Hubert Ullrich' féle növénybor.

Ezen növénybor kitűnő, gyógyhatásának talált fűvekből, jó borral van készítve és erősebb, dístra kell az ember emésztő szervezettel. — A növénybor megakadályozza az emésztési zavarokat és előmozdítja az egészséges vér-újalképződést.

A növénybort idejekorán használva, gyomorbetegségek még a csúcsukban előfordulhatnak. Symptomok mint: Főfájás, fejfájás, gyomorégés, felfúvódás, rosszulletet hányással, melyek chronikus (idős) gyomorbetegségnek oly gyakran előfordulnak elmulnak néhányszori ivás után.

Székrekedés és ennek kellemlen következményei, mint szorulás, köhika, szív-dobogás, álmatlanság, valamint vértelenség a májban, epeben és a nagy Zsigler-érben (Arany-ér bántalmak) a növénybor által gyorsan megszüntenek. A növénybor megszünteti az emésztéshetenséget és könnyű székelés által előfordulhatnak a gyomorból és belekből alkalmatlan részek.

Sovány, halovány kinézés vérszegénység, elerőtlenedés, legtöbbször a rossz emésztés következményei, hiányos vérképződés és a máj beteges állapota, szívgyéhiányos, ideges bágyadtság és rossz kedélyhangulat, továbbá fűfájások, álmatlan éjlekek következtében ily egyének lassan egészen elpusztulnak. Növénybor az elgyöngült életének új életre hoz. Növénybor fokozza az étvágyat, az emésztést és táplálékot előmozdítja, elősegíti az anyagcserét, gyorsítja a vérképződést, megnyugtató a feldúlt idegeket és életkedvet szerez. Számtalan elismerés és hála nyilatkoztatás igazolja ezt.

Növénybor kapható 3 és 4 koronéért a Nagykanizsa, Ujduvári, Kis-Komáromi, Csákvány, Nemes-Vidi, Tapszonyi, Böhmönyi, Nagy-Bajomi, Felső-Szegedi Csurgói, Berencsai, Gödöllői, Légrádi, Alsó-Domborui, Kotori, Mura-Csanói, Rákai, Poduneri, Szentlőrinci, Alsó-Lentvai, Fákai, Bakai, Noyai, Baki, Pölkési, Pacsai, Alsó-Rajki, Nagy-Radai, Kéthelyi, Marczalli, Kapovári, Nagy-Áldai, Taranyi, Virjei, St.-Georgendi, Kalinavói, Novigrádi, Kaproncai, Perlaki, Csákványai, Varasdi stb. gyógyszerárakban és fűszerüzletekben, és az osztrák magyar monarchia legtöbb gyógyszerárban.

A kanizsai gyógyszerár 3 és több üveg növénybor rendelésnél eredeti árak mellett küldik szét mindenütt a monarchiában.

Utánzásoktól óvatik.

Kérjenek csakis

Hubert Ullrich' féle növénybort.

517. szám.
ig. főorr. 1904.

HIRDETMÉNY.

A szekszárdi Ferenc kórházban létesített bábaképző intézetnek 1905-ik évi tanfolyama február hó 3-án veszi kezdetét, mely alkalommal közhírré teszi a kórház igazgatósága miszerint a tanfolyamon résztvenni óhajtók 1905 január hó 30-áig jelentkezhetnek személyesen vagy írásban okmányaik beküldése mellett a kórház igazgatóságánál.

A felvételhez szükséges okmányok:

1. Keresztlevél.
2. Erkölcsei és illetőségi bizonyítvány.

Husz évnél fiatalabb nők semmi esetben, negyven évnél idősebbek pedig csak azon esetben vehetők fel, ha mint községi- vagy kórházi, illető hatóságai által küldetnek be.

A hallgatók kötelesek az intézetben lakni s ellátási költségeiket — havonként 16 koronát — a kórház gondnokságánál havonként előre megfizetni. Ezen havi ellátási díj szegény és szorgalmas tanulóknak elengedtetik az első havi részlet kivételével, melyet a felvételnél minden tanuló köteles előre lefizetni.

Vizsgadíj 40 korona.

Kötelesek ezenkívül a hallgatók a tankönyvet saját költségükön megszerezni. A tankönyv ára 4 korona.

A tanfolyam tartama öt hónap; az előadások magyar és német nyelven tartatnak. A tanfolyam bevégeztével vizsgálat tartatik s azok, kik annak sikeresen megfelelnek, az egész országban érvényes oklevelet nyernek; az oklevél kiadása előtt azonban kötelesek az előírt bábászokozatot maguknak beszerezni.

Közhírré teszi továbbá a kórház igazgatósága, hogy a vallás- és közoktatásügyi miniszterium költségén berendezett szülészeti osztályra a terheség előrehaladottabb állapotában levő nők bármikor felvétetnek s tekintet nélkül vagyoni viszonyaikra, ingyen ápoltatnak. Szekszárd, 1905. január havában.

A SZEKSZÁRDI FERENC KÖZKÓRHÁZ IGAZGATÓ FŐORVOSA.

Oh jaj!	Éljen!
	
Megfojt ez az átkozott köhögés!	Egger mellepszittlia csakhamar meggyógyított.
Köhögés, rekedtség és elnyakódás ellen gyors és biztos hatásnak	
Egger mellepszittlia	
az étvágyat nem rontják és kitűnő ízűek.	
Doboza 1 kor. és 2 kor.	
Próbadozob 50 fillér.	
Fő- és székellési raktár: „NÁDOR”	
GYÓGYSZERTÁR	
Budapest, VI., Váci-körút 17.	

Kapható Nagykanizsán: Belus Lajos, Práger Béla, Reik Gyula és Csáktornyan: Pető Jenő gyógyszerárakban.

9891/ik. 904.

Árverési hirdetemény.

A kánissai kir. tiszék, mint tsvi hatóság, közhírré teszi, hogy a Délzalai tpeknátr végrehajtónak Simon János és teai végrehajtást szenvedetek elleni 260 kor. tőke és jár. iránti végrehajtási ügyében a kánissai kir. tiszék területéhez tartozó a a bakónaki 1021 sz. tkvben f 1646 hrsz. szántóföld, rét, erdő és legelőnek Simon Jánost a B. lap 114 soroz. a. illető 1/157 részére 54 korona becsértékben, a bakónaki 1133 sz. tkvben f 1658/b. hrsz. a. felvett pörzsoló dűlöi legelő 166 K. becsértékben a Délzalai tktart utóajánlata folytán 1905. február hó 11. napján d. e. 10 órákor Bakónak község házánál hivatalból megtartandó nyilvános bírói árverésen eladati fog.

Kikiáltási ár az 1646 hrsz. ingatlanra 11 kor., az 1658/b. hrsz. ingatlanra 33 korona.

Árverési kivitököt tartoznak a becsár 10%-át készpénzben, vagy óvadékképes papírban a kikitöltöt készhez letenni.

Vevő köteles a vételért három egyenlő részletben még pedig az elást az árverés jogerőre emelkedésétől számítandó 1 hónap alatt, a másodikat attól 2 hónap alatt, a harmadikat attól 3 hónap alatt, minden egyes vételéri részlet után az árverés napjától számítandó 5% kamatokkal együtt az árverési feltételekben meghatározott helyen és módozattal szorint lefizetni.

Ezen hirdetemény kibocsátásával egyidejűleg megalapított árverési feltételek a hivatalos írák alatt a kánissai kir. tiszék tsvi osztályánál, Bakónak község elöljáróságánál megtekinthetők.

Az árverési hirdetemény a tsvi hatóságnál kifüggesztés, ugy a fent nevezett a szomszédos községben közzés és kifüggesztés által közzétettik.

Árverési feltételek: 1. Árverés alá bocsátattik az I. a. Árverési hirdeteményben körülirt ingatlan.

Kikiáltási ár az 1646 hrsz. ingatlanra 11 kor., az 1658/b. hrsz. ingatlanra 33 kor. a az ingatlanok a kikitöltöt határnapon ezen sulni nem fognak eladati.

Nagykanizsán, a kir. törvényszék mint tsvi hatóságnál, 1904. évi december hó 19. napján.

INGYEN

kapja kívánatra mindenké a mi

— Érdekes általános árjegyzékünket —

több mint 1500 képpel, mely bármily szökésletli érör vagy érdekes újdonságoknál nélkülözhetetlen. Egy levelező-lap a pontos cím megjelölésével elég, mire bérmentesen küldetik az Érdekes általános árjegyzék

KERTÉSZ HENRIK által, Wen.

Fle schmarkt 18-243.

Schicht-szappan

„szarvas” vagy „kulcs”

„szarvas”

jeggyel

legjobb, legkiadósabb s emélfogva legolcsóbb szappan. — Minden káros alkatrészektől mentes.

„kulcs”

Mindenütt kapható!

!!! Bevásárlásnál különösen arra ügyeljünk, hogy minden darab szappan a „Schicht” névvel és a fenti védjegyek egyikével legyen ellátva. !!!

„Mindenkinek közzétettik a fenti árjegyzékben az árak megjelölésével a legújabb állapotok szerint.”

W. J. W. DITZ

Nagykanizsán.

VELMA SUCHARD

Nyersen való
évésre
paratlan.

Z. K. 1/4. 905.

MOLL-FELE SEIDLITZ-POR

Csak akkor valódiak ha mindegyik doboz Moll A. védjegyét és
aláírását tünteti föl.

A Moll A.-féle Seidlitz-porok tartós gyógyhatásúak a legmagasabb gyömer- és altestbánsalmak, gyomor-
görcs és gyomorbél-, rögzött azékakodás, májbatápnom, vértelenség, aranyér és a legkülönbözőbb női
betegségek ellen, e jeles háziáruknak évente több mint ötmillió doboz készített. — Ára egy
levegőszelű eredeti doboznak 2 kor

Hamisítások törvényileg fenyítettek.

MOLL-FELE SÓS-BORSZESZ

Csak akkor valódi, ha mindegyik üveg MOLL A. védjegyét tünteti föl „A. Moll“ felirattal és
szállal van zárva. A Moll-féle sós-borszesz nevezetesen mint fájdalomcsillapító
pótló hozzájárul az orvosláshoz, csúsz és a meghűlés egyéb következményeinak leggyorsabb
előzár. — Egy átlagos eredeti üveg ára 1 kor 90 fill.

MOLL Gyermekek szappanja.

Legújabb, legújabb módszer szerint készített gyermek és hölgy szappan a bőr okoszerű ápolá-
sára gyermekek a felnőttek részére.

Ára darabonként — 40 fill. Öt darab — 1 kor. 90 fill.
Minden darab gyermek-szappan Moll A. védjegyével van ellátva.

Főszékhely:

Moll A. gyógyszerész, cs. és kir. udvari szállító által.

Bécs; Tuchlauben 9. sz.

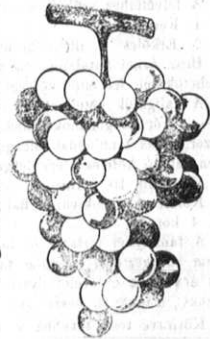
Videki megrendelések naponta postautánvétellel teljesíthetnek.

A raktárakban tessék határozottan MOLL A. aláírásával és védjegyével
ellátott készítményeket kérni.

Raktár: Nagy-Kanisán **Rosenfeld Adolf Fiai.**

„Milleniumtelep“ Nagysz.

Legelőcsobbaraki

Legelőcsobbaraki

Szép és tartós szőlője

csak annak lesz, aki legyen kéri Magyar-
ország legnagyobb szőlőiskolájának irányít-
zékét, amely szőlőiskola állami megjelölést
és állami felügyelet mellett létesült.

Csakis orosz eredeti csomagolásban kap-
ható. Eladási hely: Neu és Klein-nél.

Szélülő és görcscsillapító HÓDONYCSEPPEK.

Az étvágyat gerjesztő és emésztést
előmozdító háziáru.

Ára üvegenként 1 kor.
Kevesebb mint 2 üveg (utánvétellel
K.250) nem lesz postán küldve.

Megrendelhető:
Bittner Gyula gyógyszerárúházi
Gloggnitz (Alsó-Ausztria.)

(Neustein-féle ERZSÉBET labdacskok.)

E pilulák hasonló készítményeknél minden
tekintetben fejlebb becsülendők; mentek
minden ártalmas anyagoktól, az altesti szer-
vek bejainál legjobb eredménnyel használ-
tatván, gyöngéden hashajtók, vértisztítók;
egy gyógyszer sem jobb a mellette oly
ártalmatlan, mint a pilulák a

SZÉKSZORULÁS

legtöbb betegségek forrása ellen. Csukrozott külsejük végett még gyermekek is szívesen veszik.

Egy 15 pilulát tartalmazó doboz 30 fillér, egy tekercs, mely 8 dobozt,
tehát 120 pilulát tartalmaz, csak 2 koronára.

2.45 korona előleges befizetés mellett egy tekercs bérmentve küldetik.
ÓVAS! Utánzósktól különösen óvakodjunk. Kérjük határozottan Neustein
Fülöp hashajtó labdacskot. Valódi csak, ha minden doboz törvényileg
bejegyzett védjegyükkel piros fekete nyomtatásban „Szent Lipót“ és „Neustein
Fülöp gyógyszerész“ aláírásával van ellátva. A kereskedelmi törvényszéki védett
csomagjaink aláírásunkkal vannak ellátva.

NEUSTEIN FÜLÖP

„Szent-Lipóthoz“ címzett gyógyszerára,
BRUNN, I. Plankengasse 6.

Z. K. 1/4.

Kapható Nagykanisán: BRUNN LAJOS és RRIK GYULA gyógyszerészeknél.

Kiszereti

a gyöngéd, szőlő nedvül, tiszta arrost,
puha, sima bört és rózsás arcbrótt? Az
moskodjék napoként, az ismert medikál

BERGMANN-féle

Liliumtelep-szappannal

(Védjegye: 2 bányász.)

vagy Bergmann & Co. Drezda és

Tetschen n.B.

— Ára 80 fillér. —

Kapható: **GELTSCH és GRAEF**

„DROGERIA“ Nagykanisán

ZALAI KÖZLÖNY

Megjelenik minden szombaton.

Előfizetési árak: Egész évre 10 korona, félévre 5 korona, negyedévre 2 korona 50 f — Egyenlő száma ára 20 f.

Felhívás szerkesztő:
DR. VILLÁNYI HENRIK
Lapfőmunkás és kiadó:
IFI. WAJDITS JÓZSEF

Szerkesztőség: Nagykanizsa, Ságár-út 6. s. n. n.
Kiadóhivatal és nyomda: Nagykanizsa, Ifj. Wajdits József-utca 1. s. n. n.
Hirdetések díj-száma szerinti. Nyitlitter soronként 40 fill.

A fórum előtt.

Városi életünk fóruma a kupolás városi palota aranytól tarkázó díszterme. A rómaiak fóruma egykor egyszerűbb köntösű volt, isten szabad ege alatt, vagy az oszlopcsarnokokban gyűléseztek, vitázták a szónokok a köz ügyeit. Nem volt nékik meg e helyen a huszadik század kényelme, de azért a közügyek iránt nagy, bámulatos érdeklődést tanúsítottak.

A mi városatyáink nem járnak el klientsaik, a polgárok érdekében oly nagy lelkiismerettel, mint a rómaiak. A cifrafestésű díszterem csak akkor látja ott vendégül az érdemes patriciusokat, ha egy-egy szavazó lapot kell a pártfogolt érdekében az urnába dobni. Különbön közöny telíti az amugy is fojtó, ködös levegőt.

Néhány embert a mindennapi élet küzdelme von el a fórumtól, de legtöbbet a közügyek iránti érzéketlenség. Csak így történhetett, hogy a keddi városi közgyűlésen, amelyről a tudósító lapunk más helyén ír, mintegy negyven ember jelent meg.

Pedig nagy horderejű kérdésben kellett véleményt mondani a városatyáknak. Fontos volt a gyűlés a városra, mint jogi személyre s fontos az egyes polgárokra A tárgyszerű „villamos pontja”, bár tekintélyes összeg van benne képviselve, nem kellett a városatyák között akkora érdeklődést, mint amennyi joggal megillette.

Ez a közügyi érdektelenség nem tapasztalható minden városban. Van olyan vidéki város, mint például Szombathely is, ahol minden városi választási ciklus végén a város

vezetősége maga teszi közzé lapokban, hogy mennyi ülés volt és eme üléseken a képviselők, névszerint megnevezve, melyik hányszor vett részt. Ez az eljárás mindenesetre gondolkodóba ejti a város választó polgárságát. Így a polgárság tudja, hogy ki érdemes bizalmára. Maguk a városi képviselők is arra törekednek, hogy minél kevesebb szer legyenek benne a „meg nem jelentek névsorában”.

Mi jól tudjuk, hogy vannak városatyáink között olyan képviselők, akik ha néha nem is jelennek meg, sokat tesznek a közügy érdekében. De azért nálunk is kívánatos lenne a választási év beálltával közzé tenni a „meg nem jelentek névsorát.”

A legutóbbi gyűlésen dícséretre méltó mozzanatot is történt. A város vezetője maga is kijelentette, hogy a kérdés nagy horderejű. Ezt hangoztatta a Zalai Közlöny hónapok óta. Örvendünk, hogy a kérdés fontosságának tudatát sikerült terjesztenünk.

A másik érdekes és helyes mozzanata volt a gyűlésnek az a felszólalás, hogy a városnak mint szerződő félnek, kötelessége a polgárok érdekeit képviselni, nehogy minden egyes polgárnak külön kelljen perbe mennie. Ez a helyes fel fogás. Ha a város vezetősége ilyen szempontból vett volna tudomást a helyi sajtó meg-meg ujuló panaszáról, amely a villamososság ügyében időnkint felszínre került, akkor tán nem jutott volna az így ilyen stádiumba.

Ennek az elvnek kellene érvényre jutni a város minden ügyében. A vezetőségek nem szabad azt az elvet érvényesíteni, hogy

csak a szorosan vett városi ügyekben kell a polgárok érdekében eljárni. Hanem tekintse azt, hogy a város nem rideg, holt tömeg, hanem élő test, amely apró tagokból áll. Ha egyik tagnak panaszra van, az a város közönsége egyik parányi részének panaszra. A parányi panaszt épp úgy kell respektálni, mintha a városnak, mint jogi személynek van valami óhaja. A város maga nem más, mint a közönség. Ha tehát a közönségnek panaszra olyan, melynek orvoslása a város vezetőségétől függ, akkor ez a panasz haladéktalanul orvosolandó. Ez az egészséges szelleme a városi ügyek vezetőségének. A városi ügyeknek ilyen szellemű vezetése, a közönségben megéri a szót, tudót, hogy a város vezetősége a város atyái.

A villamosság ügye a fórum elé került. A kiküldött bizottság feladata lesz a fórum megbízásának és a fórum szereplői megbízóinak — és ez a fontos — megszüntetése az évek óta hangzottatott panaszokat.

A közönség szeme a kiküldött bizottságon van. Ettől várja panaszának orvoslását. A közönség helyesen teszi most, ha panaszát közzéteszi a sajtóban, mert csak úgy tud a bizottság majd teljes munkát végezni, ha ismeri a közönség összes panaszát. Igaz, hogy a néhány jelenlevő sem volt teljesen megelégedve a bizottság tagjainak összeállításával. Kívánták, hogy a kereskedő osztály is legyen képviselve a bizottságban. A közönség ennek ellenére is bizik a bizottság működésében, hogy végre sikerüljön fog a városi ügyek egyik tíz éves baját — a villamosság ügyét kellőleg orvosolni.

G. B.

T A R C A.

A boscuz.

Írta Joss Timmas.

Közép-Oroszországban, Novgorod felett, közvetlenül a Volga partján áll a régi faragó nemzetiség kunyhófaluja, melynek lakosai nagy idők óta fogva apróléki fiura hagyják mesterségüket és a szomszéd rengeteg erdősejben keresik meg mindennapi kenyérüket.

A Volga partjai ott regényesen szépek, s meg telén is számtalan idegen jár arra, hogy a vidékben gyönyörködjen, s látogatásaiuklagragdítozták a szegény munkásokat s ez tetten lehetővé az öreg Petrikoffnak is — a vidék legtisztelendő munkásának, hogy gondtalanul megélhesse.

Petrikoff búska volt az őseire, akik sohase hagyták el az erdőt s messés régi idők óta fogva baltájuk munkája után éltek becsülettel. Az öreg özvegy volt. Korán elhunyt felesége két árva hagított reá: egy leányt, Velát, aki most tizenöt éves, s egy fiút, Maximovot, aki csak hétéves. A kis fiu szelid, halgatag, de rendkívül akaratós gyerek volt. Az anyjuk hallos ágyán fekvé, megfogta a leány kezét: — Hallgass rém, Vela! Apád öreg — az ősed nagyon keményfejjű. Réad bizom mind a ketőt, mert engem az Isten magához hív! Vigyázz nagyon a kiesre — légy az anyja — egyedül neked van hatalmad felette.

És Vela zokogva felelt:

— Vigyázni fogok reá édesanyám...

És aznapról fogva a kis leány átváltozott egy szerető, kiesi anyókévé...

Átvette a ház vezetését, tisztaságszerető, gondos gazdasszony volt. A szoba mindig rendezett volt, a munkából hazatérő öreg a párolgó levest az asztalon találta és a kis fiu ruhája is tiszta, rendezett volt. Folyton dolgozott és sohasem vesztette el szive békességét — pedig csaknem egész nap egyedül volt. Az öreg korán elment otthonról a dolog után nézni, s később felkeltette a kis fiut s elvezette a legközelebbi iskolába, ami körülbelül két verszinyre volt tőlük. Keresztülváltak az esőtől, vagy a hótól nedves, sáros mezőkön, hogy megrövidítsék utukat, s mielőtt visszatér volna Vela, bevásárolta a szükséges élelmiszereket s vigan tért haza folytatni napi munkáját.

Esténként Maximov egyedül jött haza és ha elkésett, Vela aggódó, dobogó szívrrel sietett elébe. Egy este a gyerek nagyon elkésett s a leány ijedten nézett a rendezett után eljő, hiszen mit mondans az apja, ha a fekete éjszákban nem találna haza? Az erdőben elkezdett kiabálni:

— Maximov, holli, Maximov!

A gyerek zokogva jött egy gyalogton. A szomszéd szikfaló visszhangja ismételte sírású feltörő hangjait.

— Mi bajod, Maximov? Miért jössz ilyen későn? Talán megbűntettek az iskolában?

Maximov csak zokogott tovább, apró ökleivel dörzsölve szemét.

— Hát nem mondtod meg, nem felelez? Pedig, lásd, a te kis mamusod megvigasztalna.

— De én nem akarom, hogy megvigasztalj,

mert nem fogom elfeledni ugyse azt, amit velem ez a gyáva elkövetett.

— Ki az a gyáva? Mit tett veled?

— Miklós! Az ökleivel vert meg, hogy labdáimat elvegye.

— Mutasd, hol ütött meg?

Féltetlő kiesi kezét s akkor látta, hogy a jobbszeme véres és meg van dagadva. Ijédten futott a gyerekekkel a kunyhóhoz s hideg borogatást rakott a sajtó szemre.

— Oh, de esküszöm Vela, esküszöm, hogy megboszulom magamat! — ismételtette Maximov s hangjából mélységes gyűlölet beszélt.

Vela elmosolyodott s mig a gyermek fejét a kebelére ölelte, azidele felelt:

— Légy eszedben, kicsim! Miklós a te jó pajtásod — igaz, hogy most rosszul viselte magát, de biztosan nem akart így fájdalmat okozni.

— Gyáva, nyomorult!

— Ugyan, Maximov!

Maximov elkecserepedt szorította össze fogait s ugy morgotta:

— Majd elválik!

Vela volt az egyetlen lény, aki képes volt a kis ember indulatos szíve felett uralkodni, de most ő is érte, hogy nem fog bírni vele. Ismerte határozott, onfejt tennetelt. Remegve gondolt arra, hogy őesse tizszerezzen fényt vissza tartóztatás Miklósna. A gyerek folyton hallgatagabb lett, kimondhatatlan gyűlöletet hordott a szívében!

Vela nyugtalanul várta a vasárnapot, amikor Miklós rendszeren meglátogatta az ődesét s együtt játszottak a Volga partján Kiváncsi volt, hogy Miklós

— Az országgyűlési képviselőjelölteket megvénkben. A mai szombati napon már csak öt nap választás elbennünket megvénkben az országgyűlési képviselőválasztásoktól. Vármegyénk a hétfői közsülésen a képviselőválasztások kiírást elrendelte. Óvat emeltek azonban és tünepiesen tiltakoztak az országgyűlés mostani történet feloszlásán ellen. A választások napját megvénkben az első napra, január huszonegyedikére tűzték ki. A nagykanizsai választókörületben Tripammer Részó dr. ügyvéd lesz a választási elnök. Szavazatszedő-bizottsági elnököt Jerfy Adolf és Sós Pongrácz.

A nagykanizsai választókörületben két jelölt lép fel. Zichy Aladár gróf néppárti és Surányi Károly szabadelvű. Surányit a kiskánizsai szabadelvűk szerdán délután jelölték.

A bakcsi körületben Mándy Samu szabadelvűen héten több helyen beszédet tartott. Ellenjelöltje Darányi Ferenc néppárti.

A csáktornyai körületben orsós küzdelem. Wlassics Gyula (Andrássy program) szerdán mondotta a programbeszédet Csáktornyán. Nagy népszerűsége van Terébó István szabadelvű jelöltnek is.

A kesztelyi körületben Batthyány József gróffal szemben az ottani szabadelvű párt, mint nekünk jelentik, csodálatos nagy lelkesedéssel Balla Vilmos dr. budapesti ügyvédet jelölte.

A letenyői körületben az egyesült ellenzék Lipkay Kálmán személyében népszerű jelöltet kapott. Pártja nagy. Ezeknélvül két jelölt van még. Egy néppártból kilépett és egy néppárti.

Az alsólendvai választókörület néppárti választópolgárai dr. Nyáry Bélát pestmegyei t. ügyészt kérték fel a jelöltség elfogadására. ki engedve is a választókörületnek, a jelölést elfogadta s leutazva körületébe a programbeszédet f. hó 15-én délelőtt 11 órakor az alsólendvai Korona szálló nagytermében nagyszámú választópolgár jelenlétében tartotta meg. Szent-Gróthón három jelölt áll egymással szemben.

Tapolcán Darányi Ignác erre ellenjelöltre talált Győrffy Zoltán függetlenségben.

Zalaegerszegben a szabadelvű pártiak aranybányában. A megjelenésben sokan akadályozva voltak a vezető férfiak közül is. A jelen voltak többnyire vonakodtak az elvállalásától. Az értekezlet vezetésére azonban meggyerték Boschán Gyula ügyvédet s bizottsági elnöknek megválasztották dr. Özinger István ügyvédet. A tanácskozás sok közbeszólással zavarták, úgy hogy egy-egy Eljen 48! és Eljen a függetlenség! féle tömeges felkiáltásokra azt is gondolhatt volna ember, hogy itt függetlenségi pösztervezkedés van. Er. Tizza miniszterelnöknek ödvöszlevelűt küldtek s képviselő-jelöltet kérnek a központból. A néppárt jelölte Farkas József.

Városi közgyűlés.

Folyó hó 17-én ismét közgyűlés volt. A tanácskozáások agóráján, a nagyteremben csak kevés képviselő jelentet val meg, pedig a közgyűlésnek volt egy nagyérdemű pontja: „A villam-áram árának kiszámításánál használandó átszámító tényező határozati tanácsi javaslat.”

elfeledte-e haragját. — De Miklós nem mutatta magát.

Egy teljes hónap mult el anélkül, hogy a két gyerek közöletét volna egymáshoz és Vela már megfelekedett a gyerekhaborról...

A Volga partját részben fűzes, részben nyárfaik környezik. A topolyafák hosszú sötét árnyéka alatt egy tetenik, hogy a víz is mélyebb, a forró nyári napokon innen merített vizet Vela, mert azt hitte, hogy ott frissebb. Maximov a nyári szundikókat halással töltötte s Ömgaga kis kezeivel készített halójával egész nap halozott.

Egy este Vela friss vizet ment, s amint a partra kuporodva butykosát megtöltötte, egyszerre riadva ugrott fel. Pár lépésre tőle felsőbből a víz, mintha egy test bukkolt volna balé s atán egy kétségbeesett sikoly hangzott. — Előrehajolt, egy gyermeket látott a rohanó hullómalomk hasztalanul küzdeni.

— Segítség — segítség! — sikoltott a leány. Maximov odarohant a...
— Mi baj?

Ilyen kérdésben a „plebs contrubines“ szakértelme kemény próbára van téve. A szakértelmenek megbízhatónak kell lenni, olyan megbízhatónak, mint a szkiavárnak, melyben sasok fészkelnek. A sasok éleslítő madarak de a képviselői éleslítő szakértelme? Ez a kérdés. A sas a napba betekinthet; mi közönséges emberek sem a napba, sem a villam-világítás nehéz tudományába nem tekinthetünk bele, a napba azért nem, mivel vakít, a tudományba azért nem, mivel nem értjük. Így tehát a villamos ügyet ismét csak bizottsághoz utasították. Ez azonban aligha fogja meghozni a végleges megoldást. Ösopotorsitunk az adatokat, melyek rendelkezésünkre állanak.

Az előző polgármester megnyitja a képviselő-testületi ülést és azonnali tárgyesztásra térnek át. Zalaarmegye törv. hat. bizottságának a város módosított szervezési szabályrendelvényének jóváhagyás tárgyában hozott véghatározatának bejelentését egyhangulag tudomásul veszik.

A magyar kir. belügyminiszternek körrendelete alapján a fogyasztási adó természetű jövedelem tárgyában készült v. szabályrendelet hatályának megfosztatás tárgyában előzetes tanácsi javaslatot Hegedűs László felszólalása után elfogadták. A felszólalásban Hegedűs arról beszélt, hogy a népre a fogyasztási adó súlyos teherként nehezedik. Az egész körületben alig van valakinek pár akó bors és még nyuzzak, kinezak a parasztot, ki egész éven át hibba dolgozott.

A nagykanizsai izr. hitk. előjáróságának jelentése a gelszt Gutmann Henric-féle alapítvány kezelése tárgyában, tudomásul vétetik. Ezután következett a legérdekesebb pont:

(A villam-áram ára.)

A villam-áram árának kiszámításánál használandó tényező tárgyában tanácsi jelentést Lengyel Lajos főgyűző olvasta fel, aki az ügy ismertetésére a következőket mondja el: Király Sándor városi mérnök arra a tapasztalásra jutott, hogy a vattórkónak égési órára való átszámításánál a vállalkozók által használt tényező magas. Erre névbe számításokat tett, melyek szerint a különböző 0.16. A városi tanács ezt tudomásul vette és utasította a vállalkozót a helyes tényező alkalmazására. Az ez ügyben kiadott határozat a vállalkozó megfélembeste és kifejtette hatályos ellenérveit, hogy a városi mérnök nem helyesen számított. Majd újabb tárgyalást ért, hogy megállapodás jöhessen létre. A tanács be is szüntötte a már meghozott határozatot végrehajtását és újabb tárgyalást tartott, melyben a vállalkozó kijelentette, hogy hajlandó az 18 tényező helyett 17 használni minden egyéb jogának fenntartása mellett. Készen nyilatkozott pártatlan szakértő véleménye alapján hozandó határozatnak is alávetni magát. A városi tanács ki is kérte Straub Sándor a szakértő véleményét. A városi tanács a szakértőnek véleménye alapján a következő határozatot hozta:

A v. ügyész a mérnök jelentését és javaslatát, valamint a 19475/904. sz. a jegyzőkönyvben foglalt szakértői véleményt a v. t. tudomásul veszi, ezek alapján Franz Lajos vállalkozó jogutódot Franz Lajos és fia nagykanizsai bej. cégét, az eddig használt 18 szorású tényező használatától eltiltja, mert szakértőleg megállapított, hogy ezen szorású tényező

— Oh — szepogte Vela — azt hittem, te vagy az, aki a vízbe zuhant — szegény gyerek, el van vesztve!

Maximov meredten nézett a vízbe:
— De hisz ez — Miklós! Miklós! fuldoklik!
— Szegény édes anyja! — zokogta a leány — egyszerű megfordult, egy uj zuhanást hallott a víz felől.

— Maximov! Maximov! — sikoltotta. De Maximov csak uszott gyorsan a másik felé s mikor elérte, két erős lökést adott neki. Puff! Puff! Csakugy döngött!

— Így, ez a számádszünkert volt! — Aztán kivonsolta a kimerült gyereket a partra. Miklós fénylőtt szeméi találtak Maximov diadalmas tekintetével.

— Megokádtam, hogy bosszút állók — és ma megtettem!

Vela pedig a karjaiba szorította forró, anyai szeretettel s könyei közt rebogte:

— h Maximov, mily bússka vagyok rád!

magas. A 1.625 szorású tényezőt a v. tanács ezáltal nem kifogásolja, mert a szakértők a szorású tényezőt a helyi viszonyoknak megfelelőleg ezen szám arányban állapították meg. Elfogadja tehát a v. tanács, hogy vállalkozó jogutódot 1904. október hó 1-5-é napjával kezdődő hatálytalán, a hectorvattórkónak égési órára való átszámításánál azozó tényezővel 1.625 használják, melynek alkalmazása mellett egy hectorvattó 65 fillérbe kerül — mégis azon kijelentéssel, hogy amennyiben ezen rendelkezéssel a tényező ellen kifogást nem emel, vállalkozó felelősségében a jövőben nem osztoszkodik, a multért való felelősség alól pedig fel nem menti. Ezzel kapcsolatosan a szakértői megállapodások alapján a v. t. kimondja, hogy az általánny szerint fizetők 24 korona évi díjért egy 16 angol vagyis 18-25 Hefner-féle gyertyafényű izzó lámpát használhatnak. Egy alkalommal ezen ügyben 3120 1904. sz. a. hozott határozatot — melynek végrehajtása az ideig felfüggesztve volt — ezenel hatályon kívül helyezi. A fenti határozatot a v. t. a város közönségének hirdemény útján tudomására hozza, a történetekről pedig a v. képviselőtestületnek az ügyiratok betérjesztésével jelentést tesz. Miről Franz Lajos jogutódot Franz Lajos és fia kanizsai bej. cég, Dr. Rothschild Samu ügyvéd bejelentet megbizott, Király Sándor v. mérnök, értesítettek az iratok a közgyűlési tárgyak jegyzékébe leendő bevezetésre a v. főgyűzőnek adtnak ki.

A tárgyalás folyamán az is szóba került, hogy az égési órákat a vállalkozó watt órára változtatással át, melybe azonban a tanács nem ment bele.

(Hozzászólások.)

Polgármester: Véleményem, hogy az ügy véglegesen befejezottnak nem tekinthető. Minthogy a kérdés a nagy horderője és hosszabb tanulmányozást igényel, minsem a képviselő uraknak módjában állna vele foglalkozni, máltözötték külön bizottságot választani, mely előt az ügy letárgyalatassék. Ez terjeszsen aztán elő javaslatot, mert így tárgyalni lehetetlen. Egy szűkebb körű bizottság ezt alaposabban megteheti és részletes javaslatot nyújthat be a képviselőtestületnek, melynek módjában lesz e fölött dönteni. (Helyeslés.)

Ünapi Elek Liptó: Nem technikus, de érdeklíti az ügy és kérdésközdött is felőle, hogy miben áll a dolg. Szerződésünk értelmében 16 angol normál gyertyáért 4 fillért fizetnek, de a közönség nem kapott 16 gyertyafényű, hanem 18¹/₂-kal kevesebbet. A helybeli kereskedők is tudni fogják, hogy a lámpák, amiket használunk, nem 16 angol gyertyafényűnek. A különböző 18¹/₂. A szlóc. ugymond, tévedhetett a számításban, de azt hissi, hogy a szakértő, aki vélemény adott, nem azt mondta, hogy 1.625 meg kell adni annak a tényezőnek, ami szerződésünk értelmében bennünk illik.

Nem nyugazik meg tehát benne és helyesli a polgármester indítványát, hogy a dolgot abbahagygni nem lehet, mert a városnak és a közönségnek megköszöndött látja.

Szerződésünk egyik pontja azt mondja, hogy a világításért fizetett összeg 10,000 forintnál kevesebb nem lehet, de ki volt mondva az is, hogy milyen fényt kell adni. A vállalkozótól nem lehet joggal követelni, hogy valamit visszahúzzessen, mert a szerződés szerint az összeg le nem szállítható, de ha be tudjuk bizonyítani, hogy nem olyan világozásot adott, mint kellett volna, akkor, ha nem is akarva, megköszöndött a városat, annyi bizonyos, hogy ezen a réven pénzt szerzett. A képviselőtestület bizza meg tehát az ügyvel való foglalkozással vagy a tanácsot, vagy külön bizottságot, amely foglalkozásal avval, hogy mivel lett megköszöndött a város és miképen lehetne visszakérés nélküli méltányos egyezséget kötni.

Minthogy a vállalkozó annak idején a polgárok által szerződést a városal kötötte meg, kötelelőssége a városnak, hogy a polgárok érdekeit is képviselje, hogy minden egy polgárnak külön kelljen perre mennie. Ha a vállalkozó belátja, hogy az összeget nem joggosan vette föl, szépségesen és békésen meg lehet a kérdést oldani. Így értelemben ő is óhajítja, hogy akár a városi tanácsot bízzák meg, akár szűkebbkörű bizottságot küldjenek ki. (Helyeslés.)

Hegedűs: Kéri, hogy a két városrész közti országutat az a VI—VII. kerületet világítsák meg, hogy Nagykanizsai válog egybekötöttésüknek némi haszna is legyen.

Nith Norbert: Indítványozza, hogy a bizottság vonja körébe a városi szakértőket és más kívül állókat.

Polgármester: Erre kijelenti, hogy a bizottság körébe vonhat helybeli és idegen szakértőket, amint a szükség megkívánja.

Szomor Sándor: Elpanaszolja, hogy az ő világmegörülését mennyi baja van.

A képviselőtestület köszöntet szavaz a városi tanácsnak az ügyben kifejtett munkálkodásért.

Azután a kitöltött bizottság tagjává választják: Schwarz Adolf dr.-t, Fábian Zsigmond dr.-t, Ollap Már dr.-t, Elek Lipótot és Sommer Náthánt; Véssey Zsigmond polgármestert, Lengyel Lajos városi főjegyzőt és Király Sándor mérnököt.

Szozonkép.

Csing-Csu.

A lefolyt héten a kávéházak és vendéglők érdeklődésének középpontja volt Csing-Csu, a Sanghaiból származó kínai házáló. Apró kőből faragott Buddhaszobrocskákat, pogányistenképeket, házi védszellemeket, sárkányokat és egyéb grotesk alakokat árukt. A szobrocskákat a vendégek elé az asztalokra és mecses magasságú öszegyeket kért mindegyik tárgyért. Ebből az öszegyben azonban 90%-ot engedett. Nem beszél ró senkit, nem haragudott azért, ha nem vettek tőle, sőt az sem billentette ki az egyensúlyból lelkiingyalmát, ha valaki véletlenül letörte az ő Buddhájának a fejét. Jönduluc embernek látszott. Otthon feleséget és öt gyermekét Sanghaiban és az élet terhért úgy viselte, mint megváltoztatlan, megmásíthatatlan rosszat. Ez az ember kbani házájából kiülőzött forradalmár, vagy jobban mondva modern törekvésű ember volt, kit a Taotjók és egyéb Mandarínok haragja kizűzött Kwang-Szi tartományból, szűkebb hazájából.

Az a copfos kínai előszoretelt tartózkodott a Korona kávéház nagy asztala mellett és míg a kíváncsi vevők nézegették szobrait, ő mindig oda figyelt azokra a beszédekre, melyek elég hangosan folytak ott a nagy ablak tőszomszédságában.

— Csing-Csu! — mondom neki, mikor éppen elbajta a kávéházat, — te nem vagy közönséges kínai, te nem vagy Kuli, te értelmes embernek látszol.

Szólr! felelé az ő sajátos angol nyelvében, én falusi tanultam Kwang-Szi-ban, Kína legkedvesebb tartományában. De ott parasztfuradalmat szerveztem a Taotjái önkénye miatt. Elszedte a parasztok verjékünkkel termelt gabáját, a rizst, megkoppasztotta a pénzes embereket, levont a hivatalnokok fizetéséből, az anyemből is és bizott, amint mondani szokás, a mások szerjén. Nem bírtuk többé eltűrni ezt az önkénykedést, nyugtalanunkat, megdöböltük a Taotjái poroszlót, kigunyoltuk őt is. Csakhamar levertek bennünket. Én Sanghaiba szöktem, előjöttem és hajóra szállva Európába jöttem, hol házalásim tangetem életemet. Ez talán még mindig jobb, mintha fejemet a kezembe adták volna. A családom utánam jött Sanghaiba, és én Kanizsára is eljutottam, hála Istennek! Innen Zárgrábba megyek.

Csing-Csu! — mondom neki — észrevettem, hogy nagyon odafigyeltél azokra az urakra, kit ott ölnek a nagyasztal mellett. Érdekelte-e téged az a beszéd? Érdekelte, mondá Csing-Csu. Ezek az urak már naplementekor ott ültek. Nagy urak lehetnek, gondoltam, kik ilyenkor ráérnek társalogni és teázni. Nálunk csak a taotjók és mandarínok cselekszik meg est, olyanok, kik sárja selyem-zubbonyt viselnek. Csak azt nem értem, hogy az a páspaszemes ur miért haragzik annyira Apponyi Albertre?

Meghökkenem! Mit tud Csing-Csu Apponyi Albertről? De ő csakhamar megnyugtatótt, hogy Apponyi Albert grófot Budapesten sokszor hallotta emlegetni és a fővárosban megmondta neki, hogy Apponyi olyan nagy diplomata, mint Yuan-Sikiki, csakhogy nagyon ingatag és folyton gazdát cserél.

No látod, mondom, éppen ezért haragzik rá az a páspaszemes öreg ur, mivel ingatag; a szomszédja pedig, aki folyton bujja az újságokat, azért haragzik Tiszára, Magyarország főmandarinjára, mivel hajhatatlanul következetes. Mások pedig azért szeretik Tiszát, mivel sárja zubbonyt és sárkányrendet osztogat, ha

akar. Így nálunk mindenki más okból gyűlöli, más okból szereti a mandarinokat.

— De Buddha szerelméért, folytatja Csing-Csu, minden este ugyanarról a tárgyról vitatkoznak? Még legbölcsebbnek látják az az ur, aki benneteket semmibe se vesz, nektek hátat fordít és kinéz az ablakon és közönyös a ti vitatkozástok iránt. Az igazi kínosok ezek mind ilyenek nálunk is. Nekünk a külvilág csak olyan mozgóképe, amelyet Sanghaiban is látam. Nekünk meg van a saját magunk belső világa, a külvilágot csak nézük, mint a mozgóképeket, az nekünk csak árnyék. Az igazi boldogságot ti nem ismeritek, mert nem szívtok öpimot.

Nekünk az öpimura szükségünk nincs, feleség. Mi olyan biztonságban élünk, hogy azt hisszük, sohas halunk meg és eszerint rendezkednek be. Telekednek embertársainkkal, stréberkednek, hogy mindenáron kiváljunk, hogy jó állásra; pénzre, kitüntetésre szert tegyünk. Ha valamikor aztán szép temetés reményében meghalunk, elvégeztük hivatásunkat.

S míg beszélgetésünkbe elmélyedve filozofáltunk az után, a mi kínaink kosara egy kosaras asszonnyal ütközött össze és hulltak a szobrok a földre, de Csing-Csu egyre csak azt mondta egykedvűen: It is nothing, it is nothing!

Végre megvan! kiállítottam fel.

Rendőr! kísérje be ezt a kosaras asszonyt!

És lón igaz a N. K. F. U.-nak! Ráakadtunk a sokat keresett kosaras asszonyra.

v. A.

HIREK.

Kanizsai erkölösök.

(v. h.) Ha egy helyi lapnak hitelt adhatnánk, akkor Kanizsa város erkölcsi állapota jelenleg olyan, hogy veteződik Szodoma és Gomora, vagy a Borgiák erkölcsi süllyedésével. Lehet, hogy kivestek a mi kedélyes társadalmunkból, hogy keresztények szeplőtlen erkölcsi, lebet, hogy összesített társadalmunkból a szív melyére ható emberbaráti szeretet: de az erkölcsi süllyedésnek fölött hangoztatott jayvezéseket azért gyűlöltünk, mert az a János, aki, a szeplőtlenesség liliomköntösében, fölvetette magát az erkölcsi apostolának, nem az igaz hitet, hanem tévhitet hirdet. Ő sem lakik a pusztában, nem táplálkozik gyökerekből, nem jár szőrcsuhában, de talán nem is idegenkedik azoktól a vizióktól, melyek páduai szent Antal kísértebe vitték. Akik pedig vizet predikálnak és bort isznak, azok nincsenek hivatva arra, hogy az erkölcsi doktori legyenek.

A legtöbb erkölcselenségnek rugója a tömeg nyomora. Szegénység van nálunk is, de tömeges nyomor nincs. Ha tehát az erkölcselenséget akarjuk orvosolni, nem a polícit kell segítségül hívni, hanem a jótékonyaságot egyesületeket.

Az erkölcselenség terjedését a nyomorom kívül az erkölcselen iradalom és az erkölcselen nyilvános előadások is elősegítik.

Erkölcselen iradalomról mi nem szólhatunk, erkölcselen iradalom Kanizsán nem terem; de helytelenítő az az eljárás, mely erkölcsi kihágásokat egész meztelenségében hirlapokban előszertettel tárgyal. Sok oly eset fordul elő, melyet jobb volna a diszkreció fátyolával betakarni, melyeknek tudása vagy nem tudása a nagyközönségre nézve egészen közömbös. De éppen ezeket az eseteket tárgyalja némely újság kéjelgésével, talán éppen olyan újság, mely minden kossarat vivő asszonyban kosaras asszonyt és minden fiatal emberben aszfaltbetyárt lát.

A nyilvános előadások erkölcsi nővója az utolsó évtizedekben Kanizsán nem süllyedt. A német zengerjők megszűntek. Ezek voltak főleg

a kétértelműségek fényes helyei. Az erkölcselentő szindaraboknak a játékrendre való kitézése ellen pedig módunkban van állást foglalni. Nem kell az ilyen darabokat megnézni. Az úres házból a szingizagató majd megtudja, hogy mit adasson elő? A közönség távolmaradása legyen a aujtó ítélet az ilyen trágár darabokról.

Van azonban a városban erkölcselenség, csakhogy János vitéz ezt nem vette észre és a fényűzés erkölcselensége a fényűzés a családi életben és a női ruházatban. Ha ezt a kirívó ellentétet, mely rang és mód közt van, ugy ostorozta volna — és János vitéznek az ostorral kellene tudni bánni — mint valamikor Boelm Emil ostorozta November átvéd alatt az ő lapjában, akkor bizonyára sok férj és asszony titokban tapsolt volna neki; de így János csak elvette a sulyok, amely puffant egyet, mert úres lökre esett.

Nem állítjuk, hogy Nagykanizsa hasonlít Vesta templomhoz, de nem hasonlít a római lupanáriához sem. A város erkölcselének rossz híret költöni azonban — szintén erkölcselenség.

Emlékeztető-naptár.

Január	22	A Karh. Legényegylet táncestélye. (Tudományos előadás a st. lupis világ kiállítárol.)
	24	A vendéglők, mészárosok, pincérek egyletének közgyűlése.
	28	A felső kerék. iskolai ifjúság hangversenye.
	31	A kerékező ifjak egyletének közgyűlése.
Február	2	A Zala megyei gárd. taktiképőztár közgyűlése.
	4	A Ker. Jót. Nőegylet mulatsága.
	5	A borbolyi és vadász-segédék bajja.
	5	A tiszolli testület szerenakán jux-bajja.
	5	A nagykanizsai taktiképőztár közgyűlése.
	8	A keresztelimi és iparban közgyűlése.
	—	— Az ír. jót. nőegylet "Virág rodust" vigalma.
	—	— A stúdióvidéki város-kereszt egyletnek hosi bajja.
Március	4	A főmezői kezmunkés bajja.
	7	Az irodalmi kör farsangi délutány

— A képviselőválasztás. A központi választmány a f. hó 26-án végbenem képviselőválasztásra a kanizsai és letenei körletben a választási küldöttséget a következőképen alakította meg:

A nagykanizsai választókerületben. Választási elnökök: Dr. Trippammer Resz, választási jegyzőnek: Lóke Emil Nagykanizsán, szavazatszedő küld. elnököknek: ú. Jerffy Adolf Nagyrécsen, Soós Pongrác Nagykanizsán, szavazatszedő küld. jegyzőnek: Dr. Rothschild Samu, Dr. Fried Ödön Nagykanizsán, helyettes elnököknek: Trippammer Gyula, Győrffy János Nagykanizsán, helyettes jegyzőknök: Szondy László Zalauszabályra, Gyuk István Szabar, Dr. Lóke Emil, Dr. Fried és Dr. Rothschild lemondtak.

A letenei választókerületben. Választási elnökök: Remete Géza Nagykanizsa, választási jegyzőnek: Galambos István B.-sztygyörgy, szavazatszedő küld. elnökök: Dr. Fábian Zsigmond Nagykanizsa, szavazatszedő küld. jegyzőnek: Novai Imre Pusztamazarótlak, helyettes elnököknek: Zakál Gyula, Choma Ödön Letenyén, helyettes jegyzőknök: Szemé Gyula Murakeresztur, Kele József Kotor.

— Megbízás. A vállás- és közoktatásügyi miniszter Kirchner Béla főigazgatót bizta meg néhány dunántúli polgárgiskola látogatásával három évű időtartamra. Kirchner Béla főigazgató a nagykanizsai polgárgiskolákat is megfogja hivatalból vizsgálni. Mint miniszteri biztos, több ízben már elökölt a felső kerék. iskola érettség vizságn. Hivatalos körökben Kirchner főigazgató nagy simpatióban részelek.

— Kinevezés. A vállás- és közoktatásügyi miniszter Mantusov Marika okl. tanítóntól a nagykanizsai állami népiszkolához megbízott tanítónekek kinevezte.

— A honvédség köréből. Loványi Imre tartalékos hadnagy a nagykanizsai 20-ik honvéd gyeogyszernél saját kérelmére tiszti rangfokozatának megtartása nélkül a honvédség köréből elbocsátott.

— Virág redont. A nagykanizsai ír. Jót. Nőegylet farsangi mulatságát február hó 11-én virág-redont elnevezése alatt tartja meg. Fényes estély lesz, mely méltón fog sorakozni az ír. Jótékony Nőegylet elnök rendezett fényes sikerű vigalmához.

— Kiténtetés. A király Margittay Józsefnek, a csáktornyai állami tanítóképző intézet igazgatójának a Ferenc-József rend lovagkeresztjétt adományozta.

— Az országgyűlési képviselőjelöltek meggyűlése. A mai szombati napon már csak öt nap választ el bennünket meggyűlése az országgyűlési képviselőválasztásoktól. Vármegyénk a hétfői közgyűlésen a képviselőválasztások kiírását elrendelte. Orvát emeltek azonban és onnapien tiltakoztak az országgyűlés mostan történt felosztása ellen. A választások napját meggyűlése az elő napra, január huszonhatodikára tűzték ki. A nagykanizsai választókerületben Tripa mer Resz dr. ügyvéd lesz a választási elnök. Szavazatszedő-bizottsági elnökök Jerfy Adolf és Sós Pongráé.

A nagykanizsai választókerületben két jelölt lép fel. Zichy Aladár gróf néppárti és Surányi Károly szabadelvű. Surányi a kiskánizsai szabadelvűek szerdán délután jelölték.

A bakcsi kerületben Mándy Samu szabadelvű e héten több helyen beszédet tartott. Ellenjelöltje Darányi Ferenc néppárti.

A csáktornyai kerületben erre a közélet. Wlassics Gyula (Andrássy program) szerdán mondotta el a programbeszédét Csáktornyán. Nagy népszerűsége van Teréb Cs. István szabadelvű jelöltnek is.

A kesztelyi kerületben Batthyány József gróffal szemben az ottani szabadelvű párt, mint nemkötő jelölt, csütörtökön nagy lelkesedéssel Balla Vilmos dr. budapesti ügyvéd jelölt.

A letenyei kerületben az egyesült ellenzék Lipkay Kálmán személyében néppárti jelöltet kapott. Pártja nagy. Ezenkívül két jelölt van még. Egy néppártiú kilépett és egy néppárti.

Az alsólendvai választókerület néppárti választópolgárai dr. Nyáry Bélát pestmegyei t. ügyészt kérték fel a jelöltség elfogadására, ki egyede is a választók kérelmének, a jelölést elfogadta a leutazva kerületbe a programbeszédét f. hó 15-én délelőtt 11 órakor az alsólendvai Korona szálló nagytermében nagyszámú választópolgár jelenlétében tartotta meg. Szent-Gróthón három jelölt áll egymással szemben.

Tapolcán Darányi Ignác erre ellenjelöltre talált Gyórfy Zoltán függetlenségben.

Zalaegerszegben a szabadelvű pártiak vasárnap d. e. 11 órakor tartottak értekezést az Aranybányán. A megbeszélésben minden akadályozva voltak a vezető férfiak közül. A jelen voltak többnyire vonakodtak az elvállalásról. Az értekezlet vezetésére azonban megnyertek Boscshán Gyula ügyvédet a bizottsági elnöknek megválasztották Dr. Ösinger István ügyvédet. A tanácskozást sok közbeszólással szavalták, úgy hogy egy-egy Eljén 48! és Eljén a függetlenség! féle ünnepi felkiáltásokra azt is gondolhatt volna ember, hogy itt függetlenségi pösztervkedése van. Gr. Tissa miniszterelnöknek üdvözlőt küldtek a képviselő-jelölteknek a körpöntből. A néppárti jelöltje Farkas József.

Városi közgyűlés.

Folyó hó 17-én ismét közgyűlés volt. A tanácskozások ágóráján, a nagyteremben csak kevés képviselő jelent vala meg, pedig a közgyűlésnek volt egy nagyérdemű pontja: „A villam-áram árának kiszámításánál használandó átszámított tényleg tárggyában tanácsai javaslat.”

elfeledte-e haragját. — De Miklós nem mutatta magát.

Egy teljes hónap mult el anélkül, hogy a két gyerek közeledett volna egymáshoz és Vela már megfedkezett a gyerekbőruról...

A Volga partját részben fűzes, részben nyírfák környézik. A topolyafák hosszú sötét árnyéka alatt úgy tetszik, hogy a víz is mélyebb, a forró nyári napokon innen merített vizet Vela, mert azt hitte, hogy ott frissebb. Maximov a nyári szundikókat halászsáttal töltötte s omagga kis kezeivel készítette haléjjelű egész nap halászt.

Egy este Vela friss vizet ment, s amint a partra kuporodva butyokost megtöltötte, egyszerre riadva ugrott fel. Pár lépésre tőle felszobogott a víz, mintha egy test bukkolt volna belé s aztán egy kétágébegett sikoly hangzott. — Előrehajolt, egy gyermeket látott a rohanó hullámokkal hasztalanul küzdeni.

— Segítség — segítség! — sikoltott a leány. Maximov odarohant:

— Mi baj?

Ilyen kérdésben a „plebs contribuens” szakértelme kemény próbára van téve. A szakértelme megbizhatónak kell lenni, olyan megbízhatónak, mint a sziklavárnak, melyben sasok fészkelnek. A sasok éleslátó madarak, de a képviselő éleslátó szakférjak-e? Ez a kérdés. A sas a napba betekinthez; mi közönséges emberek sem a napba, sem a villam-világítás nehéz tudományába nem tekintethetünk bele, a napba azért nem, mivel vakít, a tudományba azért nem, mivel nem értjük. Így tehát a villamos ügyet ismét csak bizottsághoz utastották. Ez azonban aligha fogja meghozni a végleges megoldást. Csoportosítottuk az adatokat, melyek rendelkezésünkre állnak.

Az előző polgármester megnyitja a képviselőtestületi ülést és azonnal a tárgyszoratra térnek át. Zalavármegye törv. hat. bizottságának a város módosított szerződési szabályrendelvényének jóváhagyása tárgyában hozott végzetésének bejelentését egyhangúlag tudomásul veszik.

A magyar kir. belügyminiszteriumnak körrendelete alapján a fogyasztási adó természeti jövedelmek tárgyában készült v. szabályrendelet hatályának megfosztásában tárgyában előterjesztéssel tanácsai javaslatot H e g e d ű s László felszólalása után elfogadták. A felszólalásban Hegedűs arról beszél, hogy a népe a fogyasztási adó súlyos terheként nehezíti. Az egész kerületben alig van valakinek pár akó bora és mégis nyúzzák, kinnak a paraszot, ki egész éven át hiába dolgozott.

A nagykanizsai izz. hitk. előjáróságának jelentése a gelsei Gutmann Henrik-féle alapítvány kezelése tárgyában, tudomásul vették. Ezután következett a legérdekesebb pont:

(A villam-áram ára.)

A villam-áram árának kiszámításánál használandó tényleg tárggyában tanácsai jelentést Lengyel Lajos főjegyző olvasta fel, aki az ügy ismertetésére a következőket mondja el: Király Sándor városi mérnök arra a tapasztalatra jutott, hogy a wattórákhoz égési órára való átszámításánál a villalokozó által használt tényleg magas. Erre nére számítottak telt, melyek szerint a különbözet 0.16. A városi tanács ezt tudomásul vette és utasította a vállalkozó a helyes tényleg alkalmazására. Az ez nyben kiadott határozat a vállalkozó megfelelőbb és kifejezte abból ellenvetését, hogy a városi mérnök nem helyesen számított. Majd újabb tárgyalást kért, hogy megállapodás jöhessen létre. A tanács be is szüntette a már meghozott határozat végrehajtását és újabb tárgyalást tartott, melyen a vállalkozó kijelentette, hogy hajlandó az 18 tényleg helyett 1.7 használni minden egy jogának fenntartása mellett. Készen nyilatkozott pártjának szakértő véleménye alapján hozandó határozatnak is alávetni magát. A városi tanács ki is kérte Straub Sándor a szakértő véleményét. A városi tanács a szakértőnek véleménye alapján a következő határozatot hozta:

A v. ügyész a mérnök jelentését és javaslatát, valamint a 19475/904. sz. a. jegyzőkönyvben foglalt szakértői véleményt a v. t. tudomásul veszi, ezek alapján Franz Lajos vállalkozó jogutódait Franz Lajos és fiai nagykanizsai béj. cégét, az eddig használt 1.8 szorási tényleg használatától eltiltja, mert szakértővel megállapított, hogy ezen szorási tényleg

magas. Az 1.625 szorási ténylegöt a v. tanács eszuttal nem kifogásolja, mert a szakértő a szorási ténylegöt a helyi viszonyoknak megfelelőleg ezen szám arányban állapította meg. Elfogadja tehát a v. tanács, hogy vállalkozó jogutódja 1904. október hó 1-ő napjával kezdődő hatálytal, a hetszötött óráknak égési órákra való átszámításánál szorási ténylegöt 1.625 hasznájának, melynek alkalmazása mellett egy hetszötött 6-6 filléres körül — mégis azon kijelentéssel, hogy amennyiben ezen rendelkezéssel a tényleg ellen kifogást nem emel, vállalkozó felelősségében a jövőben nem osztoszkodik, a multárt való felelősség alól pedig fel nem menti. Ezzel kapcsolatosan a szakértő megállapodások alapján a v. t. kimondja, hogy az általán szerint fizetők 24 korona évi díjért egy 16 angol vagyis 18-25 Heimer-féle gyertyafényű izzó lámpát használhatnak. Egy alkalommal ezen ügyben 3190.1904. sz. a. hozott határozat — melynek végrehajtása ez ideig felfüggesztve volt — eszuttal hatályon kívül helyezi. A fenti határozat a v. t. a város közönségének hirdetésnyel úján tudomásra hozza, a történetről pedig a v. képviselőtestületnek az ügyiratok betérjesztésével jelentést tesz. Miről Franz Lajos jogutódai Franz Lajos és fiai kanizsai béj. cég. Dr. Rothschild Samu ügyvéd bejelentést megfizött, Király Sándor v. mérnök, értesítettek az iratok a közgyűlési tárgyak jegyzékébe leendő bevezetésére a v. t. öjegyzékbe adatkak ki.

A tárgyalás folyamán az is szóba került, hogy az égési órákat a vállalkozó watt órára váltóztatással ki, melybe azonban a tanács nem bent bele.

(Hozzászólások.)

Polgármester: Vélemény, hogy az ügy végleges befejezettnek nem tekinthető. Minthogy a kérdés a nagy horderejű és hosszabb tanulmányozást igényel, mintsem a képviselő uraknak módjában állna vele foglalkozni, méltóztaték külön bizottságot választani, mely előtt az ügy letergyaltassék. Ez terjeszsen aztán elő javaslatot, mert így tárgyalni lehetetlen. Egy szűkebb körű bizottság ez: alaposabban megtehető és részletes javaslatot nyújthat be a képviselőtestületnek, melynek módjában lesz e fölött dönteni. (Helyeslés.)

Újnépji Elek Lipót: Nem technikus, de érdeklő az ügy és kérdéseskedőtt is feléle, hogy miben áll a dolog. Szerződésünk értelmében 16 angol normál gyertyáért 4 fillért fizetünk, de a közönség nem kapott 16 gyertyáért, hanem 13%-kal kevesebbet. A helybeli kereskedők is tudni fogják, hogy a lámpák, amiket használnak, nem 16 angol gyertyafényűek. A különbözet 13%-k. A szólo, úgymond, tévedhetett a számításban, de azt hiszi, hogy a szakértő, aki véleményét adott, nem azt mondta, hogy 1.625 megfelel annak a ténylegnek, ami szerződésünk értelmében bennünk illet.

Nem nyugazik meg tehát benne és helyesli a polgármester indítványát, hogy a dolgot abban hagyja nem lehet, mert a városnak és a közönségnek megkérőztetését látja.

Szerződésünk egy pontja azt mondja, hogy a világításért fizetett összeg 10,000 forintnál kevesebb nem lehet, de ki volt mondva az is, hogy milyen fényt kell adni. A vállalkozótól nem lehet joggal követelni, hogy valamit visszafizessen, mert a szerződés szerint az összeg le nem szállítható, de ha tudjuk bizonyítani, hogy nem olyan világozottság adott, mint kellett volna, akkor, ha nem is akarva, megkérőztította a várost, annyi bizonyos, hogy ezen a réven pénzt szerzett. A képviselőtestület bizza meg tehát az ügyvel való foglalkozással vagy a tanácsot, vagy külön bizottságot, amely foglalkozzék avval, hogy mivel lett megkérőztítva a város és miképen lehetne visszakérés nélkül méltányos egyezséget kötni.

Minthogy a vállalkozó annak idején a polgárokkal való szerződést is a várossal kötötte meg, kötelessége a városnak, hogy a polgárok érdekeit is képviselje, nehogy minden egyes polgárnak külön kelljen perre mennie. Ha a vállalkozó belátja, hogy az összeget nem jogosan vette föl, szépegesen és békésen meg lehet a kérdést oldani. Így értelemben ő is óhajtja, hogy akár a városi tanácsot bízzák meg, akár szűkebbkörű bizottságot küldjenek ki. (Helyeslés.)

Hegedűs: Kéri, hogy a két városrészt közti országúton az a VI.—VII. kerületet világítsák meg, hogy Nagykanizsával való egybekötöttségüknek némi haszna is legyen.

Nith Norbert: Indítványozza, hogy a bizottság vonja körébe a városi szakértőket és más kívül állókat.

Polgármester: Erre kijelenti, hogy a bizottság körébe vonhat helybeli és idegen szakértőket, amint a szükség megkívánja.

Szommer Sándor: Elpanaszolja, hogy az ő vilgamos-órájával mennyi baja van.

A képviselőtestület köszönetet szavaz a városi tanácsnak az ügyben kifejtett munkálkodásáért.

Azután a kiküldött bizottság tagjait választják: Schwarz Adolf dr.-t, Fábán Zeigmond dr.-t, Ollopp Mór dr.-t, Elek Lipótot és Sommer Nánthánt; Vécsey Zeigmond polgármestert, Lengyel Lajos városi főjegyzőt és Király Sándor mérnököt.

Szezonkép.

Csing-Csu.

A lefolyt héten a kávéházak és vendéglők érdeklődésének középpontja volt Csing-Csu, a Sanghaiból származó kínai házál. Apró kőből faragott Buddha-szobrocskákat, pogányisteneket, házi védszellemeket, sárkányokat és egyéb groteszk alakokat árult. A szobrocskákat kirakták a vendéglők elé az asztalokra és a mesés magasságu össegeket kért mindegyik tárgyéért. Ebből az össegből azonban 90%-ot engedett. Nem beszél ró senkit, nem haragudott azért, ha nem vetek tőle, sőt az sem billentette kiz egyensúlyból lelkinyugalmát, ha valaki véletlenül letörte az ő Buddhájának a fejét. Jöndulatu embernek látszott. Otthon hagyta feleségét és öt gyermekét Sanghaiban és az élet terült úgy viselle, mint megváltozhatatlan, megmáshíthatatlan rosszat. Ez az ember kínai házából kiülőzött forradalmár, vagy jobban mondva modern törekvésű ember volt, kit a Taotájék és egyéb Mandarinok haragja kizűzött Kwang-Szi tartományból, székebb hazájából.

Az a copfos kínai előszeretettel tartózkodott a Korona kávéház nagy asztala mellett és míg a kíváncsi vendők nézegették szobrait, ő mindig oda figyelt azokra a beszédekre, melyek elég hangosan folytak ott a nagy ablak tövésszémszögében.

— Csing-Csu! — mondom neki, mikor éppen elhagyta a kávéházat, — te nem vagy közönséges kínai, te nem vagy Kuli, te értelmes embernek látszol.

Seőr! felelt az ő sajtászos angol nyelvén, én falusi tanító volam Kwang-Szi-ban, Kína leggazdagabb tartományában. De ott parasztfordalmat szerveztem a Taotáj önkénye miatt. Elazodta a paraszti verjékünkkel termelt gabnáját, a rizst, megkoppasztotta a pénzes embereket, levont a hivatalnokai fizetéséből, az enyimből is és bizott, amint mondani szokás, a mások zsírján. Nem bírtuk többé eltűrni ezt az önkénykedést, nyugtalanokodtunk, megdöböltük a Taotáj poroszlót, kigyújtoltuk őt is. Csakhamar levertek bennünket. Én Sanghaiba szöktem, elrejtöztem és hajóra szállva Európába jöttem, hol házálással tengetem életemet. Ez talán még mindig jobb, mintha fejemet a kezembe adták volna. A családom utánam jött Sanghaiba, és én Kanizsára is eljutottam, hála Istennek! Innen Zagrábba megyek.

Csing-Csu! — mondom neki — észrevettam, hogy nagyon odafigyeltél azokra az urakra, kik ott ülnek a nagyszalít mellett. Érdekelte-e téged az a beszéd? Érdekelte, mondá Csing-Csu. Ezek az urak már naplementekor ott ültek. Nagy urak lehetnek, gondoltam, kik ilyenkor ráérnek társalogni és teázni. Nálunk csak a taotájék és mandarinok cselecsik meg est, olyanok, kik sárga selyem-zubbonyt viselnek. Csak azt nem értem, hogy az a pápaszemű ur mért haragszik annyira Apponyi Albertre?

Megköszöntem! Mit tud Csing-Csu Apponyi Albertről!? De ő csakhamar meggyújtott, hogy Apponyi Albert grófot Budapesten sokszor hallotta emlegetni és a fővárosban megmondottá neki, hogy Apponyi olyan nagy diplomata, mint Yuan-Szikai, csakhogy nagyon ingatag és folyton gazdát cserél.

Nó lápd, mondom, éppen ezért haragszik rá az a pápaszemű öreg ur, mivel ingatag; a szomszédja pedig, aki folyton bujja az uszágokat, azért haragszik Tiszára, Magyarország főmandarinjára, mivel hajhatatlanul következetes. Mások pedig azért szertek Tiszát, mivel sárga zubbonyt és sárkányrendet ösztögt, ha

akar. Így nálunk mindenki más okból gyűlöli, más okból szereti a mandarinokat.

— De Buddha szerelméért, folytatja Csing-Csu, minden este ugyanarról a tárgyról vitatkoznak? Még legbölebbeknek látszik az az ur, aki benneteket semmibe se vesz, nektek hátat fordít és kinéz az ablakon és közönyös a ti vitatkozásotok iránt. Az igazi kizűzések mind ilyenek nálunk is. Nekünk a külvilág csak olyan mozgóképele, amilyent Sanghaiban is láttam. Nekünk meg van a saját magunk belső világa, a külvilágot csak nézzük, mint a mozgó-fényképet, az nekünk csak árnyék. Az igazi boldogságot ti nem ismeritek, mert nem szívtok öpiumot.

Nekünk az öpiumra szükségünk nincs, felelém. Mi olyan biztonságban élünk, hogy azt hisszük, soha halunk meg és eszerint rendezkedünk be. Tulekedünk embertársainkkal, stréberkedünk, hogy mindemáron kiváljunk, hogy jó állásra, pénzre, kitüntetére szert tegyünk. Ha valamikor astán szép temetés reményében meghalunk, elvágottuk hivatásunkat.

S míg beszélgetésünkbe élyedve filozofáltunk az utcán, a mi kínaink komsra egy kosaras asszonnyal tiközött össze és hulltak a szobrok a földre, de Csing-Csu egyre csak azt mondta egykedvűen: It is nothing, it is nothing!

Végre megvan a kiállítottam fel. Rendőr! kísérje be ezt a kosaras asszonyt! És lön igaz a N. K. F. U.-nak! Ráakadtunk a sokat keressett kosaras asszonyra.

a kétértelműségk tenyészhelei. Az erkölcsrontó szindaraboknak a játékrende való kitzűzése ellen pedig módunkban van állást foglalni. Nem kell az ilyen darabokat megvenni. Az üres hárból a szinigazgató majd megtudja, hogy mit adason elő? A közönség távolmaradása legyen a sűjtő ítélet az ilyen trágár darabokra.

Van azonban a városban erkölctelenség, csakhogy János vitéz ezt nem vette észre és az a fényűzés erkölctelensége a fényűzés a családi életben és a női ruházatban. Ha ezt a kirívó életét, mely rang és mód közt van, úgy ostorozta volna — és János vitéznek az ostorral kellene tudni banni — mint valamikor *Boehm* Emil ostorozta *November* átoév alatt az ő lapjában, akkor bizonyára sok féry és asszony titokban tapsolt volna neki; de így János csak elvette a sulykot, amely puffant egyet, mert üres tökre esett.

Nem állítjuk, hogy Nagykanizsa hasonlít Vesta templomához, de nem hasonlít a római lupanáriához sem. A város erkölctelenei rossz híret költeni azonban — szintén erkölctelenség.

Emlékeztető-naptár.

- Janár 22. A Karh. Legényegylet táncestje. (Tudományos előadás a st. lovusi világg kiállásáról.)
- 24. A vendéglők, mézárások, pinczék egyetletének közgyűlése.
- 26. A felők kerék. iskolái ifjúság hangversenye.
- 31. A kerékűk ifjak egyetletének közgyűlése.
- Február 2. A Zalamegyesi gasd. takarékpénztár közgyűlése.
- 4. A Ker. Jós. Nőegylet mulatása.
- 5. A horbolyi és fodraz-segédok bulja.
- 5. A tiszolai testület szekerának jux-bulja.
- 5. A nagykanizsai takarékpénztár közgyűlése.
- 8. A kereskedelmi és iparbank közgyűlése.
- Az ír. jót. nőegylet. "Virág redout" vigalma.
- A szomszédok város-körzet egyesületének bulja.
- Március 4. A fűtőház kezmtűseinek bulja.
- 7. Az irodalmi kör farsangi dalestélye

HIREK.

Kanizsai erkölctelők.

(v. h.) Ha egy helyi lapnak hitelt adhatnánk, akkor Kanizsa város erkölcsi állapota jelenleg olyan, hogy vétékédik Szodoms és Gomora, vagy a Borgiák erkölcsi súlyedésével. Lehet, hogy kivessztek a mi kedélyes társadalmunkból az ő keresztények sepielőten erkölcei, lebet, hogy kivessztek társadalmunkból a szív melyére nagy emberbaráti szeretet: de az erkölcsi súlyedésünk fölött hangoztatott javszékelés azért gyanus előttünk, mert az a János, aki, a sepielőtlenség fölloomközésében, fölvetette magát az erkölctel apostolának, nem az igaz hitet, hanem tévhitet hirdet. Ő sem lakik a pusztában, nem táplálkózik gyökerekből, nem jár szöröcsuhánban, de talán nem is idegenkedik azoktól a viaktólók, melyek pádusi szet. Antalt kísértebet vitték. Akik pedig vizet pedikálnak és bort isznak, azok nincsenek hivatva arra, hogy az erkölctelők doktorai legyenek.

A legtöbb erkölctelenségnek rugója a tömeg nyomora. Szegénység van nálunk is, de tömeges nyomor nincs. Ha tehát az erkölctelenséget akarjuk orvosolni, nem a polieicet kiki segítségül hívni, hanem a jótékonyasági egyesületeket.

Az erkölctelenség terjedését a nyomoron kívül az erkölctelen irodalom és az erkölctelen nyilvános előadások is elősegítik.

Erkölctelen irodalomról mi nem szólhatunk, erkölctelen irodalom Kanizsán nem terem; de helytelenítendő az az eljárás, mely erkölcsi kihágásokat egész meztelenségben hirlapokban előszeretettel tárgyal. Sok oly eset fordul elő, melyet jobb volna a diszkreio fátyolával betakarni, melyeknek tudása vagy nem tudása a nagyközönségre nézve egészen közömbös. De épen ezeket az eseteket tárgyalja némely újság kéjelgással, talán épen olyan újság, mely minden kosarat viró asszonnyal kosaras asszonyt és minden fiatal emberben aszfaltbetyart lát.

A nyilvános előadások erkölcsi növíója az utolsó évtizedekben Kanizsán nem sűlyedt. A német zengerjók megszűntek. Ezek voltak főleg

— A képviselőválasztás. A közpöti választmány a f. hó 26-án végbemeo képviselőválasztásra a kanizsai és letenyeli kerületben a választási küldöttséget a következőképpen alakította meg:

A nagykanizsai választókerületben. Választási elnökek: dr. Tripammer Reszó, választási jegyzőnek: Lóke Emil Nagykanizsán, szavazatszedő küld. elnökök: id. Jerffy Adolf Nagyrécs. Soós Pongrácz Nagykanizsa, szavazatszedő küld. jegyzőnek: dr. Rotachild Samu, dr. Fried Ödön Nagykanizsán, helyettes elnököknek: Tripammer Gyula, Gyórfy János Nagykanizsán, helyettes jegyzőnek: Szonyi László Zalaenbataláza, Gyul István Szabar. Dr. Lóke Emil, dr. Fried és Dr. Rotachild lemondtak.

A letenyeli választókerületben. Választási elnökek: Remete Géza Nagykanizsa, választási jegyzőnek: Galambos István B.-sztyórky, szavazatszedő küld. elnökek: dr. Fábán Zeigmond Nagykanizsa, szavazatszedő küld. jegyzőnek: Novai Imre Pusztamagyarónd, helyettes elnököknek: Zakál Gyula, Choma Ödön Letenyén, helyettes jegyzőnek: Szemző Gyula Murakeresztur, Kele György Kotor. — Megbízás. A vallás-és közoktatásügyi miniszter Kirchner Béla főigazgató bízta meg néhány dunántúli polgárlóka (átogatásával) három évi időtartamra. Kirchner Béla főigazgató a nagykanizsai polgárlókat is megfogja hivatalból vizsgálni. Mint miniszteri bízta, több ízben már elnököl a felők kerék. iskola érteztési vizsgáon. Hivatalos körökben Kirchner főigazgató nagy szimpátiában részesül. — Kinevezés. A vallás-és közoktatásügyi miniszter Mantuano Mariska okl. tanítóntő a nagykanizsai áltami népsikolához megbízott tanítóknök kinevezte.

— A honvédség köréből. Loványi Imre tartalékos hadnagy a nagykanizsai 20-ik honvéd gyalogrezrednél saját kérelmére tiszti rangfokozatának megtartása nélkül a honvédség köréből elbocsátottat. — Virág redout. A nagykanizsai Ir. Jót. Nőegylet farsangi mulatásáért február hó 11-én virág-redout elnevezése alatt tartja meg. Fényes estély lesz, mely midőn fog sorakozni az Ir. Jót. Nőegylet eddig rendezett fényes sikert vígjátékaihoz. — Kihátréda. A király Margitját Józsefnek, a csklányonai állami tanítóképző intézet igazgatójának a Ferenc-József rend lovageresztjét adományozta.

Járvány és iskola. A tanács mint közegészségügyi hatóság az elemi és polgári iskolák újramegnyitását február 3-ára halasztotta, mivel a vörheny és kanyaró járvány a város területén még mindig nem szűnt meg. Folyó évi január 4-ike óta 226 megbetegedés fordult elő, igaz leginkább a kevésbé veszélyes kanyaró dőnti a gyermekeket kórággyba, de a fertőzés olyan gyors, mintha autómobilon járna. Az osztályok különben is néptelenek volnának, azért a tanács intézkedését a közönség csak helyesli. Az élet rövid, a tanulás mestersége azonban majdnem hosszabb az életnél, azért talán nem fog érzékeny részt űni a kényszer — vakáció — a jövő nemzedék tudásának folytonosságában.

Farsangi dalestély. Az irodalmi és művészeti kör igazgató-tanácsa f. hó 9-én tartott ülésen elhatározta, hogy farsangi dalestélyt március 7-én, húshagyó kedden fogja rendezni a Polgári Egytel helyiségében. Mint értesülünk a készülődések nagyon folytak és rendkívül kedélyesnek ígérző estélyt írást már is nagy az érdeklődés.

Ramassetter szobor. Simeórn írják lapunknak: Simeó halhatatlan emléké jótévőjei halálának 25-ik évfordulóján kegyeletos ünnep keretében a város képviselőtestülete elhatározta, hogy közadakozásból s a város hozzájárulásából szobrot állít. Akkor nagy bizottságot küldtek ki az eszme megvalósítása végett. Most azonban egyszerre a megvalósulás stádiumába jutott a szobor egyje. Ez a szoborbizottság elnöke, Eitner Sándornak érdeme, aki azt az eszmét vetette fel a bizottságnak f. hó 18-án tartott gyűlésén, hogy a bizottság óhajta-e, hogy a szobor a közel jövőben felállíttassék-e vagy megvárja, míg a teljes összeg egyttel lesz. Hogy a közel felállíttassék a szobor is gyönyörködőbessenek benne, ki a boldogult Ramassetternek kőrtartai volt: ajánlotta, hogy annak a 400 koronának tökélyt, melyet a város évenként ad az alsznak, egyik helybe pósztatésnál törlesztéses kölcsönre vegyék fel s ekkép a szobor felállítása hamarosan megtörténhetik. A bizottság általános helyesléssel forradta az eszmét, a szobor költségét hozzávetőleg 20 000 koronában állapította meg, egyttel felhatalmazta az elnököt, hogy pályázatot hirdessen olyképen, hogy az első pályamű a szobor elkészítését, a második 300 korona pályázat nyer. A pályázat augusztus 31-én jár le. A pályatervek a szoborbizottság elnökéhez küldendők.

Főigazgatól látogatás. Váradi Károly székelyborsányi tanterületi főigazgató múlt szombaton Nagykiszásra érkezett a főigazgatás tanulmányi viszonyainak megvizsgálására. Csalótörtökön utazott el városunkból.

A hivatalos lapból. Megerősítés. A vallás- és közoktatásügyi miniszter Kern Antal zalaegerszegi általmi főigazgatói ideiglenes rendes tanár rendes tanári minőségében véglegesen megöröszítette.

Névváltoztatások. Lupinik Róbert nagykiszassai illetőségű drezdai (Szászország) lakos Ligetire, Löwy Gusztáv nagykiszassai lakos Lengyelre, Kiskuro Schwarz Móric, Főra, Klamontin és József zalaegerszegi lakosok Sági-ra átváltoztatták nevüket. Cs. és B. a nagykiszassai törvényszék Mezői Pál őrnagy, cs. Szentes Dező, tg. Bród Tivadár, h. Etényi Géza. Bejelentési határidő márc. 1.

Pályázat. A zalaegerszegi pénzügyigazgatóságnál pénzügyi szemlése állásra. Határidő 14 nap.

Tisztújítás. A kiskiszassai polgári óvaskör legutóbbi tartott tisztújító közgyűlése elnöknek újból Hegedűs Györgyöt választotta meg.

A nagykiszassai választás közbiztonságáról. A következő megválasztandó, közérdeklődő sorok közléseére kérelmünk fel: „Tekintetes Szerkesztőség! A legutóbbi választáson tett megválasztás alapján írom s sorokat, melynek szives közléset

kérem. Pártkéretet nélkül a közbiztonság érdekében kívánatos, hogy a választási helyiséghez mindegyik pártnak legyen odavezető kocsijai. Nem úgy, mint legutóbb, amidőn az egyik párt csak két magánházon keresztül juthatott a választási helyiséghez és kocsijait nem rendelkezett. Kívánatos volna, hogy a pártok, ha egy helyiségben is, de mégis külön-külön egymástól elválasztva szavazzanak. Így legalább az ellenpártok még a választási helyiségben sem érinthetnek egymással és a közbiztonság szigorúbb. E két szerény kérést az illetékes körök figyelmébe ajánlom. Maradtam a tek. Szerkesztőség alálatos szolgálja, Nagykiszass, 1905. január 20. Egy választó többek nevében.”

A magánbiztosítók köréből. A Magánbiztosítók Országos Szövetségének nagykiszassai bizottsága e héten a közpöntből felhívást kapott. A felhívás azt mondja, hogy a magánbiztosítók csak olyan jelöltet tölthetnek meg, ki kötelezően kijelenti, hogy hiva a teljes és tökéletes vasárnapi munkaszünetnek, a kötelező általános nyuzdíjbiztosításnak és teljes erélyivel szorgalmazni fogja a magánhivatalnok jogviszonyainak szabályozását. E tárgyban az itteni választmány tegnapi, pénteken este érkeztetelt tartott.

A megszőkötött rendőrkapitány. A zalaegerszegiek megszőkötött rendőrkapitányának Cenicric Béla ügyében mindajohz részletek derülnek ki. Eddig köztudatosnagyszak korona hiányt állapítottak meg Megállapították, hogy Horváth Béla névre utlevelet kért az alszassai hivatalból, amelybe saját személyleírát vette fel. Mután az új eljárás értelmében az utleveleket vízszokban a rendőrkapitány közvértével kell kérni és késbeítenni, senkinek sem tnt fel az utlevél szorgalmazása. Cenicric az utlevelet személyesen vette át az alszassai kiadóhivatalban de a kapitányságnál vezetett nyilvántartásból természetesen hiányzik Horváth Béla neve. Késégtelenen, hogy ezt az utlevelet a rendőrkapitány a saját részére szerezte meg. Valószínűleg Amerikába szoktött, ahol egy fiúve meglehetően jó módban él.

Tudományos színház. A nagykiszassai Katolikus Legényegylet holnap, vasárnap esti táncestélye keretében tudományos előadás is lesz. Bemutatóra kerül A st. louisi vilákiállítás, három felvonásban. Hruska Gyula a jeles országos hírlamstör (nyakpérez több mint 200 képbet örökítette meg a csodás szépségű és méretű amerikai kiállítás). A képek szives vetítéssel lesznek bemutatva. A darab szövegét Hruska és Szalay Sándor népioktató igazgató, lapszerkesztő írta. A szöveget Szalay Sándor fogja felolvasni. Az est iránt élénk az érdeklődés.

A keszthelyi Zámor ügye. Egy régóta húzódo ügy fejeződött be Keszthelyen — a Zámor felosztása. A nagykiszassai kir. törvényszék Eöri Szabó Jenő dr. kir. törvényszéki bíró, Kondor Jenő dr. kir. törvényszéki jegyzőt és Székely Nándor városunk mérnökét, mint hitelesítő mérnököket küldötte ki, hogy a Zámor elkészült terreit és földkönyveket hitelesítsék. A bizottság a szakérteji vélemény meghallgatása után hitelesítette is ezeket.

A nagykiszassai borbély és fodrászsegédok asszaltársasága segélyajajsa javára 1905. évi február hó 5-én a Polgári Egytel díszteremben zártkörű bált rendez.

A Ország. Napról-napra szaporodnak a különböző nevek alatt csusz és kőszvény ellen ajánlott szerek. Mindezek azonban nem tudják befolyásolni a kőszvénye bázisát, melylyel a Zoltán-kenőcsöt régidaktól fogva kintesteti. Ezen világírú kenőcs nem tévesztendő össze oly szerekkel, melyek számtalan más baj mellett csusz és kőszvény ellen is ajánlatnak, mert a Zoltán-kenőcs kizárólag csusz csusz és kőszvény ellen használható és ezen bajoknál mint azt a legkiválóbb orvosok is igazolják, lényeg felülmuhatatlan. Úvege 2 kor. a készítő Zoltán Béla gyógyszerárban, Bpest, V. Szabadásgár.

Gyujtogatás emberhalállal. Pólkóba községhez tartozó Óromhegyen közös fedél alatt volt

Bodó Juli hogyi lakó s Cseh József csatári lakos pincéje. Az előbbi két kis gyermekével ott is lakott. A csatári gyakori eset volt náluk, sőt az űtlegelés is bányozott. E hó 12-én C-eh bosszút űszepőölt az aszonynyi s emiatt Cseh szentet forrált. Ugranis estefélre kiment a szobóba s bekötözte kívülről az ajlót és gúnygöjtotta Bodó Julianoéra az egész hajlékot ki látva a veszedelmét két kis gyermekét a hajlékon kívül kis lyukon kitöltta, ő maga is ki akart bujni, de nem fért ki a bennégett. — Cseh József foglyujtotta Kovács Veroná pincéjét is.

Gyilkosság. Régóta rossz szemmel nézett már Fata István dobri-lakos az uradalom szolgálatában álló Vadász János segéddörőre. Folyó hó 14-én is a véteyi erdőben fakiosztás volt, ahol Fata is ott volt, a ház mentek. Menet bereték Póka dobri-lakoséba iddoggált. Mikor inótt éjjel 11 órakor hazmentek Fata hátramaradt, hogy Vadász az ellene tett feltételekért kérdőre vonja, dula-kodni kezdtek, dula-kodás közben Fata elakarta venni Vadász fogyerét, miközben Vadász kirántotta azt Fata kezéből, pár lépést téve hátra, fogyerét Fata ráadította s azt el is találta. Fata István ott a helyszínen kiszervezett. Másnap reggel találta meg a fia, Vadászt a kir. járásbírószág elfogatta, ki tetteit beismerte.

X Fontos. A magyar kormány Amerikába való utazást most Brémán át is megengedti. Fiműn át Amerikába szülő utazniak most Brémán át is érvényesek. Aki Brémán át akar utazni, annak előtlenül 20 korona sölöget kell otthonról Bremenbe küldeni.

RENDŐRI HIREK. Lopás. Mihálec Győzry VII. ker. Bajcsa-utcai lakos zárt lakásába a minap ismeretlen tettesek behatoltak s onnan négyezzárdy korona készpénzt elloptak. **Megharapta a kutyja.** Sánta Mari kolduasszonyt Arany Jánoy utcában egy kutyja megrmarta. A megmarat asszonyt a városi közbiztonság szállították. A kutyja, mint a vizsgálat kiderítette, nem volt veszett.

Hirdetmény. A m. kir. posta- és távirdeigazgatóság Budapestben a m. kir. távshírelő bizottság előzetesen névórat tartalmazó fizet nyoma-sára hirdet pályázatot. Az ajánlatok benyújtási határidője f. évi február hó 8-ika. Érdeklődőknék a pályázati hirdetményt kézzéggel megkötődik.

A kerületi kereskedelmek és iparkamara.

A SZARVAS SZALODA — külön terme kisebb-nagyobb társaságok összejövetelére, bankettek, koszorúcsakk, családi ünnepélyek, lakodalmak megtartására kiválóan alkalmas. Nagyobb ebédek, lakodalmi stb. vacsorák elkészítését elvállalja a szálloda bérleje.

IRODALOM ÉS MŰVESZET.

Slavianszky Nadina hangversenye

(v. h.) F. hó 16-án mutatta be Slavianszky Nadina 40 tagból álló társaságának énekművészetét. Tízennegy év óta harmadszor találkoznak Slavianszky nevével Nagykiszassai. A közönség rokonszeve az előbbi évekhöz képest er alkalommal sem csökkent, mert minden jót elfogott.

Az énekar összetanulása és egyértelműsége még semmit sem veszített eredeti precizitásából. Az énekharmonia hullámát kiváltják a halgatóban is az érés azt a ritmusát, mely minden zenei érzésnek és hangulatkésnek alapfeltétele. Logikételesen nyilvánult az énekar szépsége Tsarikowsky legendájában. Az ének egyházi stíljét ugylátásik legjobban fogják fel az orosz énekesek és a legenda előadásának tökéletessége vetekedhetik bármely operai énekar előadási képességével. A

FERENCZ JÓZSEF KESERŰVÍZ

AZ EGYEDŰL ELISMERT KELLEMES IZŰ TERMÉSZETES HASHAJTÓSZER.

tenor-hang ugyan nincs képviselve kellő számban, mert az énekkarok egészben csak két tenoristája van, de a többi gyermekhangok és a szép Nadia szopránja pótolják; annál szebbek a basszusok, ennek az énekkarnak rég ismert specialitása és kiválósága. A városi Szentjános-templom előadását az ismert népdalt — minden zongorakísélettel benne van — mint egészen új darabot (tűntette fel, menten minden utáladástól). Az „Ej uchenem” ismert buskomor dallamai és alkalmakkal is zajos tapsokat keltettek és minden újrásadás dacára az énekkar a dalt nem ismételte.

A balalaika zenekar hangszerei hasonlítanak a szerbek tamburciájához. Elég tökélytel pengetik a burokat, de a hangszereles mégis sokkal primitív, semhogy nagyobb hatást keltenének.

Végül nem hagyhatjuk szó nélkül, hogy ez az óriási közönség, mely a teremben szorongott, csak a ruhátár T erm o p y l e -szoró-án át juthatott a ruhátárhoz elhelyezett télikabátaihoz. A mi közönségünk nem vágyik a Leonidás csapattjának sorsára. Hogy a közönség kiválóan megkönyösíték, szűkeges volt, ilyen alkalmakkal a Polgári Egylet terméinek összes kijáratát kinyitani, hogy a közönség az egylet helyiségeibe át is a lépcsőházba juthasson. Ami f h 6 17-én a lépcsőházban végbement, az egyenesen életveszélyes.

* Az irodalmi és művészeti kör vasárnap nyitotta meg a felolvasó délutánok sorozatát, mely alkalmakkal a Szarvas díszterme zsúfoltság megelt. Neuman Ede dr. főrabbi, az irodalmi és művészeti elnöke átvette az irodalom lelkes pártolói és további buzgó támogatásukat kérte a kör ama törekvése, hogy „Nagykanizsán az irodalom kultiválásának szűntelnie nem szabad.” A nagy tetszéssel fogadott megnyitóbemutató után Horfichter Emma k. a. meghűdték a következő, mely a jelenlévők osztalán elismerését vívta ki. Zongorán kísérte Blumenschein Vilmosné szokott precizitással. Kimagasló pontja volt még e délutának Sáfáry Károly tanár felolvasása „A vallás haladásáról”. A jeles és tudós tanár lelki szemek elő varázsolta a valóságos emberi tökéletességet és szembe állítja a technikai haladással, mely szerinte nem vezet a tisztá erkölcsi tökéletességre. A felolvasás mindvégig lekötötte a hallgatóság figyelmét és zajos tetszést aratott. Végül a dalárda énekelte Böhm Emil karvezetése alatt dícsőre méltó összhanggal és izléssel. Legközelebb Kopácsy György tanár fog felolvasni az Ember tragédiájáról.

— Az Olesó Könyvtár új füzetel. Három értékes új munkával gyarapodott tegnapiban ez a Gyulai Pál kiváló szerkesztésében megjelenő népszerű gyűjtőm. Mind a három szerkesztési munka, a francia irodalom legjavából összeválogatva. Taine híres Graindorge F. Tamás az egyik munka, 23 éves regény, a melyben a nagy író Párisi jöszetek című egy dísznő-hus- és olajkereskedésből megzavagodott Graindorge nevéül alakítja adva a mondánivalóját, a legelsőbb szatírával körbeszója a párisi élet fonakosságait. A nagy munkát Miklós fordította. Ára (1370—1376. sz.) 1 kor. 40 fill. — Theuriet-nek A rózakirály című bájos regényét Gerő Attila szép fordításában közli az Olesó Könyvtár. Ára (1377—1381. szám) 1 K. A turkoman háború című füzet Gobineau grófnak, a Renaissance nagyírójának szerzőjének. egyik legelsőbb, Ázsiában játszó novellája. Ára (1368—1369. szám) 40 fill. Az Olesó Könyvtár a Franklin Társulat adja ki. A vállalat eladott megjelent füzetekinek részletes jegyzéke ingyen kapható minden könyvkereskedésben.

— Technológiai Lapok. Ennek az ipri, műszaki és közgazdasági szakfolyóiratnak december 31-én kelt, XVI-ik évf. 24-ik száma a következő körülmények között jelent meg: Viszaplantás — Kőrülmények. Kortárs Árpád. — Kőrülmények géptelep házi elektromos világítás számára. — A felolvasó irodalmi reformálása. — Egy elektromos világítási rendszerről vasuti kocsi részére. Gybray Elek. — Az órák országos szabályozása Sipos Árpád. — A közvilágítások. — Ipari szemle. — Vegyes közlemények. — Üzleti hírek. — Szerkesztői üzenetek. —

Tartalomjegyzék az 1904. évről. — Állásajánlatok, eladási és vételi rovat. — Hirdetések.

Mindazoknak, akik az ipri, gépészeti és elektrotechnikai ismeretek és tevékenység által érdeklődnek és a hazai mészaki irodalomnak fejlődését pártolni hajlandók, ezt a kiváló hazai szakfolyóiratot, melyet Zachara Lajos és Sziklai János szerkesztik, a legmegelőgöbben ajánljuk. — Mutatványzatok a kiadványokról (Budapest, V., Nádor-utca 28. szám) kívánatára ingyen küld.

ANYAKÖNYVI HIREK

— Janár hó 14-től 20-ig. —

Hálatosságok:

- Vince Klára, szabó gyermek, 16 hónapos.
- Huszár Klára, magázó, 66 éves.
- Mayer Károlyné, Szakács Mária, ruhafestő neje, 42 éves.
- Tamási Adám, magázó, (Letenye) 63 éves.
- Varga József cseléd gyermeke, 16 hónapos.
- Mankovics Lajos, kőműves gyermeke, 3 éves.
- Szabó Jánosné, Szabó Rozália, napszamos, 56 éves.
- Borovics József ifju, földmives gyermeke, 1 hónapos.
- Fülér Mária, vasuti gyermeke, 10 hónapos.
- Huszár Antal, lakatos, 62 éves.
- Kalincics József, magázó, 94 éves.
- Sóos János, munkás gyermeke, 3 éves.
- Flumbort Ferenc ifju, földmives gyermeke, 3 hónapos.
- Fekete János ifju, kovács gyermeke, 2 napos.
- Örv. Mankovics Mihályné, Gulyás Judit, napszamos, 60 éves.
- Hammerschmidt Frigyes, kapitány gyermeke, 11 hónapos.
- Singer Jolán, mészáros gyermeke, 2 éves.
- Varga Katalin, földmives gyermeke, 10 hónapos.
- Bagladi József, földmives, (Egyeduta) 19 éves.
- Szabó Erzsébet, munkás gyermeke, 7 hónapos.
- Fekete Jánosné, Póposnyák Rozália, gyári munkás neje, 27 éves.
- Promec György ifju, kovács gyermeke, 2 napos.
- Mets Lajosné, Frank Laura, takarékpénztári szolgá neje, 43 éves.
- Taanás Mária, postaszolga gyermeke, 5 éves.
- Godina Antal ifju, földmives gyermeke, 8 éves.

Henneberg-selyem

csak közvetlen fekete fehér és szines 60 kr.-től 11 ft 30 kr.-ig méterenkint. — Bérmentés és már elvámoltva a házhoz szállítva. — Nagy mintagyűjtemény azonnal Henneberg selyemgyár, Zürich.

VEGYES.

— Sok évi meggyőzés. Emésztési gyengeségnek és étvágyhiánynál általában minden gyomorbetegségnél, a valódi, Mell-féle asidit perok* bizonyultak a legkisebbeknek a többi aszek fölött, mint gyomoreredők és vértünetek. Egy doboz ára 2 kor. Székletük naponta utánvételrel Mell A győgyeszerés, ez és kir. udv. szállító által, Bécs. I. Tuchlauben. A vidéki gyógyszerárakban határozottan Mell A készítménye kérendő az 6 gyári jelvényével észlárlásával.

Nyilttér.

As e rovat alatt közöltétektr nem vállalfelelősséget a szerkesztőség.

Vese, húgyhólyag, húgydara és a kövszénybántalmak ellen, továbbá a légző és emésztési aszek hurutos bántalmáinál, orvosi tekintélyvel által a Lithion-forrás.

SALVATOR

sikkrel rendelve less.
Húgyhajtó hatású!

Kellemes trál — Könnyen emésztető
Kapható ásványvízkereskedésekben és
gyógyszertárakban
A Salvator-forrás igazgatósága Eperjesen

HIRDETÉSEK.

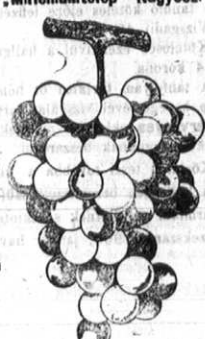
EGY JÓ HÁZBOL VALÓ FIU,

ki a gimnázium, vagy polgári iskola 2—3 osztályt végezte és szép írása van,
— jó fizetéssel —

GYAKORNOKUL

— azonnal felvétetik —
Ij. WAJJDITS JÓZSEF
könyvkereskedésben NAGYKANIZSÁN.

„Milleniumtelep” Nagyüz.

Szép és tartós szőlője csak annak less, aki ingyen kéri Magyarorszag legnagyobb szőlőiskolájának Argyezékét, amely szőlőiskola állami segélylyel és Állami felügyelet mellett létesült.

Minden háztassony bűnkegye a jó kávé.

Kathreiner-féle Kneip-malaita kővönak egyetlen hástartásban sem volna szabad többbe helyezni a hávtálal készítésénél.

o o o
Csak az eredeti csomagokat kerjűt a KATHREINER-féle nével.

1. 1. 1906.

Magyarorszag legnagyobb szőlőiskolájának Argyezékét, amely szőlőiskola állami segélylyel és Állami felügyelet mellett létesült.

Ij. WAJJDITS JÓZSEF
könyvkereskedésben NAGYKANIZSÁN.

517. szám.
ig. főorr. 1904.

HIRDETMÉNY.

A szekszárdi Ferenc kórházban létesített bábaképző intézetnek 1905-ik évi tanfolyama február hó 3 án veszi kezdetét, mely alkalommal közhírré teszi a kórház igazgatósága miszerint a tanfolyamon résztvevni óhajtok 1905. január hó 30-áig jelentkezhetnek személyesen vagy írásban okmányaik beküldése mellett a kórház igazgatóságánál.

A felvételhez szükséges okmányok:

1. Keresztlevél.
2. Erkölcsei és illetőségi bizonyítvány.

Husz évnél fiatalabb nők semmi esetben, negyven évnél idősebbek pedig csak azon esetben vehetők fel, ha mint közszégy- vagy korbábák, illető hatóságok által küldetnek be.

A hallgatók kötelesek az intézetben lakni s ellátási költségeiket — havonként 16 koronát — a kórház gondnokságánál havonként előre megfizetni. Ezen havi ellátási díj szegény és szorgalmas tanulóknak elengedtik az első havi részlet kivételével, melyet a felvételtől minden tanuló köteles előre lefizetni.

Vizsgadíj 40 korona.

Kötelesek ezenkívül a hallgatók a tankönyvet saját költségükön megszerezni; A tankönyv ára 4 korona.

A tanfolyam tartama öt hónap; az előadások magyar és német nyelven tartatnak. A tanfolyam bevégeztével vizsgálat tartatik s azok, kik annak sikeresen megfelelnek, az egész országban érvényes oklevelet nyernek; az oklevél kiadása előtt azonban kötelesek az előírt bábesszközöket maguknak beszerezni.

Közhírré teszi továbbá a kórház igazgatósága, hogy a vállás- és közoktatásügyi miniszterium költségén berendezett szülészeti osztályra a terheség előrehaladottabb állapotában levő nők bármikor felvétetnek s tekintet nélkül anyagi viszonyeikra, ingyen ápoltatnak.

Szekszárd, 1905. január havában.

A SZEKSZÁRDI FERENC KÓRHÁZ
IGAZGATÓ FŐORVOSA.

A legjobb
legtánálabb
reggeli

Könnyen
megemészthető
erősítő

**Kakao,
oldódó,
egy-kettőre készen van.**

SUCHARD

Csokoládé
főzésre és nyersen való
evésre egyaránt
a legjobb

Tiszta
Kakao
és cukor

Grand
Prix
Paris 1900

INGYEN

kapja kívántra miudeni a mi

— Érdekes általános árjegyzékünket —

több mint 1500 képpel, mely bármily szükségleti szer vagy érdekes újdonságnaknál nélkülözhetetlen. Egy levelező-lap a pontos cím megjelölésével elég, mire bérmentesen küldetik az Érdekes Általános Árjegyzék

**KERTÉSZ HENRIK által, Wen,
Fle schmarkt 18 — 243.**

SZÖLLŐVESSZŐ!!!

A világhírt
DELAWARE
adja a legjobb bort!
Oltani, permetezni nem kell!

A filoxerának ellenáll!

Leírását ingyen küldöm meg bárkinek. Nagymennyiségű Delaware-veaszó és szőlőoltvány-eladás!!

Cím:
SZIOYÁRTÓ NAGY MIHÁLY
Felső-Szeged.

Lugaszveaszók 20/darab, 2 óriással csak 10 korona.

Lintner, Capstel comp.,
Bücker-Itén Hungary-Pale-Expatri.

Ezen elismert kitért az
újradolomellépítő bedőreszállít
használt hálszer bev-
munkással. — a hely
minden győztesértárbán
kapják. Mindig a
szemmel legyenek a "L-
gany" vedőjegy.

Első kézből, a gyárban vásárol Ön olcsón és legjobban!

Első magyar villamos erőre berendezett hangszergyár

STOWASSER J.

királyi udvari hangszergyáros, hadsereg-szállító, a Rákóczi javított tárogató és a hangfokozó gerenda feltalálója

BUDAPEST, II., LÁNCZHID-U. 5. sz.

Ajánlja saját gyárában készült, általában elismert különleges (specialis) sa-
rés-, fűrés- és vonós hangszereit, csimbalmokat, stb.

Legnagyobb raktár és gyár.

Hegedűk 3—, 4—, 5—, 6—
forinttól feljebb, a leg-
jobb felszereléssel.

Hangfokozó gerenda,

mely által bármely hegedű vagy gör-
dönka sokkal jobb, erősebb és lágyabb
hangot nyer (bistós siker); hegedűbe
javítással 4 frt.

Harmonikák, legjobb, erős, elpusztithaatlan hangokkal, 2-50, 3—, 4—
harmonikák, 5— forinttól feljebb, különlegesacsólhangu, hangverseny-
harmonikák, saját minták.

Zenekarok teljes felszerelése,
előnyös feltételek mel-
lett, jutányos árban, elismert jó minő-
ség, a hadsereg és a legtöbb katonai
zenekaroknak szállítója vagyok.

Javítások az összes hangszereken,
különleges saakszer-
pontossággal, jutányos árban eszkö-
zöltetnek.

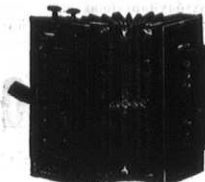
Készesség mindenegyos hang-
szereit.

**Kivitel nagyban és
kicsinyben.**

TÁROGATÓ

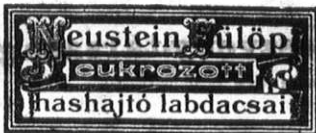
rőzsafából, újvezet billentyűvel és
iskolával, 30— forinttól feljebb

Harmoniumok, világhírű legjobb
gyártmány, 65— forinttól feljebb.

Árjegyzék minden hangszerről kívántra ingyen és bérmentve küldetik.

(Neustein-féle ERZSÉBET labdaccai.)

E pilulák hasonló készítményeknél minden tekintetben fejlebb becsülendők; mentek minden ártalmas anyagoktól, az altsíti szervek bejainál legjobb eredménnyel használ-tatván, gyorsan hashajtók, vértisztítók; egy gyógyszer sem jobb a mellette oly ártalmatlan, mint e pilulák a

SZÉKSZORULÁS

legtöbb betegségek forrása ellen. Cukrozott kúbejék végett még gyermekek is szívesen veszik.

Egy 15 pilulát tartalmazó doboz 30 fillér. egy tekercs, mely 8 dobozt, tehát 120 pilulát tartalmaz, csak 2 korona.

2.45 korona előleges beküldése mellett egy tekercs bérmentve küldetik. Utazásoktól különösen óvakodjunk. Kérjünk határozottan Neustein Fülöp hashajtó labdaccot. Valódi csak, ha minden doboz törvényileg bejegyzett védjegyünkkel piros fekete nyomtatásban „Szent Lipót” és „Neustein Fülöp gyógyszerés” aláírással van ellátva. A kerekedelmi törvényszékileg védett csomagjaink aláírásunkkal vannak ellátva.

NEUSTEIN FÜLÖP

„Szent-Lipóthos” címzett gyógyszerész, BÉCS, I. Plankengasse 6.

Z. K. 11/10

Kapható Nagykanizsán: BELUS LAJOS és REIK GYULA gyógyszerészeknél.

Védjegy: „Horgony”

A Liniment. Capsici comp., a Horgony-Pain-Expeller

egy régiónak bizonyult háziázer, mely már több mint 35 év óta legjobb fájdalom-ellátó szernek bizonyult károsvesznet, csonttal és meghátszéknel bedörzölés-közpön használva.

Figyelmeztetés. Silány hamisítványok miatt bevásárláskor óvatossak legyünk és csak olyan áruvet fogadjunk el, a mely a „Horgony” védjegyet és a Richter cég-jelegzővel ellátott dobozban van csomagolva. Ár: üvegekben 50 fillér; 1 kor: 40 f. és 2 korona és ágyasávan minden egy-zerterében kapható. — Főraktár: Török József gyógyszerésznél, Budapestben.

Richter gyógyszerészárta az „Arany oroszlános”, Prágában, Elisabethstrasse 5 non.

Schnick Henrik HIRDETÉSI IRODÁJA

Bécs, I. Wollzeile 11, földszint és I. emelet

Alapítvaott 1878 ☎ Telefon 809

A c. k. postatakarékpóztár Clearing-szám-laja 804. 816.

sajnája magát hirdetői megbízások gyere és a c. k. szentesítésre bel- és külföldi újságok részére

Szaktanácsok, hirdetői tervek, araz-bások díjaztatasa

Legjobb nagy hirdetőgyűjtők hirdetőihez legyere és bérmentve

Saját gyűjteményes-hirdet

FOVAT a „Neue Freie Presse” és „Neues Wr. Tagblatt” hírlapokban mindennemű hirdetés részére, mint: Adás-vételi körlevelek minden Bizot-agnak, Társ. képviselői Magyarúl, állat-keresek, ajánlati hirdetések stb.

Oh Jaj! Kőhögés, rekedtség és elnyálkásodás ellen gyors és biztos hatásunk

Éljen!

EGGER mellpasztillái az étvágyat nem ront-ják és kitűn ízűek. Doboz a 1 kor. és 2 kor. P: obadoboz 50 fillér. Fő- és esetküldési raktár: „NÁDOR”

GYÓGYSZERTÁR Budapesti, VI. Váci-körút 17.

Megfojt ez az átkozott kőhögés!

EGGER mellpasztilla csakhamar meggyógyított.

Kapható Nagykanizsán: Belus Lajos, Práger Béla, Reik Gyula és Csáktornyan: Petó Jenő gyógyszerterakban.

HIRDETÉSEK FELVÉTELEK E LAP KIADÓ HIVATALÁBAN.

Schicht-szappan

„szarvas” vagy „kulcs”

Jegygyel legjobb, legkiadósabb s szendőfyva legolcsóbb szappan. — Minden káros alkatrészektől mentes.

Mindenütt kapható!

!! Bevásárlásnál különösen arra ügyeljünk, hogy minden darab szappan a „Schicht” névvel és a fenti védjegyek egyikével legyen ellátva. !!

Szenásy

SZÁLSZORSZÉP

levélpapirtja

a legjobb csontlevélpapirt.

KAPHATÓ:

Iff. Wajdits József papirtkereskedésben.

MEGHÍVÓ.

A nagykanizsai takarékpénztár részvény-társaság

folyó 1905. évi február hó 5-én délelőtt 10 órakor tartandja saját helyiségében

60. ÉVI

RENDES KÖZGYÜLÉSÉT,

melyhez a t. ez. részvényeseket tisztelettel meghívja

AZ IGAZGATÓSÁG.

TANÁCSKOZÁSI TÁRGYAK SORRENDJE:

1. Igazgatósági és felügyelő bizottsági jelentések.
2. A mérleg előterjesztése, az osztalék megállapítása, az igazgatóság és felügyelő bizottság felmentése feletti határozat hozatala.
3. A hivatalos közlöny kijelölése.
4. Az alapszabályok 27. §-a értelmében sorrend szerint kilépő 8 igazgatósági tag, ugyint: ujnői Elek Ernő, Ebenspanger Leó, Löwy Adolf, Sommer Ignác, Dr. Szekeres József, Unger Ullmann Elek, Vidor Samu és Weiser József, valamint a felügyelő bizottsági tagok helyett újak, esetleg azoknak ismét megválasztása, és pedig a 8 igazgatósági tagnak 3 évi, a 4 tagból álló felügyelő bizottságnak 1 évi időtartama.
5. Netáni indítványok.

JEGYZET. A t. ez. részvényesek figyelemztetnek, miszerint szavazó-lapjaikat 1905. évi február hó 4-ik napján délelőtt 9—12, délután 3—5 óráig az intézet helyiségében személyesen vagy meghatalmazás alapján átvehetik.

Megjegyzetik, hogy az alapszabályok 11-k §-a szerint szavazati jogot csak az gyakorolhat, kinek részvénye a közgyűlést megelőzőleg négy héttel nevére átíratott

Z. K. 1/1. 905.

MOLL-FELE SEIDLITZ-POR

Csak akkor valódiak, ha mindegyik dobos Moll A. védjegyét és aláírását tünteti fel.

A Moll A.-féle Seidlitz-porok tartós gyógyhatás a legnagobb gyomor- és altestbántalmak, gyomorgörge és gyomorbél, rögzött székrekedés, májbetegsége, vérfertés, aranyér és a legkülönbözőbb más betegségek ellen, e jeles háziárusnak óta mindig nagyobb sikerjéget szerzett. — Ára egy iposszított eredeti doboznak 2 kor

Hamisítások törvényileg fenyítettek.

MOLL-FELE SÓS-BORSZESZ

Csak akkor valódi, ha mindegyik üveg MOLL A. védjegyét tünteti fel „A. Moll“ felirattal és az alatti sós-borszesz nevezéssel mint fűzfaldomostillapító beérzésre szert készvény, csusz és a meghűlés egyéb következményeinek leggyorsabb leállítására szolgál. — Egy üvegtől eredeti üveg ára 1 kor 90 fill.

MOLL Gyermek szappanja.

Legújabb, legújabb módszer szerint készítik gyermek és hölgy szappan a bér okozó ápolására gyermekek a felelőtt részére.

Ára darabonként — 40 fill. Öt darab — 1 kor 80 fill.

Minden darab gyermek-szappan Moll A. védjegyével van ellátva

Főszetalkadás:

Moll A. gyógyszerész, cs. és kir. udvari szállító által,

Bécs: Tuchlauben 9. sz.

Vidéki megrendelések naponta postautalvóval melletti teljesítenek.

A raktárakban tessék határozottan MOLL A. aláírásával és védjegyével ellátott készítményeket kérni.

Raktár: Nagy-Kanizsán Rosenfeld Adolf Fiai.

Csakis orosz eredeti csomagolásban kapható. Eladási hely: Neu és Klein-nél.

Kiszereti

a gyöngéd, szappos adékú, tiszta arrot, paha, sime bért és rózsák aróirt: Az mosakodják napokant, az ismert medikál

BERGMANN-féle

Lilium tej-szappannal

(Védjegy: 2 búnyász)

vagy Bergmann & Co. Dreza és Tetschen n.B.

— Ára '80 fillér. —

Kapható: **GELTSCH és GRAEF**
„DROGERIA“ Nagykanizsán.

Szőlő és görcecsillapító HÓDONYCSEPPEK.

Az étvágyat gerjeszt és emésztést előmozdító háziárus.

Ára üvegenként 1 kor.
Kevesebb mint 2 üveg (utánvétellel K.2:50) nem lesz postán küldve.

Megrendelhető:

Bittner Gyula gyógyszerértárból
Gloggnitz (Alsó-Ausztria.)

ZALAI KÖZLÖNY

Megjelenik minden szombaton.

Előfizetési árak: Egész évre 10 korona, félre 5 korona, negyedévre 2 korona 50 f. — Egyen szám ára 20 f.

Feladv. szerkesztő:
DR. VILLÁNYI HENRIK
Lapfőigazgató és kiadó:
IFJ. WAJDITS JÓZSEF

Szerkesztőség: Nagykanizsa, Sugár-ut. 6. a. m.
Kiadóhivatal és nyomda: Nagykanizsa, Ifj. Wajdits József ut.
Deák-ter. 1. szám.

Hirdetések eljuttatásáért: Nyitólár sorozatát 40 fill.

Jóteköny alapítványok.

Jóteköny alapítványokban Nagykanizsán nincs hiány. A felekezeti és nőegyletek mind jóteköny alapítványokat kezelnek. Ha erről a tárgyról szólnék, azt akarjuk kimutatni, hogy milyennek nem szabad lenni a jóteköny alapítványoknak.

Alapítani a hagyományozni annyit tesz, mint pénzt, ingóságot vagy ingatlan állandóan meghatározott célra fordítani. Ha ez a cél a szegényeket szolgálja, jóteköny alapítványról beszélünk. Az alapítványt magát bántani nem szabad, csak ennek jóvedelmét lehet jóteköny célokra fordítani. Alapítványokat rendszerint csak végrendeletileg szokás tenni. Az elhunyt a végrendeletben örök időre intézkedett. Ez egyik hibája az alapítványoknak. Minden elő ember megváltoztathatja akarát és módosítja intézkedéseit a megváltozott viszonyokhoz képest, de az elhunyt ember nem intézkedhetik, végakarata megmásíthatatlan. Sok ezek jóteköny alapítvány létezik a városban, melyeknek kamatait egészen kicsi részekben a szegények kapják kézhez. Ezek a koronás és két koronás alapítványi jóvedelmek nem eredményeznek más, mint azt, hogy a közjótékonyosság válláról levezik a terheket. Mennyivel eredményesebben lehetne a szegénységet gyógyítani, ha ezek a 80—100 filléres tételek egy tételben volnának egyesítve. Van pl. egy Sohey Mária féle alapítvány, mely szegény hajadon leányok házasságra lépésekor 400 K juttat. Vannak elszegényedett rokonok támogatására alapítványok, melyek valamely szegény rokonnak, ennek hiányában pedig idegennek is

400—800 K is juttatnak. Ezek azok az alapítványok, melyek mintánál szolgálhatnának.

Pedig mégis nagy hajlandóság mutatkozik a hagyományozókban, hogy alalmazna-osztogatásra tegyenek alapítványokat és ezzel csak a hibávaló pénzelforgatást segítik elő. Hogy a legszükségesebbet nyújtsuk a szegénynek, erre valók a jótékonyossági egyesületek és a közjótékonyossági város. A magasabb jótékonyosság gyakorlása a magánjótékonyosságnak, az alapítványok feladata. Ehhez a feladathoz tartoznak: mindazon intézmények, melyek az ifjúság jobb nevelését célozzák, a házassági és kórházi beteggyógyítások, szegényházak és menhelyek felállítására való alapítványok.

Sokat vitatott kérdés, vajjon a nőegyleteknek az alalmazna-osztogatás vagy pedig az alapítványozás feladata-e? A mi nézetünk arra felé hajlik, hogy a nőegyleteknek feladatuk az alalmazna-osztogatás, az alapítványozás a magánember dolga. Ebben a nézetünkben nem vagyunk egy véleményben jótékonygyűnk egyik legemesebb apostolával, Vidor Samuval, akinek bizonyára csak nemes intenciója az, hogy a vezetése alatt álló jótékonyossági intézeteket olyan alappal lássa el, hogy azok létezése az idők viszontagságai ellen biztosítva legyen. De a mi véleményünk az, hogy nagyobb szerű közjótékonyosság híján, a jótékonyossági egyesületek első feladata az alalmazna-osztogatás, nem pedig a lökégyűjtés.

De ezzel nem akarjuk azt mondani, hogy a népkonyha vagy nőegyleteknél letett alapítványok lökéje is alalmazna-ra fordítandó, mert ez ellenkező az adakozók céljaival.

A jótékonyosság pártfogását megérdemlő a mi városi szegényházunk is, melyre mind- eddig csak egy gráci övezgasszony gondolt. Kijelentette, hogy végrendeletében a szegényház javára 3000 K hagy.

Végül néhány szót az alalmazna-osztogatásról. Férfiak és nők túlnyomó részben azt hiszik, hogy a segélynyújtás könnyű dolgot. Csak lejjünk be valamely jótékony- sági egyesületbe, vagy nyuljunk a zsebnkbe és eleget tettünk mindazon igényeknek, melyeket a társadalmam a "jó ember" — az "ember- barát" iránt támaszt. De ók nem tudják, hogy a szegénységnek is meg van a maga történetirása, mely arról értesít bennünket, hogy éppen a céltalan jótékonykodás milyen károkat okoz. Nem tudják, hogy első sorban a szegénység okait kell kiutálni. Nem tudják, hogy a szűkölködők háztartásában legnagyobb szükség van a higiénia, a gyermekek ápolására, munka-szerzésre, olyan dolgokra, melyekről leányunk észtezikai nevelésében szó sincs. Gyámoltalanul állnának meg fiatal hölgyeink a szegények ajtai előtt, ha látnák a piszkot, a zűlést, a betegséget ilyen laká- sokban. A városi orvosok adhatnak erről felvilágosítást a selyemlőt és csipkélőt suhógó hölgyeknek. Megmondhatnák ók, hogy az alalmazna pillanatnyi nyomoron segít ugyan, de egyuttal elősegíti a lustaságot és megsemmisíti az egyéni erőbe vetett bizalmat.

A szegénygyök éppen olyan stadium, mint a közigazgatásnak bármely ága. Rendszeres- séggel kell a jótékonytságot űzni és szívvel. Adjunk hálát a jótékonyosságot nemőitnek, kik szívük egész melegével fognak hozzá a segély- akcióhoz. Csak az volna még kívánatos, hogy

TARCA.

Kortés-emiékek.

Írta Babócsy László.

Felházig az elhalál dal! A dal a régi szép időkről 25—30 év! Bizony szép idő! Mennyi minden megváltozott! A kis fű férfivá fejlődött, a leány menyecské, asszony lett, a fiatal öreg, az öreg asszony halott! Hány remény, hány illuszió szállt az idő alatt sírba, hány kortés harapott azóta a fűbe, mióta 1878-ban utóször volt "esendes választás"! Akkor még fiatal legénygyűvőd voltam: a Zoldfa előtt leaszott 15 székér-lángviz, szedehelyi választó s'*, óra alatt Csengeri Antal volt a követünk!

1880-ban azonban Csengeri meghalt, a jobbparti nagykanizsai választókörletet megszokólói kezdett. Harkányi, Eperjesy Fűredre mentek Jókayért, Béla barát is dolgozott Homokkomáromban, s megmozdított a balpart is: akkor sok fiatal ügyvéd volt Kanizsán, Bosznia okkupációja soknak nem kellett, sorompóba lépett Freyler, Hanny Elek, Sebestény Fűlop, Kovács Lajos, s Kanizsa jómódú polgárai, s Albanich József lehotta a város szűltöltő Unger Alajost, e jó volt deák-pártit, aki feltöltte lett a függetlenségi pártnak.

Felharsantak a kortés-dalok:

„Unger Lajos ablakára,
Kisültött a nap sugára:
Követünk besz bizonyára
Jókaynak buszjára.

De a nagykanizsai választókörletet megöröse kemény dió volt, s Remetét kivéve a kortések gyönge,

tapasztalatlan nép volt, Remete azonban ember volt a talpán, praktikus kortés, s ment minden amit tett, égett a keze alatt.

Mió felhívások jelentek meg akkor, ma meg- rettenne tőle a szocialista is. Egy így szolt: Emberek! Polgárok! Választóki! Unnepi ruhát öltöt, emberörbe bujt a kiserő ördög és keresi a gyöngeket, hogy a kormányának megtenekit szekerre ele fogja őket.

De volt is segítség! Juliusban volt a választás, pénz kevés volt, de volt kelkesedés! Lejött korteskedni Eötvös, Verhovay, Irányi, Szalay Imre, Károlyi, Bó Mednyánszky Gáspár: megindult a csata; a kormánypárt vezerei voltak Eperjesy, Harkányi (Hirsbel) Ede, Babócsy Gyuri, Pihál Ferenc, Varga Lajos; a vidéken Gafá a főbíró, Kollár; az ellenkezőnek azonban sok jó, ma már kibált kortése s támogatója volt Nagyrécsútól-Esztergály: Bándy László, Bakó Samu Gyula, Petrics Lajos, Talabér, Bárány, Vízvendy, Táncos, Derivars, Sölley, s amit a városi kortés elmulasztott, megtette a vidéki kortesjelvény: zöld ág volt, belekértél a választás 2000 forint; fuvar, zászló, ebéd s Unger lett a követ. „Ja de a 7 hónapos gyerek nem él meg” mondták akkor, s Unger 1881-ben megint csak követ lett Zichy Antallal szem- ben, s felhangzott a dal:

Jön követnek, jön követnek
Zichy Antal
Kormánypárti mamelukhad
Vele nyargal...

Még programot sem mert adni
Jobb lett volna inkább neki
Hon maradni!

A balpártnál ragyogó nap

A győzelem,

Magyar népek szabadsága

Attól terem ...

Igy történik most Kanizsán

Hogy győzünk, kétszer győzünk

Együttástan!

Pedig akkor már a pressió nagy volt; honvéd volt mindenféle, elő-hátul, a szolgabíró beleakadt mindenbe bűntette az ellenzéki, az ősszeírásnál 6—700 kiskanizsai kibagat, megis először 133, 2-szor 605-let győzött az ellenzék, Zichy, Jókay elbuktak.

Jött a Falk választás. Eddig fűkkeren járt az ellenzék, 1884-ben 4 löval korteskedett. Inkey volt a jelöltje a balnak, Falk a jobbnak. De ekkor meg is indult mindenki korteskedni, falsú je győz, tszékí bíró, inrok, városi hivatalnok, zöld végrehájo; pénz volt elég jobbról-balról, Falk elkötölt 60—70 ezer frtot, Inkey is elkölthetett mintegy 15—20 ezert. Szolt a zene mindenféle, a zászlók lobogtak, dinom- danóm volt hegyen-völgyön. Fűjták a kortés-nótát:

Járásbíró, polgármester

Falubíró, jegyzőmester

Táncelnak fűzünknek,

Kortéspezen utaznak.

Csakhogy meg van írva régen

Nem lesz követ Marx-leben,

Kár annyit költeni

Követünk lesz Inkey!

De a pácsi programbeszéd Falknak rosszul állt el, a banderistákat Giel-en Sölley, Kiliánban, Rajkon

ne csak a játékoncso mulatságoknak legyenek látogatói, hanem a szegénység tanyáinak is. A szegények érdekében mulatni, sokszor csak hivalkodás, kellemes mulattal, a tanyák látogatásából azonban okulhatnak és okulásukat felhasználhatják a szegényügy javára.

A képviselőválasztás.

— Saját tudósítónktól. —

Lezajlottak a téli választások. A heteken át tartott korteskedések, kerület beutazások, programbeszédok immár véget értek. Vármegyénk megválasztotta képviselőit. Mindegyik választókerület saját meggyőződésének megfelelően. Legalább így mondják. A megyéből az ellenzék került ki győztesen. Ez különben elvárható volt. Az összes választókerület mandátumát — kivéve a csáktornyai választókerületet — az ellenzék vitte el. A nagykiszai szabadelvűek nem léptek fel jelöltet. A pártvezetőség — bár ilyenek létezését többen tagadják — kommunikált adott ki egy bizalmas értekezletre. Azt mondják, hogy a küzdelem most sikertelenebb látszik. Egy kerülettel több, vagy kevesebb nem határoz. Igérik, hogy a jövőben szervezkedni fognak. Most többen kérdik e pártvezetőségtől, hogy ki adta nekik e kommunikáció a megbízást.

A nagykiszai és a másik nyolc kerület választásának lefolyásáról itt adjuk tudósításainkat:

Választás Nagykiszán.

A nagykiszai választókerület újból Zichy Aladár grófot választotta meg képviselőjéül. Az ellenjelölt kérvénnyel a szavazás megkezdése után — látva a küzdés sikertelenségét — visszalépett.

Tartisunk sorrendet az eseményekben.

(A földműves képviselőjelölt.)

Hétfőn este a kiskiszai ellenzék érkeztetett tartott. Elhatározták, hogy Hegedűs László kisgazda, városi képviselő, megbízottsági tagot jelölje képviselőjelöltül. Negyvennyolcas Kossuth-párti programmal. A jelölést a nagykiszai ellenzék is megvételte. Keddén este a Hegedűs párt zászlókat, zászaválót jarta be a várost. Utána egyik vendéglőben népes értekezlet volt. Hegedűs itt programját

rosszul fogadta, s a kortesek, Makay, Kovács Béla Gyulán vasuton jöttek vissza, sok kiskiszai kortes ellenzék. Ince, Kilián a Rajk között egy megdöbbentő öket. Egy mégis győzött dacára minden machinációnak, az 1884-iki választás kimutatta, hogy a vidék mindig megdöntheti a várost, mikor akarja. Szavazott 2629 választó, Inkrey 1269, Faltra 1118, összesen 2387 ember; nem szavazott 249. Nagykiszai szavazók 1277-en voltak akkor, ebből Inkrey 348, Faltra 777 igaz, hogy lesovazott, de 152 nem szavazott.

Ekkor is felhangzott a kortesdal:

Ágnes asszony félrecapta a kontyát; de az ellenzék a Ágnes asszony so törődött vele, erősebb volt az a hang, mely ezt fújta:

Nem kell nekünk a Falk Miksa,
Bpestre menjen vissza
A kormányt bárhogy jászik
Nem válasszuk meg a Márit!

1887-ben azonban Hertelendynek kedvezett, a balpárt nem hitte, hogy ellenjelölt legyen s az utolsó hét manővrozása megbuktatta. A nóta ugyan azt mondta:

Egyszerűbb többre megynék,
Nem ontilk meg a seragnak.

A sereg megszolgált, de a taktika okozta, 130—140 többséget a választás napja adott.

Szt.-András, Sándorháza is meg előd volt.

Az ellenzék nagy tüntetésre Pünkösdkor 500 székér választást, Apponyi s Horánszky megjelölésével rosszul sikerült. Apponyi berakedt, s egy szót se tudott mondani. Horánszky beszélt a sörkerben nagy hatással, de az 500 kocsai 5000 frtba került, az jó lett volna kiemelésre.

fejtesse ki. Esután Friedl Ödön dr. szöveget. Beszéddéért újlat kapott. Szász bizottságot alakítottak. Elnökül Friedl választották. Megbeszéltek a teendőket. Szerdán délelőtt már számos kocsi mentek ki a polgárok a kertlethez Hegedűs érdekében. Így született meg a néppárt ellenpártja.

(A választás előtt.)

Szerdára virradtunk. A városban élénkebb lett a választási kép. Az ellenjelölt fellépése mozgalmat keltett. A paraszt pártkocsi egymást érték. Az utcán többször látni lehetett a kocsi vágató képviselő-jelöltest is, Zichy Aladár gróf Minden óránk megvolt a kortesánál. A nyomdások tán mást sem tettek, mint kortesánál szedtek. Repülő edzőlák is jelentek meg. A 48-as függetlenség párt végrehajtó bizottsága kérte a választók bizalmát Hegedűs részére. Híre terjedt, hogy a szabadelvűek is támogatják Hegedűst.

A hír helénységét nem lehetett ellenőrizni. A kora reggeli órákban egyszerre élénkség támadt. A Hegedűs pártiak izgatottan tárgyalták, hogy sérelem esset rajtuk. A sérelemlről így értesültünk.

(Falragaszok.)

A Hegedűs párt megdöbbenve látta, hogy falragaszait a villany-áram oszlopokról és némelyek szerint a szokott hirdetőfalakról letépték. Jutasi István rendőrnök egy rendőrről miképp ottban az Gyben Mikor a párt emberei kérdőre vonták, kinek a megbízásból teszi ezt, kijelentette, hogy a rendőrkapitányság parancsára. A Hegedűs pártban ez óriási izgalom keltett. Többen kétségbevonatuk az intézkedés jogosát és benne a pártrendszer meggyálaltatását vélték felállalni. Mások ama véleményen voltak, hogy ha a főkaptányság intézkedése — bár az még elődöntött — jogos is, amennyiben villany-oszlopokra a falragaszait, az intézkedés nem helyes. Nem helyes pedig, így mondták, azért, mert a kapitányság ezt a jogot egy mondták, azért, mert az összes városokban keresztül vonuló orfium társulatok, cirkuszok, mutatványos bódé-tulajdonosok mind ragasztották az oszlopokra és a rendőrség egy esztében sem tépette le azokat. Sok ilyen hirdetésnek még ma is nyoma van az oszlopokon. De nem volt előzárni a falragaszokat letépteni még azért sem, mert ez nagyon alkalmas lehetett volna és ennek jelei mutatkoztak is, a párt szenvedélyes felkorbácsolására. Különböző általános kivételre a szokások. Így a fővárosban olyan falakra is ragasztották a mostani választásnál és általában a választásoknál falragaszt, ahol egyáltalán börtöndoms szerint nem szabad. A párt vezetői rámutattak arra az esetre is, midőn a fővárosi Klodid-palota hátsó felületét megbüntették, mert ez egy jelölt falragaszt a saját felgyüleste alatt álló hátsó falról letépette. Elélenk tárgyalták a főkaptányt egy nyilatkozatát is. E két úgyról különben jelentést tettek a belügyminiszteriumban és Vécsey Zsigmond polgármesternél. A feljelentés tartalmát mutatja a következő szerdán feladott távirat:

Hertelendy főispán urnak,

Zalaezerseg.

Belügyminiszteriumhoz következő úgyrönt menesztetem: „Dok Páter nagykiszai főkaptány, ki gróf Zichy Aladár jelöltnek falragasztal rendőrvél letépett, azaz fenyegetőzik nyitlan, ha Hegedűs jelöltünket vissza nem lepetjük, ugy ma Kiszán szűd vör fog folyni. Pártom nevében kérek úgyrönt intézkedést.”

Székely Tivadár.

A küldött táviratnak hamar híre terjedt a városban. Ilyen előzmények után jött el estörtök, a választás napja.

(A választás reggelén.)

A választás iránt érdeklődők már korán reggel kinn voltak az utcákon. Casakhamar élénkség volt. Az utcának változatos képet érdemes megörökíteni. A legtöbb kereskedés zárva volt. Mindenféle csoportok verődtek össze. Az utcán négy század katonaság helyezkedett el. Nyolc óra fele sűrűn, nagy helyekben kezdett esni — hó. A megszállott Szentpétervár utcai, jögyeztek meg sokan jökdödvén. Mindenféle rendőrszemek voltak elhelyezve. Két század honvéd és két század Klagenfurtból jött gyalogos tett állandó szolgálat. Sorfalat állottak a Kazincy-utcán és Főút közötti részen, a Sugár-út főúti bejárájánál, a gimnázium épületétől egészen a Keller-féle házig. — Katonaság volt elhelyezve a főgimnázium udvarán.

itt volt a katonaság tanyája két teremben és a rendőrség egy teremben. A kordonokon csak a közigazgatási tisztviselők, a választási hivatalos személyei és a helyi és fővárosi sajtó képviselői mehettek keresztül. A választók is kezdtek már ekkor a falukból megérkezni. A Zichy pártiak Szent-László felé közelebb vonultak. A vonat érkezése 9 óra 32 percre volt jele. De később érkezett. A vasutnál Zichy gróf személyesen fogadta őket. Zeneával jöttek a városba. A kiskiszaiak és a többi falu bevonulási menete rendkívül impozáns volt a nagy lobogó zászlóerdővel. A menetet papok vezették. A Hegedűs pártiak különösen a falukból, szép stámmal jöttek. A pártiak felvonultak a választási helyiségekhez. A Hegedűs pártiak helytelenítették, hogy az I. szavazatszedő bizottságnál a Zichy pártiak a Hegedűs párt táborának utcájában vonultak be a szavazó helyiségekhez. A szavazó helyiségnek csendőrről tartottak szolgálatot.

(A szavazás megkezdése.)

Röggel nyolcz órákor Tripammer Rezső dr. választási elnök a választást a régi gimnázium tornateremben megnyitva, jelentette, hogy két jelöltet ajánlottak. Sebestény Lajos és II. társ Zichy Aladár, Friedl Ödön dr. és 19. társ Hegedűs László. Bizalmi főfelkúgnál ajánlotta a Zichy párt: I. szav. szedő küldöttségél Hajdu Gyula dr., Riag Pál, Póly Gyuric László. II. sz. sz. küld. Urmszusz Lajos és Krénusz József. III. sz. sz. küld. Thassy Imre, Boronyás Ferenc. A Hegedűs párt: I. sz. sz. küld. Plosser István dr., Plánder György. II. sz. küld. Ujvári Géza, Spanics Pál, III. sz. sz. küld. Horváth István és ifj. Samu József. Jégző volt Havaa Igó dr. Szavazatszedő küldöttségi elnökek voltak: Id. Jerry Adolf, dr. Szighy Károly, dr. Soós Pongrác. Helyettes elnök: Tripammer Gyula. A szavazást a két párt között sorban állapította meg. Zichy pártú lett az elsősz. Ök kezdték a szavazást. Kérvénnyel a szavazás megkezdése után Leitner a „Fekete Sas” vendéglőbe jelentette a választási elnökkel, hogy az ő udvarbá, mely függetlenségiek tanyája kilenc néppárti kocsi ment be. A választási elnök a rendőrkapitányt utasította. hogy a sérelem azonnal megszüntessék.

(Zichy 9 óra 50 perckor lett képviselő.)

Megkezdődött a szavazás. Mindkét pártban nagy volt a lelkesedés. A Hegedűs párt azonban látva a küzdelem sikertelenségét, látva, hogy minden erőfeszítés a kellő szervezés hiányában sikertelen lesz, feladta a győzelem reményét. Hegedűs László jelölt 9 óra 50 perckor bejelentette a választási elnöknek visszaléptét, mire Tripammer Rezső dr. választási elnök a szavazást lezárta. Leadatott az első szavazat szedő bizottságnál 39 szavazat. Az utolsó szavazó volt ifj. Major István. A második bizottságnál hárman szavaztak. Utoljára Kovács István Korpavárról. A harmadik bizottságnál még nem szavaztak. A szükséges iratok megszerkesztése után Tripammer Rezső választási elnök átadta Zichynek a mandátumot, kérve, hogy feleljen a pártvezetőhelyeket és képviselje a kerület érdekeit Zichy Aladár gróf megköszönte a mandátumot. Búszke, ugymond, a kerület bizalmára, melyet immár harmadszor fog képviselni. Eddig nem tudott a kerület érdekében tenni. Ennek okát a politikai viszonyokban találja. „A néppárt különben nem helyi, hanem országos érdekekről küzd.” A választók bizalmából azt következteti, hogy a kerület helyesli magatartását.

(Egy éjjeli részeg banda...)

Zichy gróf választást ezután az „Arany Szarvas” szálló előtti térre vonultak. — A szálló elkerülő Zichy újból megköszöntötte a választók bizalmát. H. Pál Gyula dr. is beszélte. Mikor beszédét meg-

asorú néphatal, amelyik többet segítene a társadalom osztályain, a gazdagok, a szegények, a művelt emberek, a tudatlanok, a hatalmasok, a gyöngyök, az önyomottak, az érvénytelenek minden rétegében a saját. Ennek a nagyhatalomnak közlő jubileumát megilletőleg tekintenek vissza a toll munkáin az egész hosszú közéletre. Ennek a hosszú közéletnek, a magyar sajtó fejlődésének tükrözés érdekében mutatják a számok, amely megismerjék jelent meg egy előkelő szépirodalmi lapban: 1850-ban ez magyar lap volt, 1848-ban nyolcvanhat, 1850-ben kilenc, 1867-ben nyolcvan, 1875-ben kétszázötvenhat, 1885-ben négyszázötvenhat, 1895-ben nyolcszázhat és 1905. elején körülbelül ezerhatvan. Szépirodalmi lap ez idő szerint kétszázhatvan van. Ezek a számok tessék impozánsa és a magyar újságírás kétszázötven jubileumát, melyet méltóan ünnepelni a vesécsikk feladata. A krónikás kötelessége néhány azonnal visszpillantani a múltba és összemélni azt a jelenet, amely a magyar sajtó diadalutja.

A mozgalmas hét.

A választás hullámai magára szálltak az egész országban, de a hullámoknak csak végső részéi jutottak el hozzánk. A városban semmiféle választási mozgalom nem volt, migyen egy hullám-rezges Hogedus László politikai idegrendszert is mozgósítva hozta. Hogedus László, városi közgyűléseinek elnöke Damosthenes a h. 24-én sajját bontott és felépített. Egy 60-ut boltozott előtt pillantottuk meg először az 5. névét a trikolóron. Ez ugyanaznap este már senkinek járta be a várost, perzse a szokásos kísérettel, mely hangosan Hogedus László éltette. A béke pártja, mely az idén nem akart semmiféle választási mozgalmat, egészen apathikusan nézte a hullám gyűrűk kollektívát. A gyűrűk csakhamar ellapultak, mert tudták, hogy Zichy Aladár pártja választás Port-Arthur mögött van elcsúszva és az erőnek megtörésére nincsenek japaok a városban, de még félnek kihalni sincsenek. Ebből a tudatból keletkezett az a resignált hangulat, mi odavezetett, hogy f. h. 26-án Hogedus László visszalépett utána Zichy Aladár már 10 órákor Nagykanizsai képviselője volt. Monelli cseszesebb volt Kanizsán a mozgalom, annál jobban öröklődtek Dobrovics Mihán és ájtatásai, hogy a jelölt elvei diadala jussanak. Ha már a letenyei választásról régen nem lesz szó, Dobrovics Mihán legendás négyes fogata még élei fog a nép ajkán.

— A választások és a táviró. A lezajlott választások alkalmával nem volt népszerűbb intézmény, mint a táviró. Ez elégitette ki az emberek felszántott kíváncsiságát. A táviró hivatalok őrési munkát végeztek. A nagykanizsai táviróhivatalban már egy héttel a választás előtt éjjel-nappal szakadatlanul tartott a szolgálat. A táviró gépek csak egy ontotték ki magukból a sok hivatalos újsg és magántávirót. Az itteni egyetlek és magánosok számosan küldöttek a fővárosból távirátot. Az érkező távirátokat mindenféle tárgyalták. A Magyar Hírlap elárústita lapjának távirátát a nyilvános helyeken kifüggesztette. Szóval nem volt népszerűbb intézmény a választás napján, mint a táviró.

— A letenyei nábob halála. Egy rövid anyakönyvi hír jelentette, hogy T a m a s Ádám 63 éves korában elhunyt. Tamás Ádám eszlett még 20 évvel mint a letenyei nábob volt ismeretes messze vidéken. Letenyén és vidéken terjedelmes földirtokos volt, melyet egyrészt gazdasákkal szerzett össze. Azonban a sors másakat határozott. Sokféle költségek miatt adósgyökbe keveredett Tamás Ádám és a földhöz való minden ragaszkodása hiába való volt.

mért birtokát elárveresték és a konzervatív emberek még végig kellett tapasztalnia a vagyon mulandóságának minden keserűségét. A nábobtól szegény ember lett és földi maradványai körül csak az emlékezet utotja még, hogy itt nyugasik az egykori letenyei nábob.

— Katenesség a választáson. A választás napján a városban példa rend uralkodott. A rendre két század klagenfurti gyalogos és a mi honvédelegységünk ügyelt. Derekasan, katonai fegyvellemmel és pontossággal teljesítették a nagy hidegben a nehéz szolgálatot. Örök-hosszat álldögáltak az utcákon. Válaszások katonai táborát ütöttek. Majd egész század kirkált a városban. A kedélyek lecsillapítására jó hatással volt a nagy számban kivезényelt legénység. A klagenfurtiak tegnap, pénteken délután utaztak vissza állomáshelyükre.

— Halálosok. Zilavmogyének egy régi szolgáját, egy öreg háziúr temettek Zalakereszten. Kicsarát Imrét. Félészáznál tovább állott a megye szolgálatában. Nyolcvanöt éves korában halt meg. Csak néhány évvel ezelőtt ment nyugdíjra. Scheininger Jakab magánzó f. h. 20-án elhunyt.

— Eljögysé. Kéri Jenő földirtokos Gyúdn egejyete Prágor Margit kisasszonyt, Prágor Béla nagykanizsai gyógyszerészt leányát.

Horváth Tivadar eljegyzte Kenedi Erzsébet általi polári iskolai rajztanárát Nagykanizsán.

— Közgyűlés. A kerékező ifjak közgyűlése Nagykanizsán 1905. évi január hó 31-én tartja 38. évi rendes közgyűlést. A közgyűlés tárgysorozata: 1. Elnöki megnyit. 2. Tükör évi jelentése. 3. A számvizsgáló bizottság jelentése. 4. Az 1905. évi költségvetés megállapítása. 5. Az alapszabályok 3. és 7. §-ainak módosítása. 6. Nefai indítványok 7. Választások.

— A kleptománikus. Egyik számunkban megírtuk hogy Török György rovvott multu embert, ki már körülbelül tíz évet áll fegyházbán, e hó elején lopás miatt újból letartóztaták. Az országos közegészségügyi tanács néhány évvel ezelőtt kleptománikusnak jelentette ki Törököt. Most újból a kórházba szállították, ahonnan valószínűleg egy főváros: (bolydába kerül).

— Reformátusok ügyelmé. F. h. 29-án, azaz vasárnap d. e. 10 órákor Csáktornayán urvacsozástással egybekötött istentisztelet lesz, miért is aznap a helybeli ev. ref. istentisztelet elmarad.

— Az ügyvédi kamara köréből. A sazegezesi ügyvédi kamara most teszi közzé az ügyvédek és ügyvédjelöltek névjegyzékében beállított változatokat. Közülük ezekből a következőket: Hannu Andor ügyvédjelölt, ki Sebastianus Lajos nagykanizsai ügyvéd mellett; Horváth Tivadar ügyvédjelölt, ki Szalai Lajos nagykanizsai ügyvéd mellett; Halpben Jenő ügyvédjelölt, ki Rothschild Jakab dr. nagykanizsai ügyvéd mellett vannak joggyakorlaton, az ügyvédjelöltek lajstromába felvétettek. Douch Mór dr. ügyvédjelölt Schwarz Adolf dr. nagykanizsai ügyvéd irodájából Kommen Elek dr. agratádi ügyvéd irodájába; Máiek László ügyvédjelölt Bentzik Ferenc dr. nagykanizsai ügyvéd irodájából Sebastianus Lajos nagykanizsai ügyvéd irodájába léptek át joggyakorlatra. Sabján Gyula a kamara területéről való távozása miatt, Nagy Lajos dr. ügyvédjelölt pedig elhalálozása következtében az ügyvédjelöltek lajstromából töröltek.

— Kinevezés. Ifj. Voigt Edét, a Zalavermegyei Gazdasági Egyesület tükirát a Magyar Mozogásdák Országos Szövetkezetes az állatnevelési osztály vezetőjévé nevezték ki. Voigt Edé a Z. G. E. kobeleben érdemes tevékenységet fejtett ki, szakudána, szorgalma, agitálása általános elismerést szerzett neki.

— Fogházviszsgáló bizottság. A főispán kinevezte a nagykanizsai kir. törvénybírói fogházra Eperjesy Sándor, Koller István és Ruzsicska Kálmán dr. bizottsági tagokat a fogházviszsgáló küldöttség tagjaivá.

— A Keresztény Jótékony Nőegylet táncestélye iránt, mely mindig a siker jelében szokott megtörténni, már most is nagy érdeklődést tanusít városunk közönsége. A táncestély mákedvelői előadásai lesz egybekötve. Ennek a műsora az estélyen lesz kiadva. Ugy értesülünk, a műsor összedőlésében a rendezőség derekasan kiött magáért. A ren-

dezőség e héten küldötte eszt meghívót. A meghívó bal sarhában sikerült hírom szinő nyomásban egy báli terem rendezetnek képe látható. A meghívó ifj. Wajdite József nyomdájában készült. Az estélyre jegyek előre válthatók Irmier József utóda cégélt. Helyrak: Páholy 1—2 kor 4 K. 3—6 sor 2 K 50 L, a többiben és a karzati ülőhely 2 K. Belépő-jegy 1 K. 40 fl. A mulatókat a Polgári Együt nagytermében tartják. A páholyk nagyraézt már lefogalták. A rendezőség felkéri mindazokat, akik tizedesből meghívót nem kaptak szivekedjenek a Nőegylet elnökségéhez fordulni.

— A ma esti hangverseny. A nagykanizsai felső kereskedelmi iskola ifjusága ma este tartja szép mű-oru, az ifjusági segítőegyletet javára rendezett hangversenyt. Az este iránt nagy az érdeklődés a így előrelátólag nagyüzám közönség lesz a Kaszinó dirstornóban.

— Elfogott tolvaj. Zölké Ignác csáktornyai származás csavargó pártogány a csáktornyai rendezőség január 29-én letartóztatata és kir. ügyészségnek átadta. Zölké nagyon rovvott multu ember, most is több lopás és zsarolás miatt vonák felelősségre.

— Verekedés. Zalaúszotán január 16-ára virradóra a korcsmában Tóth Bálintot többen megverték, a rajta éleveszálas sérüléseket ejtettek. A kir. ügyészség a nyomozást folyamamba tetta.

— A megválasztott rendőrkapitány búna. Centeric Béla zalakereszti rendőrkapitány e hó elején pár ezer koronán hivatalos pénz elikasztása után megválasztott. Zalavermegyei alispája, Gúrtán Károly most hivatalos ideátat tesz közzé, amelyben tudtja, hogy Centeric Béla rendőrkapitány ellen, — aki ellen különben a sazegezesi törvényászt is megvádolták hivatali sikasztás bűntete miatt a bűnvádi eljárás — fogyalmi vizsgálatot rendelt el, de hivatali állásától felfüggesztette. Felelőitől is, az alapján az ismeretlen helyre azöbött jeles rendőrkapitányt, úgy ezen határozatának kihirdetésére es évi február 4-ik napját tázte ki.

— X. Ersek halála jutott a csuz és közvérsény betegok körül Zoltán Béla gyógyszerészeshez azon kiváló eredményekért, melyeket a híres Zoltán-féle kenőcs használatával értek el. E hírneves kenőcs még oly csuz és közvérsény betegok súlyos baját is meggyógyította, kik már évtizedek óta nem voltak képesek gyógyulást találni. Tudja meg hát mindenki, hogy ha családijában valaki csuz vagy közvérsényben szenved, akkor meg kell hoztatni a Zoltán-féle kenőcs: ártéjét 2 koronáért a Zoltán-féle gyógyszerésztől Budapest, V., Szabaddegetér.

— Felüljelöltek. A nagykanizsai vendégelők és pincérek 1905. évi január hó 11-én tartott zártkörű bálos felüljelöltek: A nagykanizsai malata-és sörgyár részvényirtárság 50 kor., Franz tévérek 30 kor., ifj. Bogenredner Károly, Borecky Lajos, Törley József és társas Bpest 20—20 kor., Kardos és Steiner, Briher János Bpest, Deák Péter 10—10 kor., Buzás József, Krausz Ignác 6—6 kor., Fodrász asztaltársaság, Málóvec Gyula, Dora Andrá, Eperjes Gyábor, Weismayer Márk, özv. Kész Józsefné, Kirsch Mátyás 5—5 kor., Marton és Huber cég, Neufeld Salamon, Piteer Albert, Merky János 4—4 kor., Mihályi István, Lass János, Eichner és Matersdorfer, dr. Schwarc Károly, Wirth János, Singer Isidor 3—3 kor., Kasztl tevérek, Bogdán József, Kauler József, Schável Lajos, Tóth Lajos, Jósé Antal, Berger Adolf, Múthofer Gyózó, Klinger Simon, Reichenfeld Sándor, Freislinger József 2—2 kor., Kobald István, Briher Istváné, Ciboly Antal, Markovits János, Darvas János, Hencsics József, Szabó István, Frits József, Buehler György, Fleischacker József, Kovács József, Nagy Imre, Csillag Lajos, Cibak Rizuska 1—1 kor. Összesen 287 kor.

— Orvos körökben már rége ismert tény, hogy a „Ferenc József keservíz” valamennyi hasonló vizet, tartós használat hatás és emiltésre méltó kellemes ízű fogva, már kis adagban is tetemesen feljuttatja. Kérjünk határozottan Ferenc József keservízvet.

— Ingyen. Mint minden évben, úgy az idén is az általánosán ismert cög Körtész Henrik, Wien, I., Fleischmarkt 18. sa. új illusztrált farasangi árjegyeket állított ki, cotillon turák, cotillon orák, utazott orok, komikus ifj fődök és komikus hangszerek (bigotphonok) stb. ujdonságairól. Ezen farasangi árjegyek tartalmazza az összes báli cotillon és a többi farasangi és tréfas cikkeket, a azért ezen tárgyak bevásárlásánál okvetlen szükséges. Senki

sem mulassza el fenti cégnek címét beküldeni, mire a farsangi illusztrált árjegyek bérmentve küldetnek meg.

— **Külföldi házaszer.** Széki, izombóra, csallán-pító, hódócseppek, jó eredményt hoznak étvágytalanság, gyomorérgetés és mindennemű gyomorfájással használva és ívegekkel egy koronászt kaphatnak. Bilhar Gula gyógyszerárban Glogovits Alad. Anstrita.

Hol lehet jól étezni? a „SZARVAS” szállóban, hol kitűnő konyha van, mintaszerű tisztaság, kanizsai és piliseni sör, balatonmelléki borok. Ebéd és vacsora előzetesen is elfogadhatnak étlap szerint.

IRODALOM ÉS MŰVESZET.

A st. louis-i világgiallítás.

Tudományos színható név alatt, a Katholikus Legényegylet vasárnap esti előnyek korában mutaták be Hruska Gyula-t a jelen országos hírű amatőr fényképezés és Szalay Sándor lapkészítéssel darabját: A st. louis-i világgiallítás.

Hruska Gyulát a fényképezés iránti rajongó szeretete vezonta ki Amerikába, néhány száz felvételben megörökíteni az új világ világgiallításának remekét: csodáit. Közel kétszáz szebbnél-szebb, művésziabbnál-művészebb felvételben kapjuk képet Hruska darabjában az amerikai utat, és a st. louis-i kiállításnak. A darab szövege, amolyan órá, sőt csupán a rá aggatott szemetgyöngyörököt képekhez, sikerült választos rajstát adja Ameriká multjának, jelen állapotának, kulturális helyzetének. A szöveg nem akar unalmas lenni. Nem veszi történelmi nagyképűkedés. Egyszerű, tanulságos és megkapó, mint Hruska képei. Az ott szerzett impressziókat, jelen leírta és Szalay Sándor tollával szép nyelvezettel megörökítette. Így lett a darab társaséget.

A felvételek színes, művészi vetítésel kerültek a vászonra. Látszik rajtuk Hruska áldozatkészsége. Majdnem mind kifogástalanok. Hruska nem bódélya A kormány fűnél amerikai utának, egyik német tengeri kitérőben szállott hajóra. E perctől kezdve rajba vannak Hruska képei. Kégyelmes helyükön öve két óra alatt szemlélték fény azokat az érzelmi felvételeket, melyeket az amatőr közel fél évig gyűjtött lelkesedéssel. Előttünk az utakrai hajó. Betekintünk annak felkúbe. A hajó meggy messze... a tengeren. Végre ott van az amerikai szabadságosbor. Végigérztek New-York látványosságait, kirándulunk a Niagara vízességhez télen és nyáron. Ott van előttünk nyányörő pompájában Hruska képei. Hruska látja a fájban az érdekeset. Ezt megörökíti sok oldalról, de mindig művészielen. Soha nem beszél a kép bódészédten, feleslegesen. Hruska látja az anyagban a lényegot, látja az életet és ezt örökíti meg. De nem halmozom el annyira a felvételeket dicőfrettel. Azt azonban be kell vallanom: hogy még nem láttam szebben beszéző képeket, mint Hruské. A st. louis-i kiállítás minden művészi, természeti és más érdekességét bemutatja az amatőr. Végigérztek az-egyres nemzetek kiállítását. Mikor az közös osztrák-magyar pavillon kerül a fehér vászonra s mikor a szövegírő — a képhez hűen illően — kifakad az ügyleten rendezés ellen, akkor a közönség ahog helyett eljénzében tört ki. Az eljénzés a társaszerzőknek szólt, az igazmondásért. Elvonnak előttünk a kiállítás tanulságos, mulatósgos egyéb érdekességei és mi bucsunkat a kivilágított villanárám fényében uszó kiállításától és a világság országtól.

A közönségnek rendkívül tetszett a sok szép felvétel, nemkülönben a szép nyelvű szöveg is. A darabban tán egyedül csak azt az észrevételt tehetnők, hogy a csoportosítás nem a legzserencészebben

van megoldva. Ez különben alig észrevehető szépség-hibája a darabnak. Az egész sikerült munka. A társaszerzők sok tapost kaptak. Megérdemelték.

Tegnap közös előadásban megismertelték a darab bemutatását.

TÖRVÉNYSEK

§. Az érvénytelen gyerek. A köznép gondolkodás módját étkén jellemzi Pruner Ika 14 éves szentpéteri leány esete. Ez, a hűbörök étkén eszt, de fiatal kor miatt maga is gyámjára szoruló leány a testvérenek Németh Lászlóval máfól íyem gyermekét gondozta s oly hanyagul teljesítette a feladatát, hogy a gyermek magát a lakarkülsőhelynyél 1904 okt. 29-én lefojtatta s sebesen meghalt.

Pruner Ika 1904. január 20-án emberölés vétségével vádolva állott a bír. törvényszék előtt. A bíróság két napi elzárásra ítélte. Az ítélet jogerős.

Az elhaltnak az utja végighallgatta a bír. gyűlést s arra a kérdésre, vajjon kívánja-e a sógorjának a megbűntetését, azt válaszolta: „nem kívánom, mert nincs érvénytelen volt a gyermek. Az érvénytelen szó alatt Németh László azt érte, hogy a gyermeke beteges, vézna volt s így hát nem kár érte.

§. Vétkes buktás. Thurn Lipót nagykanizsai rófoskereskedő 1903. évben csöbbe jutott. Akkor a btk. 416. §-ban meghatározott vétkes buktás miatt indult meg ellene az eljárás. A kir. törvényszék Thurn Lipótot hat hónapi foghátra ítélte. A kir. ítélőtábla ezt a büntetést három hónapra leszállította, s a kir. Kuria pedig a sommieségi panaszokat elutasította.

A kir. törvényszék a kir. Kuria végzését 1905. jan. 30-án hirdette ki a vádlott előtt s az s három hónapi fogházbüntetést azonnal meg is kezdette.

§. Erőszakos segédök. A nagykanizsai kereskedök egyrésze 1903. július havában aláírtotta, hogy botját este 8 órákor be fogja zárni. A mellékutakban levő vegyeskereskedök azonban ezt a megállapodást egyelőre nem vették, föltekelték régi szokásához hiven este nyolc óráig is nyitva tartották. E miatt több kereskedőséget Reinitz Béla vételesen alatt sorra járt az utakrai s a csoportját ott elvártának Csóka Nándor Telek-utcai vegyeskereskedök nyitott üzlete elő vette, ahol ezek bosszujában valóságos ostromot veztek, a boltban pedig mindent tönkretettek.

Reinitz Bélát és társait a kir. törvényszék a btk. 176. §-ában meghatározott magánosok elleni erőszak miatt az enyhítő 92. §. alkalmazásával csekély fogházbüntetésre ítélte.

A kir. Kuria a kir. ítélőtáblának a törvényszék ítéletét helybenhagyó ítélete ellen használt szeméjégi panaszokat elutasítván, Reinitz Béla és kilenc társát most már egy-két napi gondolkodási időt nyertek arra, hogy jogaiknak érvényesítését csakis megengedték, törvényes utin lett volna szabad kieszközölnök. 1905. január 20-án megkezdették a büntetésüket.

§. Gyermekölés. Antal Erzsébet 34 éves borfai hajdon a 1904. évi november 21-én született gyermekét közvetlenül a szülés után a gyermek fejére mért ütéseivel szándékosan megölte. Antal Erzsébet gyermekölés-bűnüttellel vádolva 1905. január 23-án állott a bíróság előtt s noha ártsalanságt hangzott, a kir. törvényszék az orvosalkérők véleményére és egyéb bizonyítékokra (támaszkodva, öt másfél évi börtönrre ítélte. Az ítélet jogerős.

ANYAKÖNYVI HIREK

— Január 21-től 28-ig. —

Halálások:

- Borsódi Erzsébet, kömves gyermeke, 1 hónapos.
- Vagner László, napaszmó, 85 éves.
- Nagy Anna, munkás gyermeke, 3 órák.
- Koller Jenő, szabó gyermeke, 5 éves.
- Hicelberger Máttyás, magászó, 87 éves.
- Schleisinger Jakab, magászó, 68 éves.
- Horváth György, földmives gyermeke, 14 napos.
- Kerkapoly Anna, magászó gyermeke, 1 éves.
- Kovács János, munkás gyermeke, 10 hónapos.
- Parti György, munkás gyermeke, 20 hónapos.
- Perkő Ferenc, munkás gyermeke, 2 hónapos.
- Füle István, molnárséged, 19 éves.
- Koller Anna, szabó gyermeke, 2 éves.
- Özv. Savanyu Györgyné, Mátés Eva földmives neje, 86 éves.
- Heisler Pál, úgynök, 56 éves.

- Mészáros János, bérkocsis, 69 éves.
- Hágy Ferenc, magászó, 70 éves.
- Gábor Rozália, földmives gyermeke, 2 éves.
- Németh Anna, munkás gyermeke, 18 hónapos.
- Csuzmári József, napaszmó, 70 éves.
- Stóker Anna, vasúti gyermeke, 18 hónapos.
- Péteri Rozália, hávezetőnök, 27 éves.
- Godina Rozália, földmives gyermeke, 3 éves.
- Lendvai László, napaszmó, 35 éves.
- Hári István, Tóth Juliánna, csordás neje, 62 éves.
- Sevcser Ilosa, munkás gyermeke, 21 hónapos.
- Horváth József ifj., malom munkás gyermeke, 2 éves.
- Purcz István, csodéj gyermeke, 13 hónapos.
- Varga József ifj., földmives gyermeke, 22 hónapos.

Szerkesztői üzenet.

— S L. Könyv, velünk együtt sokan csodálkoztak azon, hogy egy liberális újság kiadója a néppárt jelölje mellett kardoskodott és ügyeskedett.

Menyasszony ruha

60 kor-tól 11 frt. 30 kor-ig megkötött. — Bérmentve és más ártalmat a házasok számára. — Nagy mintagyűjtemény azonnal. Honneberg sejmogyár, Zürich.

VEGYES.

— Kétféle használatra. Testretek fájdalom, csúszás és köcsvény bajok és mindennemű fájdalmak s „Mell-féle sébzerezes” — szel gyógytámasztó biatos sikerrel. Egy üveg ára kor. 190. Széküldés napoktól utatérítéssel. Helt A. György, szász, és, és kir. udv. szállító által Bécs, I. Tuchlauben 2. vidéki gyógyszerárban. A nagykanizsai körben hátróztan Mell-féle készítmény véredek az 6 gyári jelvényével és aláírásával.

Nyilttér.

As a rovat alatti közlöketek nem vállalfelelősséget a szerkesztőség.

Vese, húghyólyag, húgydara és a köcsvénybántalmak ellen, továbbá a légző és emésztési szervek hurutos bántalmainál, orvosi tekintélyű által a

Lithion-forrás

SALVATOR

sikerrel rendelve lass.

Húgyhajtó hatással!

Kellenes 1200 — Könyv emésztéző

Kapható havanygyárkereskedésekben és gyógyszerárakban

A Salvator-forrás igazgatósága Eperjesen

HIRDETÉSEK.

Védjegy: „Horgony”.

A Liniment. Capsici comp.,
a Norgony-Pain-Expeller

egy rögzített bizonyult házasor, mely már több mint 25 év óta legjobb fájdalom-szüntető szernök bizonyult köcsvényes, meglátszó és meglátszó bedörzsölés-képpen használni.

Figyelmeztetés. Súlyos hamisításnyok miatt bevarásdíjak voltak legyünk és csak olyan ügyet fogadjunk ki, a mely a „Norgony”-vel jögyvel és a Richter cég-üzegyzésével ellátott dobozban csomagolva. Ára üvegekben 50 fillár, 1 kor. 40 f. és 2 korona és ügyszámlán minden ügyszertartóban kapható. — Főraktár: Török József gyógyszerár, Budapest.

Richter Gyógyszerár

sz. „Árny országos”, Prágában, Elisabethstrasse 5 neu.

Magyarországi kizárólagos elosztója.

Gyomor betegeknek!

Mindoknak, kik a gyomor meglátése, vagy talterhelése, rossz, nehezen emészthető, nagyon meleg, vagy hideg ételk étvéste által, vagy rendszeren étlened következtében gyomorbetegséget, mint

Gyomorhurut, gyomorgörcs, gyomorfájdalom, nehéz emésztés, vagy nyálkásodást kaptak, ajuhánlunk egy kitűnő háziorsz, melynek kitűnő hatása már évek óta ki van próbálva. E a

Hubert Ulrich's' féle növénybor,

Ezen növénybor kitűnő, gyógyhatásának talán fővetők, jó borral van készítve és ordeli, diatra kell az ember emésztő szervezeteit. A növénybor megakadályozza az emésztési zavaro- kat és előmozdítja az egészséges vér újalképződést.

A növénybor létezőre hasonló, gyomorbetegségeket még a csiájukban elfojtatnak. Symptomak mint: Főfájás, febfőfőgés, gyomorfőgés, feltűvődés, rosszallat hányással, melyek chronicus (idős gyomorbetegségeknél oly gyakran előfordulnak) elmulnak néháyszori ivás után.

Székrekedés

és ennek kellemeinek következményei, mint szorulás, kolika, szivdobogás, Álmatlanság, valamint vértőlhalás a májban, epében és a nagy Zeiger-érben (Arany-ér bántalmak) a növénybor által gyorsan megszüntetnek. A növénybor megszünteti az emésztéshétséget és könnyű széklete által átalváltatnak a gyomorból és belekből alkalmatlan részeket.

Sovány, halovány kinézés vérzegénység, clerótienezés

emésztés következményei, hányos vérképződés és a máj betegesállapota. szvagyhiánytal, ideges bágyadtság és rossz kedélyhangulat, továbbá főfájások, álmatlan éjtelek következtében ily egyének lassan egészen elpusztulnak. Növényborozás egyöntűen diatrőcsök új kitértés ad. Növénybor főköze az étvágy, az emésztést és táplálkozást előmozdítja, elősegíti az anyagcsereit, gyorsítja a vérképződést, magyuztatja a felelő idegkeletet és életkedvet szerez. Széleslten elterjedt és háányváltás legelőjők orsi.

Növénybor kapható 3 és 4 koronáért a Nagykanizsai, Újvidvai, Kis-Komáromi, Csákhányi, Nemes- Vidi, Tapsonyi, Böhmeyi, Nagy-Bajomi, Felső-Szegedi, Csurgói, Berenczei, Gódi, Légedi, Aló- Domborui, Kotorói, Mura-Cskányi, Rákai, Podtureni, Szecselei, Aló-Lendvai, Pákai, Baktsi, Aló, Nal, Baki, Pódszaki, Pacsai, Aló-Rajki, Nagy Radai, Kéthelyi, Marczalli, Kaposvári, Nagy-Atádi, Tarányi, Vajéi, St.-Georgenyi, Kallinórci, Novigradi, Kapronczi, Pértaki, Csáktornyai, Várasdi s. b. győgytárak- ban és fűtőüzletekben, és az ország magyar monarchia legtöbb győgytárakban.

A kanizsai győgytárak 3 és több drög növénybor rendelésnél eredeti árak mellett küldik szét mindenütt a monarchiában.

Utánzóktól óvatik.

Kérjenek csak!

Hubert Ulrich's' féle növénybor.

SZÖLLŐVESSZŐ!!!

A világhírű
DELAWARE

adja a legjobb bort!
Oltani, permentálni, szőlőtől

A filoxerárával ellenáll!

Leírás! Igény küldöm meg birtokom. Nagymennyi-
ségi Delaware-vevő- és szőlő-
szőlőoltvány-éltadás!

Cm
SZIGYÁRTÓ NAGYMIHÁLY

Felső-Szeged.
Legaszvesszők 20 darab, 2 őrlással csak 10 korona.

Az életben soha többé!

500 darab 2 forint 10 kr.

I szám borotva-kés, 1 rémek aranyozott 36 óras, pontossági óra, pontosan járó, miért 3 évi jótállás vállaltatik; 1 elegáns uri dupla-óraléni, 1 nagyon elegáns aranyozott gyűrű után, drágakövel urak vagy hölgyek részére, 1 pár nagyon csinos női fü-
bevaló simill-brillánsal, 1 pompás borpénztárcs, 1 készlet késele-, galle- és mellgomb, szabadalmi zá-
rral, 3° arany, 1 pompás zseb-piperettők (tokban), 1 jó illatú pipere-zsappan, nagyon célszerű jegyző-
könyv, 1 készlet varázskönyv tanítással együtt nagy derűtséget kelt. 1 igen finom női mellű, utolsó új-
donás, 3 drb csuda-jósi egyiptomi igazmondó, 1 szinórián, 75 drb valódi keleti gyönggyel, a leg-
szébb női diás (nyak, haj v. kar részére) és még 300 drbnál több különféle, minden házban nélkülöz-
hetlen tárgy. Mindez együttvéve az órával, mely egymaga megéri a pénz csak 3 frt 10 kr. Sét-
küldés utánvétel vagy a pénz előleges beküldésével.
FRIEDRICH S. Körponti széküldéál háza Krakau 964. sz. Kockázat kizárva, mert nem megfelelőkért a pénz azonnal visszaférítetik.

EGY JÓ HAZBÓL VALÓ FIU,

ki a gimnázium, vagy polgári iskola 2—3 osztá-
lyát végezte és szép írása van,
jó fizetéssel

GYAKORKÖNYV

azonnal felvételük
ifj. WAJDITS JÓZSEF
könyvkereskedésében NAGYKANIZSÁN.

INGYEN

kapható kívánatra azonnal a gazdag
illusztrált farsangi árjegyzék,
Bál-Cotillon
és mindentől

Farsangi

és tréfas
cikkek közül.
Ezen farsangi árjegyzék tartal-
maz érdekes újdonságokat, Cotillon
tárcák, Cotillon ordók, álarok, orrok,
komikus fej-fűdők, komikus hang-
szerek (bigotphones), jelvények,
coriandoli légkigyók, díszítő tár-
gyakban.

Jux- és tréfas dolgokban.
Kertész Hanrik, Wien, I. Fleischmarkt
18-243. szám.

Elő kézből. a gyárban vásárol Ön olcsón és legjobban!

Első magyar villamos erőre berendezett hangszergyár

STOWASSER J.

királyi udvari hangszergyáros, hadsereg-szállító, a Rakóczi javított tárogató és a hangfokozó gerenda feltalálója

BUDAPEST, II., LÁNCZHID-U. 5. sz.

Ajánlja saját gyárában készült, áttekinthető és emiatt különleges (specialitás) fa-
rés, fuvó és vonós hangszereit, cszimalmokat, stb.

Legnagyobb raktár és gyár.

Hegedűk 3-, 4-, 5-, 6-
jobb felazereséssel.

Hangfokozó gerenda,

mely által bármely hegedű vagy gor-
donka sokkal jobb, erősebb és lágyabb
hangot nyer (hútos siker); hegedűbe
javítással 4 frt.

Harmonikák, legjobb, erős, elpusztitha talán hangokkal, 2-30, 3-, 4-
harmonikák, saját minták.

Zenekarok, teljes felazeresés,
előnyös fe-tételek mel-
lett, jutányos árban, elismert jó minősé-
g, a hadsereg és a legtöbb ka tonai
zenekaroknak szállítja vagyok.

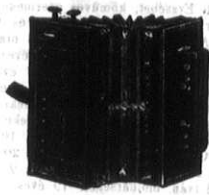
Javítások az óras-
hangszereken, különleges szakszere-
pontossággal, jutányos árban eszkö-
zöletnek.

Kezeség mind-negyész hang-
szernél.
Kivitel nagyban és
kicsinyben.

TÁROGATÓ

rőszafából, újszett billantóval és
iskolával, 30. — írtól feljebb

Harmonikumok, világhira le-
gyártmány, 65 — írtól feljebb.

Árjegyzék minden hangszerről kívánatra ingyen és bérmentve küldetik.

MEGHÍVÁS.

A „GAZDASÁGI ÖNSEGÉLYZŐ SZÖVETKEZET NAGYKANIZSAN” VII. RENDES ÉVI KÖZGYŰLÉSÉT

folyó évi február hó 19-én délelőtt 10 órakor a „Zalamegyei Gazdasági Takarékpénztár” helyiségében tartja meg, melyre a t. oz. szövetségi tagokat tisztelettel meghívja

AZ IGAZGATÓSÁG.

TÁRGYSOROZAT.

1. Igazgatósági és felügyelő bizottsági jelentések az 1904. évi üzletmenet- és számadásokról.
  2. Az 1904. évi számadások előterjesztése, a mérleg megállapítása, a nyereség mikénti felosztására vonatkozó határozathozatal és a felmentvény megadása.
  3. A szövetkezet hivatalos közlönyének kijelölése.
  4. Az alapszabályok 35. §-a értelmében a működési rend szerint kilépő Oszka Ferdinánd, Gärtner Vilmos, Loewy Arnold, Oesterreicher Bernát, Reichenfeld Edé és Dr. Szigethy Károly igazgatósági tagok helyett újak — vagy ugyanazoknak 3 évre; mégis az alapszabályok 40. §-a értelmében felügyelő bizottsági 3 rendes és 2 póttagnak 1 évre megválasztása
- Kelt Nagykanizsán, 1905. január hó 19-én.

EGYÉZET. A felügyelő-bizottság által felülvizsgált és hitelesített számadások és mérleg a szövetkezet helyiségében a hivatalos órák alatt betekintheők. Szavazati-lapok ugyanott február hó 17-én és 18-án átvethetők.

VAGYON

MÉRLEGE

TEHER

VAGYON		MÉRLEGE		TEHER			
	számlában	korona	fillér		számlában	korona	fillér
1901—1904. évi. kötelező		56881	—	1901—1904. évt. üzletrészes		118625	—
1902—1905. " " "		86053	—	1902—1905. " " "		174317	—
1903—1906. " " "		173875	—	1903—1906. " " "		171409	—
1904—1907. " " "		197638	—	1904—1907. " " "		121564	—
Feloszlott évtársulati függő		1160	13	1901—1904. " " " tőkésített nyerem.		6939	16
Ideiglenesen elhelyezett tőke		116280	71	1902—1905. " " "		6313	15
Kintlevő kamat		3358	22	1903—1906. " " "		2270	31
Pénztár		994	62	Tartalékalap		7582	10
				Függő kezelési költség		4652	85
				Tiszta nyereség		25048	11
		633720	68			633720	68

Hertelendy Béla s. k.
elnök.

Nagykanizsán, 1904. december hó 31-én.

Faiacs Lajos s. k.
alnök.

Knortzer György s. k.
elnök.

Lányi László s. k.
könyvelő.

Jelen zármérleg a bemutatott fő- és mellékönyvekkel megegyezőnek találtak.

Nagykanizsán, 1905. január hó 23-án.

Schmidt Frigyes s. k.
felügy. biz. tag.

Rothschild Samu s. k.
felügy. biz. tag.

Waligurszky Antal s. k.
felügy. biz. tag.

Hirdetések felvételnek a kiadóhivatalban.

Schicht-szappan

„szarvas” vagy „kulcs”
jeggyel

leghib, legkímélőbb és legelőnyösebb szappan. — Minden kéros alkotórésztől mentes.

Mindentűt kapható!

!! Bevásárlásnál különösen arra ügyeljünk, hogy minden darab szappan a „Schicht” névvel és a fenti védjegyek egyikével legyen ellátva. !!

